

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 9 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám belföldi és vidéki 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 782. Kiadóhivatal 704.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen

A fekete gróf.

Budapest, január 22.

Hiába olvassák el beszédjeit, hiába vesznek tudomást nyilvános szereplésének egyik-másik mozanatáról: nem fognak róla tiszta képet alkotni. Látni kell Zselénszki Róbert gróf urat szemtől-szembe; jól meg kell figyelni fölnyomott homlokát, tömpe orrát, összeaszott vállát, bele kell nézni nyugtalanul forgó szemébe, hallani kell hangját s látni kell darabos gesztusait: csak akkor veszi észre az ember igazán ezt az embert. Akkor valahogy el tudja képzelni, hogy lehetséges, hogy valaki még ma is lelkében hordozhatja a középkor legsötétebb darabját. Mert csakis patológiai elváltozásokban kereshető és található meg annak a csodálatos gondolkodásnak nyitja, mely ez ember agyából utnak indul.

Hiszen el tudjuk mi azt képzelni, hogy valaki idegenkedik az újtól, a változástól, a modernitől, a haladástól. Talán nincs is olyan ember, kinek szíve valamelyik szögletében a konzervativizmus pókja ne gubbasztana. De hogy akadjon

valaki, ki az időnek oly botor vakmerőséggel merjen szembe szállani, mint a hogy azt Zselénszki Róbert teszi, ennek megértéséhez csak a fizikai degeneráltság fonálán lehet eljutni.

El nem képzelhető, hogy az utolsó két század zivatara emberi lelkeket ugarolatlanul hagyott volna; s ha mégis egy-egy éjjeli bagolyként elzug orrunk előtt, ez csak az elmeorvosok reszortjába tartozhatik. Hogy ennek a szerencsétlen grófnak lelki körképét mégis erre a helyre írjuk, annak az a magyarázata, hogy ő szerepet játszik a magyar politikai életben. Vére, faja, neve, pereputyta idegen, nem a miénk; csak egy nagy-nagy karéj puha magyar föld az övé; ezért beszélhet ott, hova legjobb-jainkat szoktuk küldeni. A földön kívül még egy csapat jó magyar ember is az övé; magyar jobbágy-utódok ők, kik turják a földet, izzadtságukkal öntözik a vetést, egészségüket áldozzák azért, hogy Zselénszki Róbert gróf szabadon taphasson a magyar kultúra és műveltség virágain.

Hát baj ez? Hát olyan lágy még a magyar kultúra, hogy egy beteg ember sulya alatt behorpad? Nem. A fejlődés nem fog tudomást venni a beteg embernek például arról a két beszédéről, melyet ma a főrendiházban mondott; hírünkre, nevünkre köd nem borulhat azért, mert Zselénszki ur rágalmazott. De nekünk idehaza védekeznünk kell az

ellen, hogy ilyen emberek arasznyi időt is kilopjanak a produktív munkaidőből.

Az ilyen alkalmak elemi erővel lökik föl azt a gondolatot, hogy a főrendiház bejárásának rácsozatát ki kell javítani. Mert mégis csak hátborzongató, hogy azért, mert valakinek ősei egy bizonyos nagyságu vagyont árulás, szőszegés és erőszak útján összeharácsoltak, azért utódai ma törvényeket hozhassanak — még akkor is, ha ezeknek az utódoknak a magyar nemzettel, a magyar nemzet vágyaival, aspirációival semmiféle közösségük nincsen?! Dologtalanok, a munkát megbecsülni nem tudó, renyhességben élő hibbantelméjük hoznak törvényeket egészséges, nemzeti szabadság és nemzeti kultúra után vágyakozó embereknek... hát nem szörnyűsége-e ez?

Igaz, száz baj, száz más boszuság szaggat most bennünket és éppenséggel senkinek sincs kedve, hogy a zselénszkiekkel foglalkozzék. De néhány percet mégis megérdemel a magyar politikai életnek ez az inesztétikus sebe; ha másért nem, csak azért, hogy meg ne feledkezzenek róla. A házszabály-revizio, a nemzetiségi obstrukcio, a horvát lázadás s a szocialista vörös veszedelem fülsiketítő zaja ne kábitson el annyira senkit, hogy észre ne vegye Zselénszki Róbert gróf urat. Szempillantást szentelhet erre az emberre és a vele összefüggő szimptomára. Ebben az emberben semmi sincsen a magyarból; idegen

A t. Házból.

I. Beszűntetés.

Egy, csak egy legény van talpon a vidéken... A kopár, kietlen mezőn egyedül áll Leitner Adolf, teljes hajlandósággal készen, hogy tovább huzzza az ujonczjavaslat vitáit. Amiként az el volt határozva, hogy a katonai vitával addig huzzák az időt, amíg csak lehetséges és úgy szorítsák a kormányt, amennyire bírják. A diszsidensek kiadták volt a jelszót, hogy ebből az ujonczozási javaslatból nem lesz gáliczkö. Eltekintve attól, hogy a kormány egyáltalán nem akart gáliczkövet produkálni, mégis gondolkozóba ejtette a fogadaiom, lévén igen komoly szándéka rendbehozni az ujonczozást még a delegációsális ülések előtt. Tetszik tudni, lényeges dolog az, amikor Bécsben azt hiszik, hogy Magyarországon a legrendesebb állapotokban lehet gyönyörködni, hogy a kormánynak óriási többsége van és hogy a katonai kérdésekről nem szabad beszélni és ugyanakkor visszaforduljon az egész világ oda, ahonnan a koalicio kibontakozott, hogy tudniillik ne lehessen kellő időben ujonczozni. Emiatt minden ellenzéki szónok kétszer olyan nagynak látszott, mint amekkora és minden beszéd kétszer olyan hosszúnak, mint amilyen rövid. Birták volna egy kis fiók-obstrukcióval, mert már az oláhok is segítettek és már ugy

vitatkoztak a magyarok önmagukkal, meg az oláhok a magyarokkal, mintha arra spekulálnának, hogy tavaszra megint kinyílik a magyar vezényszó.

És mégis ma a tiszteletreméltó Leitner Adolf egyedül állott a mezőn és nem volt mellette se kicsi, se nagy. Hajlandó volt bölcs beszédet mondani, sajátkezűleg meg is fogalmazta, hogy saját maga előadja. Hallgatósága azonban nem akadt. Hívei künnit korteskednek Óbudán, ellenesei a folyosón mulatnak. Későbbben érkezik a terembe Lengyel Zoltán és látván a siralmas állapotot, felkiált:

— A Ház nem tanácsképes!

Szomorú jelentés az ilyen. Népies nyelvre lefordítva az az értelme, hogy nincs husz ember a haza választottjai között, nincs husz tudni-vágyó, sőt kíváncsi sincs, aki arra törekedne, hogy megismerkedjék a Leitner Adolf bölcs beszédével.

— Csendet kérek! — inti le Justh Gyula az elnök, Lengyel Zoltánt.

— De nem tanácskozásképes a Ház! Kérem megszámláltatni a jelenlevőket! — ragaszkodott a viszonyokhoz Lengyel Zoltán.

Mindamellet Justh Gyula most is csak azt mondta: „Csendet kérek!” és eszéágában sem volt a számoltatás. Tulajdonképpen Justh Gyula a derék Leitnernek kedvezett. Mire való hivatalosan konstatálni, hogy nincs husz hallgatója és

mire való családi boldogtalanságot okozni, ha kitűnik, hogy Bródy Ernőt is a folyosóról kell beteretelni. Miután pedig Leitner anélkül is beszélt, hát Lengyel Zoltán szintén kiment.

Leitner Adolf mindent elmondott, ami szívet nyomta. Kesergett a szegény katonák sorsán, az ő kaszárnyabeli életük sorsán. Hisz ő ismeri a kaszárnyaéletet, vagy negyven budapesti bérháznak a gondnoka a bölcs Leitner, azt mondják, hogy neki magának is van néhány tuczt háza. Tehát tudja ő azt, hogy mennyit lehet kiszivattyuzni egy lakóból akkor, ha házbért kell fizetni. Ebből aztán kiokoskodik, hogy hát még miképpen bánnak az olyan lakóval, aki abszolúte nem fizet. Ilyen lakó a kaszárnyában a baka.

E fejtegetések közben érkezett meg Suciu János, a tegnapi szónok, Brediceanu Coriolánnal, az oláh bajtárssal. Hallván pedig, hogy miképpen bölcselkedik a demokrata fegyvertárs, meglegedetten tekintett körül, következőleg vélekedvén:

— Ez az ember nem lesz veszedelmes konkurrens, hogyha a mostani ellenzék nagyjai között keresnek honvédelmi minisztert. Nem csupán azért, mert izraelita a szentem, hanem nem lesz konkurrens a programja miatt, mivelhogy ő azt tűzné ki feladatul, hogy a kaszárnyákban a katonáktól házbért szedjenek, mely célra aztán demokrata elvtársait kineveztetné kaszárnya-gondnokoknak.

minden szék
könnyűsége
errel, kompakt
errel fizetendő

Jakabnál
Károly-utca 26.
sarok. Lipót
házban

szivári
nyilásállam-
szigorla-
vizsgákra
egákra igen
lekiisme-
észtünk elő-
ebb idő alatt
módszerünk-
zerény díja-
vizsga siko-
tja 6 év óta
és kiváló
eket produ-
ettünk. Vál-
speciális
melyre kor-
ában ve-
hallgatókat.
lagos vizsga
ni igen oso-
al. Levél-
ödönkre ki-
válaszol Dr.
os, Kolozs-
ar-u. 2.

derm
butorok
elo és eladása
mó-, ezalon-
rodal teljes
k Dus raktár
iggönyök, teri-
vas- és réz-
rokban.

DOR és társa
szil Forénes-tér
Gyár-utca
14-09

koronát
k, ki a Bar-
ek használata
vegre 76 fillér
mét fogóját
szája bűzlök
éssel külön 95
Winkler Ede
ommergasse 1.
apest, Török I
Andrássy-ut
Egger Vácz-
Kapható
gyeszerárban,
rúlia fogvia
misítások be-
jutalmaztatik.

ékipar
és bőrtaragá

ANTAL
Károly-utca 2
iskolaépti-
raktár valódi
karosszékek-
csobb árban,
eddig.
ek átalakítás
plésó árakban.
birtorok és
yok.

a nadrágjától kezdve a füleczipőjéig minden. És mégis beszélhet a magyar fórumon; bírálhat, megszólhat, rágalmazhat, gunyolhat, vádolhat — csak azért, mert egy nagy darab televény föld (mely föld minden rögéből más igazi magyarok fakasztják ki a sárga buzakalászt), egy nagy darab televény föld az övé.

Budapest, január 22.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órákor ülést tart, melyen folytatják az ujonczjavaslat részletes tárgyalását. Ennek végeztével áttérnek az erdélyi birtokrendezésről szóló javaslat tárgyalására.

A szövetkezett pártok vezetősége ezen uton is kéri az egyes pártok tagjait, hogy holnap már az ülés elején teljes számban jelenjenek meg.

Magyar miniszterek Bécsben. Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának, hogy gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter és gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter ma reggel hét órákor Budapestre oda érkeztek.

Néppárti körökből eredő hírek szerint gróf Apponyi Albert utazása Csernoch János országgyűlési képviselőnek csanádi püspökké való kinevezésével van összefüggésben, mert a kinevezésről szóló királyi kőzirat még nem érkezett le.

A kivándorlás. A függetlenségi és 48-as párti kivándorlási bizottsága e hó 22-én este Ugron Gábor elnöklésével ülést tartott, melyen a következőkben állapodott meg:

1. megbizna elnökét, Ugron Gábort, s sürgesse meg gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél a kivándorlás és a bevándorlás rendezésére vonatkozó törvényjavaslat beterjesztését és kéri a javaslatnak a kivándorlási bizottság tagjai között előleges kiosztását, hogy azt kellő tanulmányozás tárgyává tethessék. 2. Az anyag feldolgozását addig is öt részre osztja, és pedig: a) a kivándorlás okai, a kivándorlás korlátozása, az állam érdekében jogos megnehezítése, s a kivándorlók helyzete, életviszonyai Amerikába érkezésükig; b) a kivándorlók helyzete, gondozása, felügyelet Amerikában; c) a visszavándorlás irányítása Amerikából; d) a visszavándorlók elhelyezése itthon; e) a székelyek kivándorlása és visszavándorlása. Előadókul megválasztottak: a) Beck Lajos, b) ifj. Madarász József, c) és d) Mérey Lajos, e) Ferencki Géza. A bizottság legközelebbi ülésében az elnök a belügyminiszternél végzetekről tesz jelentést és ettől feltételezeten szabatik meg az előadók munkájának beterjesztési határideje.

Kétségtelenül konstataált, hogy krinolinból nem lesz hőzenráger, valamint Leitnerből nem lesz honvédelmi miniszter. Hanem, hogy a maga pártprogramja érdekében még többet tegyen, azt is kifogásolta Leitner, hogy a tisztúrkában nincs demokratikus szellem. Hisz azok a fránya tiszték párbajoznak. Ez nem járja. A szerencsétlenek ahelyett, hogy házakat vennének és házbérekét szednének, elmennek duellálni. Így pocsékolják az időt, mely a nemzet vagyonát képviseli.

De aztán be is végezte Leitner s ekkor tünt ki igazán, hogy mennyire egyedül volt. Nemesak olyan ember nem került, aki őt hallgassa, de olyan sem, aki utána beszéljen. Felhívták az előjegyzett oláht: Vlád Aurélt, de nem jelentkezett. A többi, aki fel volt jegyezve, mind letörültette a végét.

— Szólásra senki sem jelentkezik — szól az elnöklő Justh Gyula — tehát a vitát bezárom.

Nemzetes Leitner Adolf alig akart hinni a fülének. Kiment a folyosóra s szólította a járőrköket:

— Te, tudjátok-e mi az újság? Az én beszédem után bezárták a vitát. Tudjátok-e, mit jelent ez?

— Ha adsz öt forintot — szól egy megszorult bajtárs, egy terézvárosi kibic — akkor megmondom.

A házszabályrevízió.

— Andrássy az országgyűlés feloszlásáról. — Budapest, január 22.

A házszabályrevízió dolga megy tovább a maga után. A többségi pártok megállapodtak a tervezetben és az a körülmény, hogy a disszidensek a nemzetiségiekkel és a horvátokkal karöltve a tegnapi pártközi konferencián a revízió ellen foglaltak állást, nem akasztatja meg a nagy többséget akaratának végrehajtásában. Nagy Emil ma már bejegyezte a képviselőház indítványkönyvébe indítványát a házszabályok módosítása tárgyában, amelynek megokolását a Ház a pénteki ülés napirendjére tűzte.

Az érdemleges tárgyalásra a delegációk után kerül a sor. A képviselőház folyosóján természetesen élénken vitatták ennek lefolyását és nagy feltűnést keltett gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek az a határozott kijelentése, hogy abban az esetben, ha a disszidensek a nemzetiségiekkel és a horvátokkal összefogva megobstruálnák a javaslatot, a kormány három hónapig türelemmel nézné az obstrukciót, azután pedig kénytelen volna a képviselőházat feloszlalni. Ehhez a kijelentéséhez gróf Andrássy Gyula még hozzátette, hogy meggyőződése szerint a koalíció a választási küzdelemből megerősödve kerül ki.

A mai eseményekről a következőkben számolunk be:

A revízió napirendretüése.

A képviselőház indítványkönyve a következő bejegyzést tüntette ma fel:

Nagy Emil: Beterjeszti indítványát, amelyet teljes szövegében a Ház elnökének átnyújtott, a házszabályok módosítása tárgyában.

Az indítvány, amelyet Nagy Emil a Ház elnökének átnyújtott, az ismeretes házszabálymódosító-tervezet az utolsó pont kirekesztésével, amely helyett az a toldás került, amelyet Nagy Emil a tegnapi pártközi konferencia elé terjesztett és amely szerint a sürgősség ezen az országgyűlésen csupán a választási jog reformjára, a rendes állami költségvetésre és a belügyi reformokra terjedne ki. A házszabályok végleges módosítása azután kapcsolatosan a választási jog reformjáról szóló javaslattal történik.

A Ház elhatározta, hogy az indítvány meg-

— Nesze az öt forint.

— Hát azért zárták be a vitát, mert utána már nem beszélt senki.

— Ezt tudom. De azt mondd meg, hogy miért állottak el a szótól? . . .

— Tíz forintért megmondom.

— Nesze tíz forint.

— Hát azért állottak el a szótól, mert egy Leitner után már nem illik beszélni. Egy Leitner úgy kimeríti a tárgyat, úgy meggyőzi a hallgatóságot, hogy azután már mindenki elhunyulna.

— Jól beszéltél, fia — felelt elégedetten Leitner és kegyesen mosolygott.

— Tehát?

— Tehát nesze még öt forint.

Gondolta, husz forintba került a beszéd. Ennyit ugyanennyi idő alatt alsósban is elcsipnek tőle. Itt legalább nem zavarták a kibiczek.

. . . Csak később tudta meg, hogy egy kiesít más oka is volt a csendnek, a néptelenségnek és a vita bezárásának.

Azt volt az oka, megindták, hogy gróf Andrássy Gyula azt mondta a folyosón, hogy ha a házszabályrevíziót meg fogják obstruálni, akkor a kormány májusra feloszlítja a Házat és új választások lesznek.

És ettől annyira megijedtek, hogy már az ujonczvitát is beszűntették.

okolását a pénteki ülés napirendjére tűzi, az érdemleges tárgyalására pedig a delegáció után kerül a sor.

Az országgyűlés feloszlása.

Ma a képviselőház folyosóján a disszidensek erősen fenyegetőztek a revízió megobstruálásával. A déli órákban azután egy kisebb csoport beszélgetett erről a fenyegetődzésről. Ott volt a csoportban: gróf Andrássy Gyula, gróf Esterházy Mór, Pallavicini Ede érgróf, Balogh Ernő, Beck Lajos és Éber Antal.

Éber azt kérdezte Andrássytól, hogy mi történik, ha a disszidensek a revíziót megobstruálják?

— A revízióra, — felelte Andrássy, — a delegáció után kerül a sor és ha a disszidensek a nemzetiségiekkel és a horvátokkal összefogva obstruálnak, akkor nem marad más hátra, mint az országgyűlést feloszlalni. Három hónapig türik az obstrukciót, májusban feloszlattuk a Házat, hogy az új parlament még júliusig elintézhesse a költségvetést.

— Milyen auspiciumok mellett történék most a választás? — kérdezte valaki.

— Én azt hiszem, — mondotta Andrássy, — hogy még ennél a választásnál a koalíció legalább olyan erővel jön be, mint most!

Andrássy nyilatkozata nagy feltűnést keltett. Általános a nézet, hogy a kormány eltökéltségének félreismerhetetlen jele ez a nyilatkozat.

A pártközi konferencia után.

Justh Gyula a képviselőház mai ülése előtt magához kérte az újságírókat s előttük a következő nyilatkozatot tette:

— A tegnapi pártközi értekezleten semmi határozat nem hozott. Mikor azokból a főlshálásokból, melyek a kisebbség részéről történtek, meggyőződtem arról, hogy a kisebbség a limine elutasítja a házszabályrevíziót s annak tárgyalásába becsátkozni sem hajlandó, — kijelentettem, hogy nagy sajnálattal konstataálhatom, hogy a meggyőzés lehetősége ki van zárva a pártközi konferencián; ennél fogva megköszönve a szíves megjelentést, a pártközi konferenciát befejezettnek nyilvánítottam.

Farkasházy Zsigmond főlshálása miatt támadt izgalmas jelenet folytatásaképpen Szimrecsányi György képviselő ma a Ház folyosóján fölkereste dr. Farkasházy Zsigmondot és előtte, majd pedig az újságírók előtt a következő kijelentést tette:

II. Kiházasítás.

Most már csak a feltározás következett. Moskovitz Iván, az előadó, kipakkolgatta az ellenzéki érvek sorozatát s aztán Jekelfalussy Lajos, a honvédelmi miniszter megsemmisítette, megbecsülte és feltározta. Óriási módon leszállította az értéküket. A legragyogóbb beszédcikkekről kimutatta, hogy ócskaságok, amelyeket a szónokok a régi obstrukció lomtárából szedtek elő. A katonaminiszter úgy gondolkodott, hogy ha valamely háboruban ily elhasznált fegyvereket adnának a legénység kezébe, az a hadsereg szegénységi bizonyítványa lenne. Apróra szedte a kifogásokat, a panaszokat és igyekezett megmagyarázni, hogy ujonczokra szükség van.

El is hitték neki. Csak a hölgyek karzatán keletkezett nyugtalanság, amikor a honvédelmi miniszter a katonatisztek házassági ügyeire is kiterjeszkedett és azt mondta, hogy a kaucziót nem lehet egészen eltörölni. A mozgást észrevette a miniszter, tehát hogy a hölgyeket megnyugtassa, hozzátette, hogy a katonatisztek aránylag nem nagyon hozományvadászok.

— Például, — nyomd, — egy egyszerű hadnagy megelőzszik hatvan ezer koronával és többet nem kíván.

— Ez elég! — kiáltották liangosan nevetve az újabb képviselők, akik hiába szaladgálnak hatvan ezer koronák után. (Pedig az idő eljár, a

— Nagy csodálkozással olvastam a reggeli lapokban a nekem imputált sértő kifejezéseket. Nem emlékezem már arra, hogy abban a nagy viharban, amely tegnap a pártközi értekezleten Farkasházy ismeretes kijelentését követte, a többi között mit kiáltottam, de sértő kifejezést semmi esetre sem használtam. Kötelességemnek tartottam ezt Farkasházy barátommal szemben annál inkább kijelenteni, miután ő is ott nyomban reparálta a kifejezést.

Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter a tegnapi incidens után így nyilatkozott:

— Sajnálom, hogy indulatom elragadott.

Ebből az incidensből kifolyólag két lovagias affér is támadt. Farkasházy Zsigmond képviselő ugyanis ma délután Piliszy István képviselő és Lenkey Gusztáv hírlapíró útján provokáltatta Babó Mihály és Szentiványi Árpád képviselőket, akikről a mai lap-tudósítások azt írják, hogy súlyos sértésekkel illették őt. Babó és Szentiványi megbízottait holnap nevezik meg.

A revízió a pártok előtt.

A többségi pártok holnap külön-külön párt-értekezleteken vitatják meg a házszabályrevízió tervezetét.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt a házszabályrevízió dolgában holnap délután öt órakor értekezletet tart a párt Erzsébet-köruti körhelyiségében.

Az alkotmánypárt holnap este fél nyolcz órakor értekezletet tart a házszabályok módosítása tárgyában.

A függetlenségi párt Erzsébet-köruti körhelyisége ma este igen mozgalmas volt. A pártkörben sokan jártak fönn a párt képviselő- és külltagjai közül, akik élénken tárgyalták az aktuális politikai kérdéseket. Meleg ovációkban volt része Kossuth Ferencz miniszternek, a párt elnökének, aki betegsége óta ma először kereste fel a pártkört. A házszabályrevízióra vonatkozó megállapodást a pártnak tulnyomó többsége helyesli, de azért megállapították azt is, hogy szemben ezzel a híreszteléssel, mintha a katonai kérdéseknek a sürgősség alól való kivételére vonatkozó indítványt elejtették volna, a tényállás az, hogy Kmetty Károlynak és elvbarátainak kívánsága az ideiglenes házszabály alkotásánál teljes mértékben honoráltatott, mivel a most megalkotandó ideiglenes házszabály a katonai kérdésekre és közönségekre nem lesz alkalmazható. Ami pedig a végleges házszabálymódosítást illeti, Kmetty Károly minden változtatás nélkül be fogja nyuitani ismeretes indítványát.

mandátum lejár s akkor még kevesebb kilátással szaladgálnak.)

Jekelfalussy nem értette a derültséget és hozzálátott hadnagyainak a megvédelméhez.

— Nem tudom, — mondja, — hogy akármielyik ügyvéd oly teljes lelkiyugalommal megelégszik-e hatvan ezer koronával.

Megint csak nevettek. A t. Ház olyan szinezetté vált, mintha házasság-közvetítő iroda lenne és Jekelfalussy egészen átengedte magát a hangulatnak.

Együttal ez a pont alkalmas volt rá, hogy itt befejezze a beszédét. Kétségtelen, hogy a tájékoztatlan publikumot felvilágosította afelől, hogy mennyiért kapható egy egyszerű hadnagy házassági célra.

— Jeleztem a magam álláspontját, — ugymond, — és feltártam a tényeket. Kérem a törvényjavaslat elfogadását.

— Ez holnap okvetlen meg is fog történni.

... Hanem, hogyha a Bnrgban jelentést tesznek arról a részletkérdésről, a király majd a legközelebbi audiencia során így fog szólni a honvédelmi miniszterhez:

— Hallom, kedves Jekelfalussy, hogy ön ki akarja házastani a hadnagyaimat hatvan ezer koronával. Hát hiszen a házasság jó dolog. De mégis jobb, hogyha egyelőre a hadnagyok tántánczólnak és a kapitányok házasodnak.

Katonai vita itt — gazdasági vita ott.

— A két Ház ülése. —

Budapest, január 22.

Az egyik ujonczjavaslatot majdnem elfogadta ma a képviselőház; míg a főrendiház ugyanakkor egy csomó gazdasági javaslatot tárgyalt le. Az országgyűlés mai munkája tehát nem volt üres szalmacséplés.

Az ujonczjavaslat általános vitájának csak egy szónoka volt: Leitner Adolf. Nem szavazta meg a javaslatot azért, mert kevesli a hadsereg demokráciáját. A vita berekesztése után Moskovitz Iván előadó a fölmerült ellenvetésekre válaszolt. Ugyanezt tette Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter is. Védelmelte a hadsereget, ahogy csak tudta. De ez a védelem nem volt annak a fiskálisnak a védelme, aki a beösmérésben lévő rablógyilkos védelemét bizonyítékok híján fölmenteni kérte; — hanem annak az embernek a védelme, ki tudja, hogy eszközei fogyatékosak és hogy ezekkel az eszközökkel minden lehetőt megtett, mit a körülmények megengedtek. A hadseregben még sok a javitanivaló, de azért nem olyan hitvány az, mint amilyennek híresztelik: — körülbelül ez volt a veleje a miniszter argumentumának. Lengyel Zoltán, Molnár Jenő, Farkasházy Zsigmond (félremagyarozott szavainak helyreigazítása révén az egyik, zárószó jogán a másik kettő) még egyszer szembe szállottak a javaslat ellen. Jekelfalussy még egyszer akart nekik válaszolni, de már késő volt és így beszéde holnapra maradt.

A főrendiház a gazdasági javaslatokat nagyjában vita nélkül fogadta el. Csak a szénbányatelepek megvásárlásáról szóló miniszteri jelentés kapcsán óvta Zselénszky Róbert a kormányt attól, hogy az államszocializmus karjai közé vesse magát. Wekerle Sándor félig komolyan, félig tréfásan felelt Zselénszkynek; biztosította, hogy a kormány csak annyit tesz a „szocializmus“ érdekében, amennyit a nemzet érdeke megkíván. De Zselénszky nem nyugodott. A kormány viczinális vasuti politikájával kapcsolatban holmi gyanúsításokat kocskáztatott meg. Ezt az impertinenciát Sztéryni József főlháborodással bélyegezte meg. Hatalmas, nagy beszédben cáfolta meg a vádak, melyek valósággal szétrombolódtak érvelései nyomán. A főrendek feszült figyelemmel hallgatták az államtitkárt és beszéde végén élénken helyeselték.

Részletes tudósításunk ez:

I.

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Hentz Károly és Hammersberg László.

Az elnök: Megnyitja az ülést. Bejelenti, hogy az indítványkönyvbe Nagy Emil indítványt jegyzett be a házszabályok kiegészítéséről.

Az elnök javaslatára a Ház január 22-ikére tűzte ki az indítvány megokolását. Ezután folytatták az ujoncz-javaslatok vitáját.

Leitner Adolf a hadsereget szükséges rossznak tartja. Szocialis és demokratikus reformokat sürget s a javaslatokat nem szavazza meg.

Az elnök, minthogy szóásra senki sem jelentkezett, a vitát berekeszti.

Záró-beszédek.

Moskovitz Iván előadó reilektál az elhangzott beszédekre. Ismétli, hogy a helyes közjogi kifejezéseket a véderő-bizottság is sürgeti s azok már a jövő törvényjavaslatokban helyet is foglalnak majd. A modern reformokat a hadvezetőség is óhajtja, így a katonai büntető törvénykönyv reformját is. Tévedés, hogy a külön katonai büntető törvénykönyv osztrák vagy magyar specialitás. Hiszen Svájc, a demokrácia hazája, csak nemrégiben csinált újból külön katonai büntető törvénykönyvet. Ami a párbajt illeti, mese az, hogy a hadseregben párbaj-kényszer van,

hiszen a párbajt a katonai törvények büntetnek minősítik és szigoruan büntetik is. Régi szabály, hogy bármely altiszt tehet tiszti vizgát s vizgára jelentkezhetik egy új rendelet szerint bárki is. Ellene nyilatkozik a katonatiszti házassági biztosíték eltörlésének és a beadott határozati javaslatok mellőzését kéri. (Helyeslés.)

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Kész örömmel vesz minden jogos és helyes kritikát, de apró, önkéntességi évből eredő panaszok általánosítását nem tartja helyénvalónak. Ezt nem érdemelte meg a hadsereg. Előfordulnak visszasságok, ezt tudja, de ebből a nagy egészre nem lehet következtetést vonni. Hogy a hadügyminiszter tábornagynak nevezi magát, erre megjegyzi, hogy az a hadügyminiszter jól megérdemelt rendiokozata. Egyébként mindig nagy figyelemmel van a hadügyminiszter a magyar közjogra. Szóló maga is osztja azokat a kifogásokat, amelyek a katonai bünvádi eljárás ellen tehetők; elavult, idejét mult dolog az. Am tekintetbe kell venni közjogi helyzetünket a másik országgal szemben s meg kell szüntetni az ellentéteket, mielőtt a javaslatot előterjesztik. Most az utolsó reszelőhuzások folynak s mielőtt az igazságügyminiszterek elkészülnek az egyeztetéssel, azonnal elő is terjesztik a reformot. A párbaj-kényszer mese. A párbaj szigoruan tiltva van a hadseregben. Hogy mégis párbajoznak, az a társadalom felfogásából ered. Ha valakinek az a felfogása, hogy becsületét csak ezen az uton reparálhatja, lehet azt husz évi börtönnel is fenyegetni, mégis párbajozni fog. A konkrét panaszokra nézve kijelenti, hogy semmiféle lépést nem fog tenni, ha valaki, akár a háta mögött is, valamely képviselő visszasságokra figyelmezteti, vagy adatokat ad neki. Egyik képviselő azt mondta, hogy a honvédségtől bizonyos elemeket kimarnak, mert magyarok. Ez ellen az állítás ellen határozottan tiltakozik. Az illető képviselő azt mondta továbbá, hogy a törzssorvosokat és ezredorvosokat előszeretettel helyezik át a közös hadseregből a honvédségbe. Kijelenti, hogy ilyen eset emberemlékezet óta nem történt. Tény, hogy a katonaoorvosok előmenetele gyenge, de éppen ennek az orvoslásáról kíván gondoskodni a költségvetésben, amelyben 7 új törzssorvosi állást rendszeresít. A vezérkarra, mint azt szintén adatokkal bizonyítja, ugyanaz áll. A felső tiszti tanfolyamban összesen 30 hely van, hová a felvételi vizsga eredményéhez képest lehet bejutni. Most csak 22 hely van betöltve, mert a vizsgaeredmény nem volt jó. A hadiskola hallgatói közt ötvenöt helyből a honvédségnek nyolcz hely van biztosítva, azonkívül nyit utja van a szabad versenynek. Faji gyűlölet sem a közös hadseregben, sem a honvédségben nincs; azért, hogy valaki zsidó, vagy magyar, senkit sem üldöznek. A hadiskolát szóló maga is látogatta, de vele, mint magyar emberrel, hajszállal sem bántak másként, mint a csehvel, vagy osztrákkal. A házassági biztosítékról most újévkor lépett érvénybe az új rendelet s szóló lépéseket tesz, hogy ugyanezeket a szabályokat mihamarabb a honvédségben is behozzák. A polgári életben inkább keresik a hozományt, mint a katonatisztek; egy hadnagy hatvan ezer koronával megelégszik, többet nem kíván. (Élénk derültség.)

A benyújtott határozati javaslatok mellőzését s a törvényjavaslat elfogadását kéri. (Zajos helyeslés és éljenzés.)

Lengyel Zoltán félremagyarozott szavait igazította helyre, majd Molnár Jenő és Farkasházy Zsigmond mondott záróbeszédet, benyújtott határozati javaslatát újból megokolva és elfogadásra ajánlván.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter válaszolni akart az elhangzott beszédekre, az elnök azonban kérte, hogy a tárgyalási idő letelvéen, holnap mondja el beszédét.

Bozóky Árpád kérte azután, hogy a szebenmegyei tanítók dolgában bejelentett interpellációját, minthogy a kultuszminiszter nincs jelen, szombaton mondhassa el.

A Ház az engedelmet megadta s ezzel az ülés felkeltő után véget ért.

II.

A főrendiház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Gróf Dessewffy Aurél.

Jegyző: Gróf Almásy István.

Az elnök: Megnyitja az ülést. Indítványára a minap elhunyt toszkánai nagyherceg emlékét megörökítették a mai ülés jegyzőkönyvében.

Az öt kiegészítési törvényjavaslatot vita nélkül elfogadták, ugyszintén a nemzetközi cukor-egyezmény becikkelyezéséről és a külföldi kereskedelmi szerződésekről szóló törvényjavaslatokat is.

Az államszocializmus.

A szénbányatelepek megvásárlásáról szóló pénzügyminiszteri jelentés ellen felszólt gróf Zselénszky Róbert; arra hivatkozott, hogy ő nem híve az államszocializmusnak, mert az állami üzemek mind nagyon drágák. A szénhiányért elsősorban az államvasutakat okolja: az államvasutak igazgatósága régóta sürgeti a forgalom lebonyolításának biztosítására a nagy beruházásokat, de eredmény nélkül, mert a kor-

mány az államvasutaktól minél több pénzt kíván ugyan, de a beruházásokkal fukarkodik. A vasutak szellemét pedig gróf Batthyány Tivadar segített megromtani. (Derültség.) A mai kormánynak nincs tehetsége a romlott állapotok szanálására. Kifogásolja azt is, hogy az állami üzemek nagy konkurrencziát csinálnak a magánvállalkozásnak és hogy pártpolitikai érdekek is befolyással vannak rájuk. A pénzügyminiszter jelentését nem veszi tudomásul.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Mivel a gazdasági és a társadalmi problémák megoldásához hozzá se lehet fogni, akarva, nem akarva, kénytelenek vagyunk az állam-szocializmusnak bizonyos teret engedni. De meg kell vonni az állam ipari tevékenységének a határait is. A magánvállalkozásnak sok jogosult panasza lehet, de az állami konkurrenczia miatt nem panaszkodhatik. Az állami gépgyárak termékeinek hatvan százaléka külföldre kerül, tehát ezek a termékek valami rosszak és nagyon drágák nem lehetnek, ha a külföldi iparral megállják a versenyt. Bizonyos az is, hogy az arató- és cséplőgépeket a magyar mezőgazdaság nem kapná a mai áron, ha az állami gépgyár nem mérsékelné az árakat. Az államvasutak beruházásai rohamosan növekednek, erre van mindig pénz, de a beruházásnak paroxizmusába azért még sem eshetünk. A szénhiánynak nem az államvasut volt az oka, mert hiszen Németországban és Ausztriában is volt, sőt ma is van szénhiány; Magyarországon a szénhiánynak igen súlyos következményei voltak; például a diósgyőri állami gyárban hónapokon át minden héten két napig meg kellett szüntetni a munkát, az államvasut napról-napra kénytelen gondoskodni a maga szénhiányától, a magánipar meg van bénítva a szén drágasága miatt, számos kisebb malom pedig már tönkrement. Ezért szükséges a szénhiány fedezéséről gondoskodni, új területek szerzése által is.

A főrendiház tudomásul vette a pénzügyminiszter jelentését.

Ezután a helyi érdekű vasutakról szóló törvényjavaslatot tárgyalta a Ház.

Gróf Zselénszki Róbert felszólal a kormány vizsínális vasuti politikája ellen. Nem tudja megérteni, miért monopolizálja egyetlen cég a vasuti engedelmeket? Ez a községek és törvényhatóságok rovására megy. Fölvilágosítást kér a kormánytól.

Gróf Csáky Albin: Személyes kérdésben kér szót. Annak idején ő adta be a képviselőházban azt az indítványt, hogy főispánok ne kaphassanak vasutépítési engedélyt.

Szerényi József beszéde.

Szerényi József államtitkár: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter betegsége miatt ő válaszol gróf Zselénszkinek. Közszóvalokban a korrupció megtűrése egyenlő a korrupció előmozdításával. Zselénszki beszéde végén alaptalanul vádolta a kormányt s azt állította, hogy egy cégnek adja ki a vasutépítési engedélyt. Azokat a visszaéléseket, melyeket a gróf ur ostromoz, a kormány már régen ki is küszöbölt. A kormány tényleg csak egy cégnek adja ki az előmunkálatok engedélyt, de azért, hogy a bünsz üzérkedéseket megszüntesse. Ami a Pallos-cég ellen emelt vádakot illeti, kijelenti, hogy Pallos vállalkozó a kereskedelemügyi miniszternél és nála csak egyetlen egyszer járt s akkor is formális ügyben. A gróf ur azt mondja, hogy a cég strómanokkal dolgozik. Ez lehetetlen, mert az előmunkálatokról szóló engedély-okiratot csak az engedélyes veheti át. Szólok érte, hogy miért szólt fel gróf Zselénszki. Hisz mint a vasutársaság egyik igazgatósági tagjának, kötelessége annak érdekeit előmozdítani.

Gróf Zselénszki Róbert: Én közérdekből szóltam.

Szerényi József államtitkár: Lehet, csak konstatálni akartam ezt. Ma a kereskedelmi kormány az a fellegosa, hogy az államvasutak hálóján belül vizsínális vasutak konkurrencziáját nem tűri. Az arad—csanádi vasut előmunkálati engedélyt a kormány tárgyalásra tűzte ki, s a helyes adminisztrációt követeli meg, hogy a tárgyalást be is fejezzék. Ő igenis, végzetes hibának tartotta volna 1904-ben kiadni az előmunkálati engedélyt az arad—csanádi vasutaknak, még nagyobb hibának tartaná most, mikor az államvasutak hálózata egyre terjed.

Aztán szöröl-szóra így folytatta az államtitkár: A miniszterium műszaki osztálya — a nagyméltóságú gróf urat talán érdekelné fogja ez az adat — átszámította az arad—csanádi vasutnak ezen ajánlatát azon az alapon, amelyet az illető képviselő urhoz intézett levélben maga az arad—csanádi vasut szolgáltatója és azt állapítja meg, hogy azon az áron, amelyet az arad—csanádi vasut kínál, a kisajátítást eszközölheti és az alapítványokat tudja talán megépíteni.

Gróf Zselénszki Róbert: Nem tartozik ehhez a kérdéshez!

Szerényi József államtitkár: Bocsánatot kérek, a miniszterium műszaki osztályának kötelessége minden költségvetés realitása szempontjából is megvizsgálni, mert eltekintve attól az elvi szemponttól, hogy nem hagyható meggyőződés szerint ez a vasut az arad—csanádi vasut kezében, gondosan mérlegelni kell azon számadatokat is, amelyek felett bírálatot van hivatva mondani. Csak egy tételnél, a csatlakozásoknál és az állomásbővítésekénél 250.000 koronával téved az arad—csanádi vasut és ha leszámítjuk

a Maros-hidat, akkor kijön összesen 55.555 korona, amelyen egy kilométert megépíteni akar, akkor, midőn — ismét a miniszterium műszaki osztályára hivatkozhatom — összeállítottuk, hogy 1905. év óta hogyan alakulnak az egységárak a különböző drágulások folytán és a miniszterium műszaki osztálya tételről-tételre kimutatja, hogy 11.880 koronára tehető az a többlet, mely az 1905. évi árakkal szemben a vasutépítés terén ma előáll.

És ha összehasonlítást teszünk, méltóságos főrendek, az 1905. és 1906-ik években engedélyezett vasutakra nézve, ahol csak egyetlenegy olyan vasut van, amely a Pallos-firmát viseli; minden egyéb vasutnál még a strohmann is ki van zárva: akkor azt látjuk, hogy többé-kevésbé hasonló viszonyok között levő vasutak legolcsóbbja 71.551 korona, a többi pedig 80 és 85.000 korona közt váltakozik. Ily körülmények között nagyon természetes, hogy ha módjában állna is a miniszteriumnak reflektálni az arad—csanádi ajánlatára, még akkor is bizalmatlanul kell fogadni azt a pauszál-árat, amelyvel minden részletezés nélkül csak úgy dobna oda egy összeget, amelyet részletben ellenőrizni a miniszteriumnak nem áll módjában.

Még csak egyetlenegy érvet kívánok felhozni, méltóságos főrendek és bocsánatot kell kérnem, hogy gyarló hangommal amugy is hosszasan vettem igénybe b. türelmüket. Minden vasutépítésnél az az időpont is figyelembe veendő az államvasut és kincstár szempontjából, amidőn az illető vasut államilag megváltathatóvá válik. Az arad—csanádi vasut engedélyokirata szerint a minimális összeg a tőke 6 és féli százalékán alapszik, ellenben a helyi érdekű vasutaknál a helyi érdekű vasut-törvény szerint 5 százalék az a minimális beváltási ár, vagyis már magában ebben másfél százalékos differencia mutatkozik az állam hátrányára. Miután pedig meggyőződésünk az, hogy ezt a vasutat államilag kellett volna megépíteni, mert mélyen belenyúl az államvasuti szférába és sürgős egyéb nagymérvű kiadások s az államvasutak szükségletei miatt erre nem kerülhet a sor; miután másrészt ezen vasut kérdése közel 16 éve lever paragon és nem volt megoldásra juttatható, amiben — bocsánatot kérek, nem szemrehányásként mondom, de a tényekre hivatkozom, az arad—csanádi vasutat éri a legnagyobb szemrehányás, mert hiszen kezében volt az alkalom és elmulasztotta akkor, midőn módjában lett volna ezt megtenni — miután pedig azon vidéknek becsületes, hazafias lakossága ezt a vasutat joggal sürgette, mert gazdasági érdekei ennek a vasutnak megépítését követelték: miután végül az államvasut a lehető legelőnyösebb módon jutott ezeknek kezeléséhez: ennél fogva a miniszter nem tehetett mást, mint a vasutat úgy, ahogy megépíteni és az arad—csanádi vasutat a maga utólag, elkésve érkezett előmunkálati engedély iránti kérelmével elutasítani.

Ezeket előrebocsátva, kérem a méltóságos főrendeket, hogy a jelentést tudomásul venni méltóztatassék.

Gróf Zselénszki Róbert: Ha én valaha felszólalok, mindig mint törvényhozó szólok fel és mindig közérdekből szólok fel, ez pedig egy eminens közérdek.

A jelentést ezután tudomásul vették.

Végül gróf Almásy Imre, a legfőbb fegyelmi bizottság tagja tette le az esküt.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Budapest, január 22.

A horvátországi helyzet. Horvátországban mindenfelé lázas serénységgel indult meg a választási mozgalom. Vasárnap nagyszabású választói értekezletet tart Zágrábban a koalíciós párt, amelynek falragaszai ma reggel jelentek meg a város utcáin. A horvát-szerb koalíció már a legtöbb kerületben állított jelölteket. Zágrábban tegnap este az egyetemi ifjuság gyűlést tartott, amelyen báró Rauch Pál azon beszéde ellen tiltakoztak, amelyet az akadémiai tanács fogadásakor tartott és amelyben a diákoknak zágrábi bevonulása alkalmával tanúsított tüntetése ellen szólt. A gyűlést este 8 órakor a horvát akadémiai segítő-egyesület elnöke nyitotta meg. Utána a Starcevic-pártiak nevében egy ügyvédjelölt szólt fel és a tiltakozó irat megszerkesztésénél azt kívánta, hogy abban a zágrábi egyetem horvát jellege hangsúlyoztassék. A Starcevic-pártiak végül hajlandók voltak azt is koncedálni, hogy a szerbek mint a horvát egyetem szerb ifjusága, szintén aláírassák a tiltakozást. Ez ügyben azonban nem jött létre meg egyezés, mire a Starcevic-pártiak testületileg elhagyták a gyűlést. A haladó-párti diákok nevében egy jogász szólt fel, aki a horvátok és szerbek egyetértésének szükségességét hangoztatta. A szerbek nevében egy szerkesztő beszélt, aki a szerbek álláspontját körvonalozta és kijelentette, hogy a szerbek hajlandók a horvátokkal karöltve működni, de követeléseik teljesítéséhez és a horvátokkal való

egyenjogúsításukhoz ragaszkodnak. Több szónok felszólalása után a gyűlés fél tizenegy órakor véget ért. A diákok az egyetem elé vonultak és a horvát és szerb himnusz énekelték. A nagyszabású kivonult rendőrségnek nem volt oka a beavatkozásra.

Londonból jelentik: A „Times” gróf Maillath József tollából igen terjedelmes nyílt levelet közöl, amelyben kifejti, hogy a horvátok állami önállósága iránti igénye az alkotmány értelmében törvénytelen. A nyílt levélben bizonyítja, hogy a horvát rezolúciónistákat nem vezérli a megfontoltság, valamint nincsenek tekintettel a tényleges viszonyokra; tulajdonképpen pánszláv agitátorok ők, akik a független délszláv állam utópikus eszméjével a nép fantáziáját izgatják és megméltelyezik.

A zárszámadások. A képviselőház zárszámadási bizottsága ma délután 4 órakor Sziklay Ottó elnöklésével ülést tartott, amelynek napirendjére az 1905. évi honvédelmi tárcza és a kisebb tárczák voltak kitéve. Jelen voltak Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Popovics Sándor és Bolgár Ferenc államtitkárok, az állami számvevőszék részéről pedig Dárday Sándor alelnök, Szukováthy István tanácsos és Klimes Gyula osztálytanácsos.

Beniczky Elemér, mint a honvédelmi tárcza előadója, előrebocsátja, hogy az egész 1905. év kezelése törvénytelen lévén, költségvetéssel való összehasonlításról szó sem lehet. Kérdést intéz a fegyverbeszerzési tételre vonatkozólag, nevezetesen, vajjon kap-e a magyar fegyvergyár a közös hadsereg részéről is megrendeléseket? Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter megadja a kívánt felvilágosításokat és határozottan kijelenti, hogy a közös hadsereg teljesen a kvóta arányában rendel meg a szükséges puskákat a steyrli és a magyar fegyvergyárban. **Eber Antal** kifogást emel az ellen, hogy 1905-ben minisztertanácsi határozattal rendszeres nyugdíjpótlékok engedélyeztettek, ami nyilvánvaló megsértése az 1875. évi katonai nyugdíjtörvénynek és kijátszása az országgyűlés költségvetési jogának.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter felvilágosításai után a bizottság elhatározta, hogy ezt a nyugdíjemelést elvi alapokon kifogásolja. **Keresse György** ismerteti az ugynevezett kisebb tárczák zárszámadásait és indítványozza, hogy az udvari kamarai levéltár szétosztásának költségeire vonatkozólag sürgesse meg a bizottság a szétosztás tényleges foganatosítását és ez iránt átiratban keresse meg a miniszterelnököt. A bizottság ily értelemben határozott.

A delegáció. Bécsből jelentik nekünk: A Zeil értesülése szerint az osztrák delegáció e hó 30-án fogja tárgyalni a külügyminiszterium és az okkupált tartományok költségvetését. **Báró Aehrenthal** külügyminiszter aznap fogja megtartani expozéját. A kormányhoz közelálló körökben azt hiszik, hogy horvát részről a hadügyi bizottságban szóvá fogják tenni a polai tüntetést.

Batthyány és Vázsonyi afféja. Az óbudai választási küzdelem hevében éles összetűzés támadt gróf Batthyány Tivadar és Vázsonyi Vilmos képviselők között. Komjáthy Béla programbeszéde alkalmával Vázsonyi Vilmos éles kirohadást intézett a függetlenségi párt és különösen gróf Batthyány Tivadar ellen, mire tegnap a Botzenhard-párt összejövetelén gróf Batthyány ugyancsak határozottan utasította vissza ezt a támadást. Vázsonyi erre ma hírlapi nyilatkozatban felelt, amelyben igen vehemensen nekivont gróf Batthyánynak. Arra a kijelentésre, hogy valaki volt nála, aki Vázsonyihoz közel áll és azt kérte, hogy protezsálja be a Greshambe, azt írja, hogy ez a valaki az ő felesége, aki azonban sohasem járt nála, hanem egy év előtt találkozott gróf Batthyánnyal a képviselőház folyosóján, ahol a következő beszélgetés folyt le közöttük:

— Hogy van kegyelmes ur?

— Pardon! Én csak akkor leszek kegyelmes, ha Vilmos méltóságos lesz.

— És ön azt hiszi, hogy én ezt komolyan veszem. Hisz ez nem öntől függ. Ha például a Gresham igazgatósági tagságát kínálná fel neki, ezt komolyan venném, mert ez öntől függ.

— Hja, nagyságos asszonyom, ez nehéz dolog.

Nem is tudja, milyen éhes az a banda. Nagy verekedés van a pártok közt, hogy kié legyen a megüresült állás.

Ennyi volt az egész, — mondja tovább Vázsonyi. — Egy véletlen találkozás, véletlen és tréfás diskurzus, melynek semmi folytatása sem volt. És ezt az asszonyi beszélgetést ellenem akarja a gróf ur fordítani. A feleségemmel akar ellenem bizonyítani, ellenem, aki soha senkitől ebben az életben semmit sem kértem és vagyontokat harácsolhattam volna össze, ha nem őrizném meg féltékenyen jellememet.

Erre a hihetetlen támadásra gróf Batthyány Tivadar ma este a következő nyilatkozatot adta ki:

„Vázsonyi Vilmos „A Nap” és a „Budapesti Napló” mai számában válasz gróf Batthyány Tivadarnak czimvel egy közleményt tesz közzé. Ennek a közleménynek tartalma, hangja, modora annyira alantas, hogy nevelésemnél és egyéniségemnél fogva rá nézve erkölcsi lehetetlenség, hogy arra egyetlen egy érdemes szót is válaszoljak. Nem tehetek és nem teszek mást, minthogy a közleménynek a büntető-törvénykönyvbe ütköző részeiért a bíróságnál keresek orvoslást. Batthyány Tivadar gróf.”

Az óbudai választás. Holnap lesz Óbudán a választás amelyen két jelölt: Botzenhardt János és Komjáthy Béla áll egymással szemben. Benedek János, az óbudai választás elnöke, ma tett intézkedést arra vonatkozólag, hogy a holnap, csütörtökön reggel 8 órakor kezdődő III. kerületi választás teljes rendben menjen végbe. A választás az óbudai Korona-vendéglő nagytermében lesz. Az eddigi megállapodások szerint a Komjáthy-párt választói a Kis-korona-utcai főkapunál, a Botzenhardt-párt választói pedig a Korona-térről mennek be a választási helyiségbe. A választás két küldöttségéért fog lefolyani. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Benedek János, a második szavazatszedő küldöttség elnöke pedig Székely Dezső.

Lengyel Zoltán mentelmi ügye. A múlt hónap elején történt, hogy a képviselőház második alelnöke Lengyel Zoltánt engedetlenség czimén kiadatta a mentelmi bizottságnak. A bizottság megvizsgálván az ügyet, ma a következő jelentést terjesztette a Ház elé:

A képviselőház 1907. évi december hó 3-án tartott ülésében a házszab. 255. §-a utján Lengyel Zoltán képviselőt az elnök iránt tanusított engedetlenség miatt a mentelmi bizottsághoz utasította. A napló tanúsága szerint Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő a képviselőház 1907. évi december hó 3-án tartott ülésében egy ellene irányuló sértő közbeszólásra több ízben közbeszólott, mi által elnöki megintésben és rendreutasításban részesült. A mentelmi bizottság a naplónak foglaltak alapján arról győződött meg, hogy Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő a jelen esetben semmi olyant nem követett el, mely a Ház vagy az elnökség tekintélyét sérti és nem állapítható meg nevezett képviselő részéről oly ténykedés, mely az elnökséggel szemben való engedetlenséget tanusítaná. A mentelmi bizottság javaslata ezek után az, hogy a Ház az eset felett térjen napirendre.

Szentesítendő törvényjavaslatok. A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok egyeztető bizottsága ma délután gróf Dessewffy Aurélnak, a főrendiház elnökének elnöklésével ülést tartott. Ez ülésen előkészítették mindazokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a főrendiház mai ülésében elfogadott. Ezek között vannak a kiegészítési javaslatok és a hozzá tartozó egyéb törvényjavaslatok.

Megtámadott mandátum. A képviselőház IV. bizottsága Lukács László mandátuma ellen beadott panasz tárgyában Havriár Dániel elnök újabb határnapként február 7. délután 4 órát tűzte ki s erről Lukács Lászlót, valamint a panaszosokat és azok képviselőjét értesítette.

Az EGYETERTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A bírák fizetésrendezése.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, január 22.

A pénzügyi bizottság ma délután hat órakor Széll Kálmán elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság tagjain kívül jelen voltak Günther Antal igazságügyminiszter, Popovits Sándor, Szerényi József, Meskó László államtitkár, Teleszky János min. tanácsos, Sólyom Andor min. osztálytanácsos.

Napirenden van a bíról és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat.

Bizony Ákos, ki a javaslatnak az igazságügyi bizottságban is előadója volt, behatóan ismertette a javaslatot és elfogadásra ajánlotta azt.

Sághy Gyula bizonyos aránytalanságot lát a javaslatban. A javaslatot általánosságban elfogadja, a részleteknél azonban módosításokat óhajtatna.

Issekutz Győző: A javaslatot elfogadja, bárha helyes igazságügyi politikának azt tartaná, ha az elsőbíróság szervezetét olyképp lehetne módosítani, hogy a helyi, sőt az abszolút előléptetés is töröltessék a szervezés olyan legyen, hogy az első bírót továbbhaladásra ne számíthasson, de minden megélhetési feltételét, igényeit helyben megtalálja, kielégíthesse. Reméli, hogy a bírói kar át fogja látni, hogy a magyar törvényhozás és kormányzat melegen átéri a bíráknak feladatát és a jövőben még lelkesebben ápolni fogja magyar hazafias érzelmeit és fogja teljesíteni eszményi nagy kötelességeit.

Buzáth Ferenc elfogadja a javaslatot, mert nincs a hivatalnokai karnak egy része sem, ahol a megfelelő fizetést annyira szükségesnek tartaná, mint a bírói karnál, ahol az anyagi gondoktól mentesség egyik legfőbb bázisa a függetlenségnek.

Hoitsy Pál elfogadja a javaslatot, azonban konstatálni kívánja, hogy a tekintetben nincs semmi tájékoztató, hogy a javaslat mennyire kerül? Minthogy a pénzügyi bizottság a javaslatot pénzügyi szempontból bírálja, e tekintetben szükségesnek tartaná a felvilágosítást.

Bizony Ákos kijelenti, hogy a javaslat 2,800,000 korona költséggel jár.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy amikor a pénzügyi bizottság az igazságügyminisztérium költségvetését tárgyalta, akkor a legnagyobb részletességgel előterjesztette a szükséges számbeli adatokat, azonban a jövőben, ha hasonló javaslatok kerülnek a pénzügyi bizottság elé, akkor külön is kidomborítja a javaslat pénzügyi részeit. A fizetési szabályozást úgy kontemplálta, hogy oda több jusson, ahol nagyobb szükség van rá, mert a magasabb fokozatu bíráknak nem oly nagy a javítási szüksége, míg az alsóbbaknál végtelen nyomoruságos volt a fizetés. Első sorban a kis egzisztenciákon kíván segíteni. A VI. osztályu bírák számának szaporítását ő is óhajtja és ez idővel be is fog következni. Amiket Issekutz Győző a jövőbeni rendezés tekintetében előadott, azokat nagy élvezettel hallgatta. Azok a pótlékok, amelyeket az ügyészek és vizsgálóbírák kapnak, és bár azok tényleg teljesített külön munkáért járnak, egy helyes bírói szervezet elvével nem egyeznek meg. Ezen az általános szervezeti rendezés alkalmával fog segíteni. Kijelenti, hogy már foglalkozik a bírói szervezetről szóló törvény revidálásával és az új szervezet egyik lényeges mótása lesz, hogy ne az legyen az egyes bíról, ki a fizetési rang legalján van, hanem az egyes bírák előbb a törvényezikkek kebelében szerezenek gyakorlatot, annál is inkább, mert a polgári perrendtartás rendkívül nagy funkciót hárít az egyes bírókra.

Széll Kálmán javasolja, említették meg a pénzügyi bizottság jelentésében, hogy a javaslat milyen pénzügyi áldozattal jár; ezt annál szükségesebbnek tartja, mert valószínűleg ez a javaslat előbb kerül tárgyalásra, mint a költségvetés.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy a javaslat 1,576,310 korona pénzügyi teherrel jár.

A pénzügyi bizottság a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalásnál az 1. §-nál **Hoitsy Pál** indítványozza, hogy a fizetési osztályokba beosztás „költségvetési törvénynevel” ne legyen megváltoztatható.

Günther Antal miniszter a szöveget változatlanul kéri elfogadni.

A bizottság a szakaszt változatlanul fogadta el. Az 5. §. 1. bekezdése helyébe a következő pontot iktatta a bizottság:

„... megszűnik, és a bezárólag 1907. évi december hó 31-ig kinevezett aljegyzők 1908. évi január hó 1-ével, az 1907. évi december hó 31-e után a jelen törvény hatálybalépéig kinevezett aljegyzők pedig a jelen törvény hatálybalépését követő hó 1-től kezdve mint jegyzők a X. fizetési osztályba soroztatnak.”

A 6. §. 2. bekezdéshez a következő pótlást: „ez a pótlék és pedig a bezárólag 1907. évi december hó 31-ig kinevezett jegyzőket 1908. évi január hó 1-től kezdve az 1907. évi december 31-ike

után kinevezettek pedig a jelen törvény hatálybalépését követő hó 1-étől kezdve.”

A 6. §. végére pedig a következő sorokat illesztette:

„Az 1908. évi január hó 1-től számítható első két év alatt, amennyiben képesítési pótlékkal egybekötött jegyzői állás üresedik meg, az eként rendelkezésre álló képesítési pótlék olyan, bíról képesítéssel bíró jegyző részére is utalványozható, aki a X. fizetési osztályban két évet még nem töltött.”

Az életbeléptetéséről szóló 7. §. helyett a következő szakaszt állapította meg a bizottság:

„Ez a törvény a kihirdetés napján lép életbe és végrehajtásával az igazságügyminiszter bízatik meg.”

Két vicználás.

A bizottság ezután rátért a szabadka—gombos—palánkai és a nagyikinda—aradi h. é. gözüzemü vasutak engedélyezéséről szóló javaslat tárgyalására, melyeket **Hoitsy Pál** előadó részletesen ismertett.

Kubik Gyula, ki a pénzügyi bizottságnak nem tagja, a következő indítványt terjesztette elő:

„A pénzügyi bizottság félbeszakítja az új-arad—nagyikindai, lovrin—zombolyai h. é. vasut törvényjavaslatának tárgyalását, módot kívánván ez által adni a kereskedelmi miniszter urnak, hogy az aradi és csanádi egyesült vasutak — itt tudomására hozott — törekvését elbírálja és véleményét a pénzügyi bizottsággal közölje.

Indítványát meg is okolta.

Steiner Lajos szociális szempontból fontosnak tartja a vasut megépítését s kéri a bizottságot, hogy a Kubik Gyula indítványának mellőzésével fogadják el a beterjesztett javaslatot.

Sághy Gyula, **Ugron Gábor** és **Bizony Ákos** felszólalásai után **Szerényi József** államtitkár részletesen ismerteti a nagyikindai s aradi vasutak történetét, hangsúlyozza, hogy ha fenn akarjuk tartani az államvasuti rendszert, akkor nem szabad megengedni, hogy egy 125 kilométeres új vonal egy ily területen, amelyet tulajdonképpen az állami vasutnak saját kezelésben kellett volna megépítenie, magánkezelésbe kerüljön, amely magánvasut bizonyos relációkban ma is éles versenyt okoz az államvasutaknak.

A bizottság az államtitkár felszólalása után egyhangulag elfogadta részleteiben is a javaslatot.

KÜLFÖLD.

A bolgár kormányválság. A miniszterek tegnap lakomára voltak hivatalosak a fejedelmi palotába. Lakoma után adta át **Gudev** miniszterelnök a fejedelemnek a kormány lemondási kérvényét. A fejedelem a válság lemondásáig a jelen kormányt bízta meg az ügyek vezetésével.

A marokkói helyzet. A **Matin** jelentése szerint **Clemenceau** miniszterelnök a marokkói kérdésben egy nyilatkozott, hogy **D'Amade** tábornok azt az egyszerű és pontos utasítást kapta, hogy Marokkó vidékén teremtsen rendet. E célból teljesen szabad kezet engedtek a tábornoknak. A kikötőben Franciaország a neki adott mandátumhoz képest örködni fog a renden és hajóit e célból itt tartja. Marokkó belviszályaiba Franciaország nem avatkozik. **D'Amade** tábornok azt az utasítást kapta, hogy csapatait semmiképpen se használja fel **Abdul Aziz** szultán támogatására. Természetes, hogy Franciaország nem tevesztheti szem elől azt, hogy **Abdul Aziz**, az elismert szultán, akinek neve az algezirászi egyezményben is ott van. Arról sem feledkezhetik meg Franciaország, hogy **Mulej Hafid** szent háborút hirdetett Franciaország ellen, hogy adómentességet ígért, ami az ország pénzügyi zavarait még növeli és hogy azt a szándékát fejezte ki, hogy semmi idegent nem tűr meg Marokkóban, hogy idegen államokkal nem akar összeköttetésben állani, hogy tehát az Algezirásban Marokkó részéről vállalt kötelezettségeket nem ismeri el és hogy valóságos kihívást intézett az összes civilizált államokhoz. Minderről nem feledkezhetik meg Franciaország, valamint arról sem, hogy ezidőszerint az összes hatalmak **Abdul Aziz** tekintik Marokkó egyetlen törvényes szultánjának.

Berlinből azt a megerősítésre szoruló hirt becsátják világgá, hogy a francziák **Szettat** mellett vereséget szenvedtek s hogy hadiszer hiánya miatt kénytelenek voltak **Szettat** földadni. A francziák a harcban harminczöt halottat és harminczöt sebesültet vesztettek.

A japán kivándorlás megakadályozása. **Hajashi** gróf külügyminiszter egy újságrónak kijelentette, hogy ha az Egyesült Államokba és Havaiába való kivándorlást nem lehet megakadályozni vagy korlátozni, a kivándorlást meg fogja tiltani.

Az olasz királyról.

Budapest, január 22.

Ismeretes dolog, hogy a mostani olasz király, III. Viktor Emánuel éppugy nem szeret sokat a nyilvánosság elé lépni, mint atyja, Humbert király nem szeretett volt, de abban nagyon elűt az atyjától, hogy kormányzati dolgokkal sokkal közvetlenebbül foglalkozik, mint az atyja foglalkozott. Sok kormányzati ügy, mely az egyik vagy másik miniszter neve alatt lát napvilágot, magától a királytól indul ki, Viktor Emánuel király élénk összeköttetésben van a legkülönbözőbb társadalmi rétegek vezető elemeivel és tájékoztatja magát mindenről, ami őt érdekli. Arról ugyan legkevésbé sem lehet szó, hogy a király besugásoktól engedné magát befolyásoltnak, az olasz sajtó hevesen kikelne az ilyes befolyásolás ellen és argusszemmel örködik afelett, hogy a király körül ne érvényesüljenek olyan befolyások, amelyeket nem lehet nyilvánosan felelősségre vonni. Annyi azonban Olaszországban köztudomású, hogy a király személyesen és alaposan tanulmányoz mindent, amire a közérdek szempontjából minden politikus kell, hogy figyelmét kiterjeszse.

Ezidőben még nincsen teljesen kiderítve, hogy az olasz királynak az Olaszországban is nagy vajadás közt szenvedő szociálpolitikai kérdésekben mi az álláspontja és hogy mennyire kíván közvetlenül befolyást gyakorolni ennek a kérdésnek jövő kialakulására. De nagyon jellemző a király magatartásáról egy eset, amely éppen a napokban játszódott le Rómában, és amelyvel az olasz lapok nagyon élénken foglalkoztak. Az eset a következő:

Évek óta nagy izgalomban vannak az első Viktor Emánuel király emlékszóbrának kőfaragó-munkásai amiatt, mert a szoborbizottság nem gondoskodik róla, hogy a munkaanyag kellő időben és kellő mennyiségben szállítsák a munka helyszínére. Megjegyzendő még, hogy az emlékmű ugy van kontemplálva, hogy a világnak legnagyobb emlékszóbrája legyen. A nehézkes szállítás folytán a munka heteken, gyakran hónapokon át is szünetel. A munkásoknak számos tüntetése és sztrájkolása az ügyben nem segített semmit. A Viktor Emánuel-szobor kőfaragómesterei külön munkás-szövetkezetet alkotnak és önrendelkezési joggal vannak felruházva, mely őket megvédi a sztrájkolók és a tüntető munkások nyomásától.

Pár nappal ezelőtt megtörtént az, hogy a király egész váratlanul személyesen eljött a szoborépítkezés színhelyére, hogy megtekintse a folyó munka tempóját, amelynek most már gyorsabban kellene haladnia, miután közeledik az időpont, amelyen a nagy szobor ünnepies leleplezését tervezik. Ennél az alkalomnál a munkások egynéhány csoportja tüntetett a király ellen. A sajtó pártkülönbség nélkül elítélte a tüntetéseket, minek az is volt a következménye, hogy a közmunkaminiszter vonakodott egy munkásküldöttséget fogadni. Ilyen körülmények között elképzelhető, hogy a munkások mennyire bámultak, midőn értésükre jött, hogy a király a múlt héten egy háromtagú munkásküldöttséget hivatt meg hivatalosan kihallgatásra. A munkások nagy türelmetlenül várták vissza a küldöttség tagjait a Quirinálból és áttatos csendben hallgatták a küldöttség jelentését a lefolyt audienciáról. Collabatista, a küldöttség szóoka, kedves és jó humoru atyái lehet, mert szónoklata, amelyet tartott, midőn a királynak az emlékiratot a kőfaragók munkásviszonyairól átnyújtotta, nyájas mosolyt varázsolt a király ajkaira. A szóok első sorban biztosította a királyt, hogy a munkásoknak nem volt szándékukban a tüntetésükkel a királyt megsérteni. Erről maga is meg van győződve, felelt erre a király. A beszélgetés további folyamából, ngymond Collabatista, az derült ki, hogy a király a szobornak munkásviszonyairól jobban van értesülve, mint maguk a munkások. A király végre megígérte, hogy személyesen fog közreműködni benne, hogy az anyagszállítás gyorsabb tempóban haladjon. Most beállott a beszélgetésben egy kis csend, ezt a munkásszóok arra használta fel, hogy a királynak eszébe juttasson egy más nagy építészeti munkát, amely már évek óta folyamatban van, tudniillik a „Santa Maria degli Angeli” homlokzatának újjáépítése. „Igaz, mondá a király, ezt az építkezést is figyelemmel kísé-

rem, e nagy emlékmű fentartására magam is 200.000 líránál többet költöttem már, de utóbb még sem hallottam róla semmit”. Végre pedig megígérte a király azt is, hogy gondoskodik róla, hogy az a törvény, mely elrendeli a munkásszövetkezetek részesedését az állami szállításokban, szigorúan végrehajtsák. A király ekkor kézzorítással bocsátotta el a háromtagú küldöttséget.

Porosz választójog a birodalmi gyűlésen.

Berlin, január 22.

Nagy várakozással tekintett egész Németország a birodalmi gyűlés mai ülésére. Ma volt ugyanis napirendre tűzve a szociáldemokratáknak interpellációja a porosz választójog ügyében. A berlini rendőrség, tekintettel az utóbbi napok tüntetéseire, valóságos hadsereget mozgósított a birodalmi gyűlés palotája elé, melynek környéke valóságos ostromállapothoz hasonlított. Akik az elmúlt napok jeleiből következtetve, véres tüntetést vártak, csalódtak, mert bár nagy az izgalom a berlini szociáldemokraták között, ma mégis teljes csendben maradtak. Ez természetesen elsősorban annak köszönhető, hogy a rendőrség szokatlanul nagy apparátussal vonult ki.

Magában a birodalmi gyűlés épületében, a folyosókon az ülés megnyitása előtt élénk érdeklődés uralkodott. A tribünök túl voltak tömve és a képviselők igen nagy számban voltak jelen. Sokan szenzációs kijelentéseket vártak Bülow herczegtől, de a kancellár nem felelt meg az általános várakozásnak, mert a választójog miatt intézett interpellációra egyszerűen kijelentette, hogy az nem tartozik a birodalmi gyűlés elé. Csak a második interpellációra, mely a rendőrség eljárását kritizálta, felelt bővebben, a szociáldemokraták zajos közbeszólásaitól követve.

A rendőrség intézkedései.

Tekintettel a tegnapi véres tüntetésekre, a rendőrség ma széleskörű óvintézkedéseket tett. Már reggel hat órákor nagy rendőrkordon vette körül a birodalmi gyűlés épületét s az egész környéken szétosztatták a gyülekezni kezdő csoportokat. A délelőtt folyamán az arra járó emberek akadálytalanul járhattak-kelhetek, de magába a parlamenti épületbe csak igazolvánnyal, vagy belépőjeggyel ellátott emberek juthattak be. A háznagyai hivatal mára csak nagyon kevés karzati jegyet bocsátott ki. A parlamenti épület körül senkinek sem szabad megállnia s a csoportosulókat azonnal szétkergették a rendőrök. Déli tizenkét órákor a birodalmi gyűlési palota környéke még a rendes képet mutatta, legfőleg abban mutatkozott különbség, hogy gyalogos és lovasrendőrség érkezett szakadatlanul. A rendőrök ma revolverrel vonultak ki, amelyet a köpönyegen, övben hordanak. Délig nem volt rendzavarás. A parlamentben délig kevés képviselő érkezett, mint hogy az ülés csak egy órákor kezdődött. A már megérkezett képviselőknek most nem kellett tüntető csoportokon keresztül menniük, hanem akadálytalanul jutottak be az épületbe.

A rendőrök végtelenül el vannak keseredve a tüntetőknek tegnapi kihívó viselkedése miatt. A Vorwärts mai számában rendkívül szenvedelmes hangon támadja a rendőrséget s többek közt azt mondja, hogy a rendőrök tegnap minden ok nélkül, tisztán csak vérszomjúságból rontottak a nép közé s végezték az ismeretes, hallatlan mézárilást.

Az ülés.

A Ház a szociáldemokratáknak interpellációját tárgyalta a birodalmi választójog az egyes szövetségi államokban való behozatala tárgyában.

Bülow herceg birodalmi kancellár az első interpellációhoz megjegyzi a következőket: Nem kívánok a porosz választójog megváltoztatásának módjaira kitérni, miután ez Poroszország sajtó ügye. (Igen helyes jobbról.) A második interpellációra megjegyzi: A fennálló törvények értelmében a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket, hogy utcai kihágásoknak elejét vegye. Amennyiben csapatfeszítést állottak volna a laktanyákban készen, ez a katonai parancsnokság rendelkezésére történt, hogy a

törvényes rend védelmére esetleg szükséges intézkedések azonnal megtehetőek legyenek. Ezek után az interpelláció elválasztásáról le kell mondom.

A kancellár aztán így folytatta:

Uraim! Tegnap a tüntető tömeg és a rendőrség között ismét összeütközésre került a dolog. A rendőrségnek ismét fegyverét kellett használnia. Ezen eseményekkel szemben szükségét érzem annak, hogy e helyről, függetlenül a szönyegen lévő interpellációtól, mint birodalmi kancellár, a komoly figyelemzés hangján szóljak az országhoz. Nem német szokás a politikát az utcára vinni. A pártoknak kivánságai megtétele céljából nincs szükségük utcai tumultusokra. Az utca a szabad forgalomé. A közrend törvényét figyelembe venni minden polgárnak kötelessége. A törvénynek tiszteletet szerezni, ha kell, ezt kikényszeríteni, nemcsak joga, de kötelessége a hatóságoknak. Nem fogjuk tűrni, hogy az agitátorok igényt tartsanak az utcán való uralkodásra. Végzetes tévedés volna azt hinni, hogy a félrevezetett tömeg tüntetése kiereszkölhat valamit egy kötelességtudó kormánytól. Ez Németországban soha és sehol nem fog bekövetkezni. Erős a reményem, hogy az összes polgári pártok egyértelműleg elítélik és visszautasítják ezt a veszélyes játékot. Óva intem a szociáldemokrata-pártot, hogy térjen le a január 12-én rendezett tüntetések alkalmával megkezdett útról és különösen a munkáslakosságot intem jóakaró szívvel, (Mozgás és közbekülfaltások a szociáldemokraták részéről. Bülow: Oly szívből, amely sokkal több jóakarattal van a munkások iránt, mint önök!) ne hagyják magukat letéritetni a törvény és rend útjáról és pártfanatikusok és uszítókért ne károsítsák önmagukat. (Élénk helyeslés jobbról. Nagy nyugtalanlás a szociáldemokratáknál.) A következményekért való felelősség nem a hatóságokat sújtaná, hanem az izgatókat és csábítókat.

A birodalmi kancellár beszédét a jobboldalról gyakori helyesléssel, a szociáldemokraták részéről nagy zajjal és közbeszólásokkal kísérték.

Singer képviselő javasolja az interpelláció tárgyalását. Az indítványt elfogadják. A birodalmi kancellár és a szövetségstanács többi tagjai elhagyják a termet.

Fischer szociáldemokrata nagy zajban megkezdte beszédét, miközben számos képviselő elhagyja a termet. Kifejti, hogy a tegnapi tüntetéseket nem a szociáldemokraták szervezték.

Amidőn a szóok a birodalmi kancellár képmutatásáról beszél, az elnök rendreutasítja.

Fischer képviselő a továbbiakban kifejti, hogy nyomorultabb választási rendszer bizonyára még sehol sem volt, mint jelenleg Poroszországban.

Krethi képviselő a porosz választójog felett nem bocsátkozik vitába. Az interpelláció nem egyéb, mint az oly siralmasan vízbeesett tüntetések kerete. E tüntetések nem is voltak olyan nyugodtak és impozánsak.

Felháborodással konstatálja, hogy nőket és gyermekeket is felszólítottak, vegyenek részt a gyűlésen. Gróf Hompesch kijelenti, hogy centrumfrakció most is azon az állásponton áll, hogy Poroszországban az általános honvédelmi, iskolai és adókötelezettséggel az általános választójogot is össze kell kapcsolni. Bassermann ragaszkodik a birodalmi gyűlési választói joghoz, a porosz választójogról nem vitakozik. Treger szabadalvi néppárti ellenzi az ezidőszerinti porosz választójogot. Hoheloh-Langenburg herceg birodalmi párti kijelenti, hogy a tüntetések által a polgári pártok összefognak és nem rendültek meg. Komolyan kell venni a dolgot. Pártja hálás a hatóság eljárásáért. Több szóok felszólalása után elvetik a szociáldemokratáknak azt az indítványát, hogy az interpelláció tárgyalását holnap folytassák, mire elhalasztják az interpellációt. Legközelebbi ülés holnap.

A tegnapi tüntetés.

A dologtalan munkások tegnapi tüntetéséről, amelynél véres összeütközés volt köztük és a rendőrök között, a következő újabb részleteket kaptuk: Maguk a gyűlések a legnagyobb nyugalomban folytak le, de négy óra tájban minden várakozás ellenére a birodalmi gyűlési épülettel szemben lévő téren veszedelmes összeütközés történt a tüntetők és a rendőrök között. Körülbelül ezeröttszáz-kétezer, többnyire tizenhét-husz éves dologtalan munkás igyekezett a

birodalmi gyűlés épületéhez eljutni. Nagyszámu rendőrség érkezett, hogy a tömeget szétszassa. A rendőrtisztek felszólították a tüntetőket, hogy csendben menjenek el. Erre a felelet az első ködörösztés volt, amely egy rendőrt lábán sebesített meg. Ez az első ködörösztés feladás volt a többieknek s egy pillanat alatt teljesen kitértettek egy kövel megrakott kocsit, amely a most épülő operett-színház előtt állott. Most megkezdődött a rendőrök bombázása s záporként hullott rájuk a kő. A rendőrtisztszervezők látván a veszedelmet, megparancsolták a rendőröknek, hogy luzzanak kardot és rontsanak a tömeg közé. A rendőrök irgalmatlanul kaszaboltak s mindenkit, ki utjukba került, kardjukkal hol veszedelmesen, hol könnyen megsebesítettek. Ebben a borzasztó zürzavarban egyszerre lövés dördült el. Egy tüntető lött revolveréből s golyója behatolt egy lovasrendőr gallérjába, de szerencsére ott megakadt és nem tett kárt. A rendőrök közül hatan sérültek meg, de egyikük sem veszedelmesen. Legrosszabbul járt egy gyalogosrendőr, kinek jobbkarját egy nekizudított kő eltörte. Három rendőr bérhorzsolást és zuzódást szenvedett. Két rendőr a karián sérült meg. Este öt órakor a térség meg volt tisztítva s az egész nagy tömeg szét volt verve. A megsérült tüntetők közül azok, akik nem látták jobbnak, hogy orvosi segítség nélkül kerekedjenek, a szomszéd Karitába mentek orvosi segítségért. Az első három jelentkezett sérült csak lapos vágást kapott. A következő négy a kötés után sietve távozott. A Karitá hivatalos jelentése szerint tizenkét munkásnál kellett a sebet bevarrni.

Robbanás a Ganz-gyárban.

— Egy halott, hét sebesült. —

Budapest, január 22.

Ritka nap az, amikor a főváros lüktető, lázas élete nem líráról megrázó drámákat és vértől itatott, komor tragédiákat. Ritka nap az, amikor a gép, az élet és az ember nem gyilkol. Ilyen hét, vagy, pláne hónap, szinte el sem képzelhető.

Pedig most nemcsak hetekig, de egyenesen hónapokig eltartott ez a „Treuga Dei”, amelyet eseménytelenségnek nevez a nap krónikása, az újságíró. Ma este aztán egy éles, kemény detonáció egyszerre elriasztotta az isteni nyugalmat és folyt a vér, pusztult az élet és kormos, fekete lángok csaptak az égre, fenyegetően hirdelve az éjszakában Budától Pestig, hogy a rombolás istene nem halt meg, csak szunnyadt.

A katasztrófa.

Ma este háromnegyed nyolcz óra tájban a budai Ganz-féle villamossági részvénytársaság telepén óriási katasztrófa történt, amelynek egy halottja és három sebesültje van. A szerencsétlenség a telep főépületében, a sodronyombolyító műhelyben történt, ahol egy hordó benzol-tartalmu Warnisch-lakk, eddig ismeretlen okokból fölrobbant. A robbanás ereje olyan rettenetes volt, hogy kivetette sarkaiból a terem elválasztó, hatalmas vasajtóját és öszedöntötte a tíz méter hosszú és egy méter magas, téglából épült tömör szárítókályhát. A kirepülő vasajtó négy embert terített le egyszerre. Ezek közül egy, névszerint Hochmayer Ferencz József 28 éves gombolyító munkás, ott a helyszínen azonnal meghalt, a másik három pedig, névszerint Demeter László 22 éves, Szauner János 18 éves segédmunkás és Simonnek János lakatos súlyosan megsebesült. Tiszta szerencse különben, hogy a katasztrófának csak ez a négy áldozata lett, mert abban a teremben, ahol a szerencsétlenség történt, nyolczvan ember dolgozott együtt a katasztrófa pillanatában. Szinte csodaszámba megy, hogy ezek közül, a négy szerencsétlent kivéve, másnak senkinek baja nem történt.

A katasztrófa után.

A robbanást követő legelső pillanatok leírhatatlanok voltak. A főépület belsejéből, ahonnan füst, láng és rettenetes hőség csapott ki, vad tülekedéssel, szinte örvényelve menekültek a megrémült emberek, a telep távolabbi részei felől pedig egy pillanat alatt összefutott a téren mindenki. Eleinte senki se tudta, hogy mi történt s a halálra rémült emberek csak a kicsapó lángok láttára ocsudtak fel. Az épület belseje

égett. A látványra a megmenekültek magukból kikelve ordítottak:

— Odabent sebesültek vannak.

Azonnal hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz és óriási erőfeszítések árán sikerült is a három sebesültet és a szerencsétlen Hochmayer holttestét a lángtengerből kimenteni. A sebesülteket első segélyben a gyár orvosai részesítették, azután pedig a három kocsival kivonuló mentők beszállították őket az Új-Szent-János-kórházba. Állapotuk életveszélyes, mert súlyos égési sebeket is szenvedtek. A halottat kivitték a törvényszéki bonczitani intézetbe.

Időközben értesítették a tűoltóságot is, amely minden kerületből nagy készülettel vonult ki s egyszerre két gőzfecskendővel támadta meg a rohanan terjedő tüzet. Már az egész főépület lángokban állott s látható volt, hogy a kátránypapírral fődött könnyű konstrukciója építmény menthetlenül elvesszett. A tűoltók munkája tehát jobbára csak a többi épület megmentésére szorítkozott, ami verejtékes, kemény küzdelem után sikerült is. Tíz órára a tű lokalizálva volt. Az oltás munkájában azonban négy derék tűoltó súlyosan megsebesült, akiket a három megsebesült munkással együtt kórházba kellett szállítani.

A katasztrófa oka.

A szerencsétlenség közvetlen oka eddig felderítve nincs. A rendőri vizsgálat mindössze annyit állapított meg eddigéig, hogy vétkes gondatlanság történt. Az egyemeletes főépület, amelyben a tű keletkezett, négy utcára szel. A Lövőház-utca, a Kisorokus-utca, a Pény-utca és a Marczibányi-utca, illetőleg a Marczibányi-tér határolja. Maga az épület a mintegy tízezer négyszögölnyi területen fekvő telep közepén állt, szerencsére teljesen szabadon. Középső traktusában a sodronyombolyító-műhely, jobbszárnyában a próbaterem és egy asztalosműhely, balról pedig a telep laboratóriuma és egy kisebb raktára volt elhelyezve.

Annyi kétségtelen, hogy a robbanás a gombolyítóban történt. Ennek oka azonban kétféle lehet. Vagy cigarettázott valaki a munkások közül, ami tiltva volt, tehát csak dugva tehetette s így nem lehetetlen, hogy a dugdosott égő gyújtászat, vagy a cigarettavéget a könnyen robbanó festékbe ejtette. A másik lehetőség az, hogy a túlfűtött szárító-kemence forrósága robbantotta fel a festéket. Ebben az esetben azonban a gombolyítóon kívül történt a hiba, mert a szárító-kemenczét kívülől fűtötték. Három óránként kellett egyszer megtölteni kokszszal. Lehet, hogy valaki túlfűtötte. Ez pedig annál könnyebben megtörténhetett, mert este hat órakor az éjjelre bevonuló munkások váltották fel a nappaliakat, akik nem tudhatták, hogy mikor táplálták a kemenczét utólag.

Boszu műve.

Van még egy harmadik lehetősége is a robbanás okának, amely azonban nem sok valószínűséggel bír. E harmadik verzió szerint ugyanis, a szerencsétlenség boszu műve volna. A villamossági telep híre szerint október közepé óta 64 munkás sztrájkol. Már most egyesek azt hiszik, hogy a robbanást valamelyik sztrájkoló gyújtogatása okozta volna. Ennek a föltevésnek azonban kevés valószínűsége van. Kihallgatták ma este a három sebesültet, továbbá Löbl Bertalan műhelyfőnököt és több gombolyító munkást, akik mind egyértelműen egy nyilatkoztak, hogy a szerencsétlenséget a túlfűtött szárító okozta.

A gyújtogatást és a boszút mesének mondják. A rendőrség azonban mindezek dacára is folytatja a nyomozást ebben az irányban is, mindaddig, amíg a katasztrófa oka és okozója kétségtelenül megállapítva nincs. Gyamu egyelőre senkit nem terhel. Ma este nem is állítottak elő a rendőrségre senkit, mert a tulajdonképpeni kihallgatásokat csak holnap kezdi meg.

A veszedelem színhelyén ma este hivatalosan megjelent Boda Dezső főkapitány, Hadik János belügyi államtitkár és Szabó László belügyminiszteri tanácsos.

A kár.

A kár a fölületes becslés szerint is rendkívül nagy. Talán ötszázezer koronára is rughat. Elpusztult az egész épület s benne a drága kész villamos gé-

pek raktára, a laboratórium és a műhelyek. A kár azonban nagyrésztben megtérül, mert minden biztosítva volt a Generálnál. Biztosítva volt a szerencsétlen Hochmayer József is baleset ellen tízezer koronára. Ezt az összeget a boldogtalan ember családja most megkapja. Hochmayernek özvegye és négy kis árvája maradt.

TÁVIRATOK.

A montenegrói összeesküvés.

Belgrád, január 22. A montenegrói kormány megküldte a szerb kormányának az összeesküvés tárgyában indított vizsgálat aktáit, mert az összeesküvésben résztvettek a montenegrói kormány kérésére Belgrádban letartóztatott montenegrói diákok is. A vád 11 személy, ellen irányul.

Az osztrák költségvetési bizottság ülése.

Bécs, január 22. A képviselőház költségvetési bizottsága ma ülést tartott, amelyen az 1908. évi költségvetés anyagát felosztotta egyes előadók között. A következő ülést kedden tartja.

Közgazdasági táviratok.

New-York, jan. 22. Terményárak. Gyap. New-Yorkban 12.10, jan.-ra 11.25, apr.-ra 11.45, New-Orleansban 12.15, Petroleum stand with the New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.—, Zsir. Vestern Steam 8.15, Rohe testvérek 8.30. On 27.30—27.60 Réz 13.75—14.—

Csikagó, jan. 22. Gabonaiárak. Zárlat. Buza irányzata szilárd, májusra 102.25—102.77 K., júliusra 98.37—98.37 K. Tengeri szilárd, máj.-ra 60.37—60.50.

Csikagó, jan. 22. Terményárak. Zsir. január 7.62, tegnap 7.70, májusra 7.87, tegnap 7.95 Szalonna short clear, 6.68 tegnap 6.81. Söréshus májusra 11.97, tegnap 12.17.

UJDONSÁGOK.

A terror.

* * *

Amióta társadalom van és amióta ebben a társadalomban erősek viaskodnak gyengékkel, a terror soha sem szűnt meg működni. Maga a terror azonban, mint szó és mint kikristályosodott fogalom, akkor született meg, amikor vad irodalmi nőtákkal nadrágtalan népek jártak be Páris utcáit s rendezték egyik ostromot a másik után: először Versailles és a Tuillériák, azután az arisztokraták, végül pedig a nemzetgyűlés és mindenki ellen, aki nadrágot viselt. Ebben a terrorban, dacára véres és igazságtalan voltának, volt valami grandiózus és rokonszenves. Mindenki szolgáinak, a szegénységben és nyomorban elaljasodott páriáknak fékevesztett lázongása volt ez azok ellen, akik addig a földi hatalom összességét birtokolták. Koronás uralkodó, latifundiumos nemes, pénzes bankár, gazdag gyáros, tudós, író, ügyvéd, orvos és népképviselő, mind-mind ott fetrengett a mosdatlan, mezítábas talpak alatt, a legbarbárabb, legtudatlanabb, legmocskosabb és legkoldusabb nép tánczolt a hátukon, tele tüdőből ordítván a rettentő „ca ira”-t.

Isten ments, hogy azt mondjam, hogy ez a terror szép volt és jó; terror soha sem az. A terror mindig aljas, mindig embertelen és igazságtalan. De a sansculottek rémuralmát mégis menti az, hogy egy naiv örületben a szabadságért, egyenlőségért és testvérségért tombolt, továbbá az, hogy ez az erupció — mely önmagában, mint drámai látványosság is érdekes — emberileg érthető volt, mert régi elnyomás alatt selymülő lelkek indulatából született.

A terror igazi természetében és tökéletes visszataszító voltában akkor nyilatkozik meg, amikor szimplán aljas és embertelen, esztetikai érték, drámai érdekesség és mindent bearanyozó jelszavak nélkül. Amikor a terrort nem az új jo-

gokat követelő elnyomott sokaság, hanem az uralmon levő hatalom alkalmazza. Példát erre nem volna nehéz korlátlan mennyiségben találni, hiszen a létező rend története minden országban, minden időben napról-napra ez. A millió sorból azonban érdekességében mégis kiválik a Hervé esete, azért, mert a szabadság klasszikus földjén történt s mint ilyen, szomorú illusztrációja annak, hogy a rémnapok alatt elpatkzó tömegtelen vér mennyire hiába folyt el és hogy a „Republique Française” a nagy forradalom után százhusz esztendővel még mindig milyen vigasztalan messzeségben van a szabadság, egyenlőség, testvériség ígéinek földi megvalósulásától.

Hervé a mai militarizmusra támaszkodó kapitalista társadalmat legérzékenyebb oldán támadta meg, mert azt javasolta, hogy a töke ellen küzdő proletárok egyszerűen tagadják meg a katonai szolgálatot és saját karjuk erejét ne engedjék át többé a fennálló rend védelmére. A fennálló rend pedig erre azzal felelt, hogy Hervét mindenek előtt becsukatta, azután pedig kényérkeresetétől is megfosztotta, mert a hadsereg gyalázása miatt az ügyvédek lajstromából is törülte.

Ha nem vagyok tulszigoru, s a szabad véleménynyilvánítás jogát olyan elasztikusan fogom föl, mint ahogy erre sokan hajlandók azok közül, akik örkérvényű, érinthetetlen tekintélyeket ismernek, a retorzió első felét még akceptálhatom valahogy. Minden élő élni akar s ha megtámadják, védekeznek úgy, ahogy tud. E szabály alól a létező társadalmi rend sem lehet kivétel s ha a sündisznó bajba jutván, a tüskéit hegyezi, a társadalomtól sem lehet rossz néven venni, hogy büntető paragrafusokkal övezi magát körül. De a retorzió második részét semmiféle paragrafus sem öltözteti jogszerű köntösbe, ez önmagában undok és visszataszító, mert rajta van a minden áron boszuért libegő vágy bélyege s tiszta leszűrődése a terror legaliasabb fájának; amidőn egy végtelen erejű, nagy hatalmi szervezet fekszik rá a maga rettentő apparátusával, egyetlen emberre.

Ez a terror gyáva is, alias is és nincs semmi benne, ami emberileg elfogadhatóvá tegye. Frankhon bírái alaposabb terroristáknak bizonyultak, mint amilyenek voltak a mindenki melléne tört kiváló egykori nadrágtalanok, de a vitézkedésük sokkal szánalmasabb, mert királyok, királynék, hercegek és egyéb hatalmas urak helyett egyetlen szegény ördöggyel végeztek.

Ben.

Napirend. Neptár. Csütörtök, január 23. — Római katolikus: B. A. elégyz. — Protestáns: Etrak. — Gorg-orosz: január 10. Nissz. Gerg. — Zsidó: Teb. 20. Sab. böjt. — A nap két óráig 7 óra 40 perczkor, — nyugszik délután 4 óra 44 perczkor. — A hold két est 9 óra 48 perczkor, nyugszik délelőtt 10 óra 20 perczkor.

A miniszterelnök fogad a pénzügyminiszteriumban délután 4 órakor. — Az igazságügyminiszter fogad délután 1 órakor. — A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12-2 óráig. — A közoktatásügyi államtitkár fogad 12-2 óráig. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — Az országos függetlenségi és 48-as párt értekezlete délután 5 órakor. — Képviselőválasztás Ó-Budán reggel 9 órakor. — A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének választmányi ülése délután 4 órakor. — A Magyar Póllajzi Társaság estélye 6 órakor. Főherceg Sándor-utca 8. szám alatt. — A Magyar Tanítónők Otthonának felolvasó estélye fél 7 órakor József-körút 8. szám alatt. — A Szent László Társulat közgyűlése délelőtt 10 órakor. Szentkirályi-utca 28. szám alatt. — A Magyar Közgazdasági Társaság estélye délután 6 órakor Mária Valéria-utca 12. szám alatt. — Az Országos Színészegyesület igazgatótanácsának rendkívüli ülése délután 5 órakor. — Friedmann Ignác hangversenye a Royalban. — Az Országos Zeneakadémia hangversenye fél 8 órakor. — Az Uránia Színház bemutató előadása. — A Szent István Társulat tudományos és irodalmi osztályának osztályülése délután 5 órakor. — A Lorántffy Zsuzsanna-Egyesület tea-estélye 6 órakor (Lónyay-utca 4-c.). — A M. I. E. N. K. kiállítás a Nemzeti Színházban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Zombory Lajos gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán-múzeumban (Nagymező-utca 37-39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3. szám) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Képtér szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 40 fillér. — A Nemzeti Múzeum állattára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A Földtani Intézet Múzeuma nyitva 10-1-ig. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-12-ig. — Az Aquincumi Múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — Az országos levéltár oklevélkiállítás nyitva 9-2-ig. — Az Országos Rákóczi György múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet királyné emlékműzeuma nyitva 9-től fél 1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-12-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A Pedagógiai Könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-6-ig.

— **Uj királyi tanácsos.** A király Klím Lipót nyugalmazott százados, bányagazgatónak a bányászati terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi czímet díjmentesen adományozta.

— **Elhalasztott főúri esküvő.** Windischgrätz Aglája hercegnő, az osztrák urakháza elnökének leánya, tegnap influenzában megbetegedett és emiatt a gróf Apponyi Károlylyal tartandó és tegnapi kitűzött esküvőjét néhány nappal elhalasztották.

— **Czimadományozás.** A király Kovacsóvits György pénzügyminisztériumi segédhivatali igazgatónak saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálatainak elismerésül, a segédhivatali főigazgatói czímet adományozta.

— **Egy püspök kiténtetése.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Németh József isauropolisi felszentelt, scopii választott püspök és eddigi csanádi püspökhelyettesnek, egyházi terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a Ferencz József-rend nagykeresztjét adományozta.

— **Lynar és Hohenau grófiok pöre.** A homoszexuálissal gyanúsított Lynar őrnagy és Hohenau altábornagy pörének tárgyalása előirászi várakozással néztek egész Németországban. A nevezetes tárgyalás ma reggel kezdődött a potsdami első testőrhadosztály törvényszéke előtt. A hadbírósg elnöke báró Pfühl lovassági tábornok. Hohenau védője Sello igazságügyi tanácsos; Lynar Glasenapp schönbergi képviselő védi. A vádhatóság képviselője dr. Grünwald törzshadbíró. A bíróság tíz órakor vonult a terembe. A törvényszék elnöke első sorban a vádlottakat szólította, akik polgári öltözetben jelentek meg és a vádlottak padján foglaltak helyet. Pfühl báró elnök megkérdezte tőlük, van-e kifogásuk a törvényszék valamely tagja ellen? A vádlottak egy bírót ellen sem tettek kifogást. Aztán a tanuk névsorát olvastatta fel az elnök. Majdnem mind megjelentek, köztük sok altiszt és közlegény a testőrlőveszerekből. A szintén megidézett Harden Miksa nem jött el a tárgyalásra, hanem orvosi bizonyítványt küldött, amely igazolja, hogy tüdőgyulladásra még nem múlt el, erősen köhög, gyöngye és így nem jelenhetik meg a törvényszék előtt. A tanuk között van továbbá Lossenberg, a „Militär-Politische Correspondenz” szerkesztője, aki szintén szerepelt a Moltke-Harden-pörben, Bolhard egykori vértés testőraltsiszt, aki tudvalegleg koronatanu volt Eulenburg herceg ellen.

A tanuk felszólítása után az elnök felolvastatta a vádiratot, amely Hohenau és Lynar grófiokat fajtalan üzemekkel vádolta. Hohenau a vádirat szerint 1904-ben egy berlini rendőrbiztossal követte el bűnös cselekményét, Lynar gróf pedig hivatalos hatalmával visszaélve az akája rendelt legénységet rontotta meg. A vádirat fölolvasása sokáig tartott, aztán szót kért a vád képviselőtől Grünwald haditörvényszéki tanácsos és kérte a nyilvánosság kizárását. Indítványának megokolása sem való a közönség elé s ezért már a motiváció idejére ajánlotta a zárt tárgyalás elrendelését. A törvényszék úgy határozott, hogy nyomban megkezdje a titkos tárgyalást és pedig a pör további folyamára sem bocsátja be a közönséget. Csak a hadügyminisztérium képviselőiben lehet jelen három törvényszéki tanácsos és két hadnagy, akik a tárgyalás lefolyását sztenografálják.

Éjjel jelentik: A potsdami haditörvényszék zárt tárgyalásáról semmi sem szivárgott ki. Valószínű, hogy szombaton lesz az ítélethirdetés. A vádirat gróf Hohenaut egy esetben vonja felelősségre, Lynar ellen azonban három esetet sorol fel, még pedig az elsőben egy közlegény panaszára hivatkozik, a második esetben a tisztiszolga tett följelentést ura ellen, hogy visszaélt hatalmával, a harmadik esetben sok tanu van rá, hogy a tábornok több alárendeltjével fajlakodott. Lynar gróf neje, a hesseni nagyhercegné huga, született Solm-Lych hercegnő, s két fia van. Gróf Hohenaué több fiúnak és leánynak anyja, született Hohenlohe-Gehringen hercegnő.

— **Arvedi mérnök gyilkosa.** Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Róma és Foligno közt haladó egyik vonaton meggyilkolták Arvedi mérnököt. Rómából ma azt jelentik, hogy hír szerint a rendőrség letartóztatott egy Ubaldo nevű huszonkilenc éves férfit, akit azzal gyanúsítanak, hogy ő gyilkolta meg Arvedi mérnököt a Róma és Foligno között haladó vasuton.

— **A toszkániai nagyherceg temetése.** A szokásos ünnepi szertartások között ma délután volt Ferdinánd toszkániai nagyherceg temetése. A Hofburg templomában történt újabb beszertelés után a koporsót a hat fehérlovas gyászkocsi elé fogták. A temetési menet a lovasság nyitotta meg. Utána következett egy gyászba öltözött pánczélos lovas. Ezt követték az udvari fogatok a kamarásokkal, az elhunyt főudvarmesterének helyettesével, e mögött pedig haladt egy század lovasság. A gyászkocsi mindkét oldalán nemes ifjak, az arciere gárda tagjai és a magyar testőrgárda kirendeltsége, a darobont-testőrség és lovastestőrség, egy század gyalogság és egy század lovasság zárta be a menetet. Az Augustinus-templomnál a városi hatóság és a papság a menet élén foglalt helyet, amely harangzugás közben a kapuczinusok templomába vonult. A menet mindkét oldalán katonák képeztek sorfalat, kik mögött ezekre menő néptömeg mozgolódott. Az utcák házai mindenütt gyászt öltöttek, amerre a menet mozgott. A gyászszal díszített templomba érkezett a felség, az elhunyt családtagjai, a főhercegek és a főherceggasszonyok, a külföldi uralkodók e czélra küldött megbízottjai és pedig Vilmos császár képviselőjében Lipót Frigyes porosz herceg, a bajor regens-herceg képviselőjében Lajos bajor herceg, a pápa képviselőjében Granito di Belmonte apostoli nunczius, a szász király képviselőjében gróf Rex követ, a bolgár fejedelem megbízásából Szarafov bolgár diplomáciai ügyvivő, a luxemburgi nagyherceg képviselőjében Thimen-Adlerflycht kamarás, továbbá Róbert württembergi herceg és neje, Vilmos hohenzollerni herceg, János hohenzollerni herceg, a máltai lovagrend képviselőjében gróf Hardegg követ, továbbá a diplomáciai testület, a magas udvari méltóságok, a közös miniszterek, gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok, báró Beck osztrák miniszterelnök vezetésével az összes osztrák miniszterek, gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter, az állami, városi, országos és autonóm hatóságok fejei, a tábornoki kar, az osztrák urakháza és a képviselőház elnökei, a titkos tanácsosok, a kamarások, asztalnokok, Marschall felszentelt püspök végezte az ünnepies beszertelést, mire a Liberat énekelték. Ezután a koporsót leemelték és gyászimák elhangzása és fáklýakiséret mellett a papság vezetésével a sírboltba vitték, ahol a holttestet még egyszer beszertelték és elhelyezték.

— **Ítélet a Peters-perben.** Brugeman szerkesztőt felmentették. Benniszent nyilvános sértés miatt 100 márka pénzbüntetésre és a Brugeman vádja folytán előállott költségeken kívül az összes költségek viselésére ítélték. Annak bizonyítását, hogy nemí motívumok is közreműködtek a kivégzések elrendelésénél, a törvényszék nem sikerültnek jelentette ki.

— **A párisi gyémántkészítő.** Lemoine, a híressé vált letartóztatott párisi gyémántkészítőt tegnap hallgatta ki a gyémántgyártás ügyében a bíróság. Wernher Gyula átadta a bírónak okiratait és terveit, amelynek Lemoine kísérleteire vonatkoznak. Lemoine kérvényt adott be, amelyben ideiglenes szabadonbocsátását kéri. Wernher kijelentette, hogy ez ügyben jogtanácsosával kíván tárgyalni. Hír szerint sem Wernher, sem a bíróság nem hajlandó Lemoine kivánságát eleget aenni Lemoine szabadlára helyezésére vonatkozólag még ezeket jelentik Párisból. Az angol bíróságok döntése szerint a londoni Unionbanknál Lemoine által letétbe helyezett és állítólag a gyémántkészítés titkára vonatkozó lepecsételt okmányocsmag Lemoine engedélye nélkül fel nem bontható. Ezen az alapon Labori ügyvéd, Lemoine védője, azzal a kérelemmel fordult a törvényszékhez, hogy védenézt bocsássák szabadon. A törvényszék ezt a kérelmet elutasította, mert a vizsgálóbíró nézete szerint Lemoine bűnössége az okmányok megtekintése nélkül is eléggé kimutatható. Labori és Lemoine más hívei azonban azt hiszik, hogy sikerülni fog a vádlott ártatlanságát bebizonyítani. Ujabbán, állítólag, szakértők előtt végrehajtandó gyakorlati kísérlettel akariák Lemoine jóhiszeműségét igazolni.

— **Influenza-járvány Liverpoolban.** Liverpoolban súlyos influenza-járvány tört ki. A betegek száma ezekre rug. Akárhány fizletet és irodát be kellett zárni, mert az alkalmazottak mind betegek. A postán és a rendőrségen kisegítőket alkalmaznak. Az epidémia kitérése óta hetvenötön haltak meg influenzában.

— **Tüntetés az egyetemen.** Az egyetemen ma zajos tüntetés volt abból kifolyólag, hogy egy rendőr letartóztatott egy lohallgatót s behatolt az egyetem aulájába, holott ehhez a fennálló statutumok szerint nem lett volna joga. Az az incidens, amely a zavargásra alkalmat szolgáltatott, az egyetem épületének III. számú tantermében játszódott le. Délután 11 és 12 óra között ebben a teremben éppen dr. Concha Győző, a politika tanára írta alá az indexeket. Az egyetemi tanács minden félév elején szigorú hangú felhívásban szokta figyelmeztetni az egyetemi hallgatókat, hogy indexeiket személyesen írassák alá azokkal a tanárokkal, akikhez beiratkoztak. Ma délelőtt azután, amikor egyik egyetemi hallgató másnak az indexét akarta láttatni vele, Concha tanár megtagadta az aláírást és az idegen indexet magánál visszatartotta. Az illető egyetemi hallgató azonban nem akart beletnyugodni ebbe az intézkedésbe, egy alkalmas pillanatban elkapta a tanár asztaláról az indexet és kifelé iramodott vele. Néhányan utána szaladtak, köztük dr. Mándoky Lajos, Concha tanár szemináriumának vezetője, aki az egyetem épülete előtt utólrta az illetőt, megragadta a karját, elvette tőle az indexet és átadta Budai István rendőrnek. A rendőr azt hívé, hogy az index lopott tárgy, bement az egyetemi épületbe, hogy átadja azt Concha tanárnak. Amikor az egyenruhás rendőrt meglátták az egyetem folyosóján, egyszerre összeverődött az ott tartózkodó diáksereg, felzúdult a rendőri beavatkozás ellen és heves hangon követelték, hogy távozzék. A rendőr eltávozott, de az ifiak felháborodása ezzel még nem csillapodott le. Az izgalom növekedett s egy rögtönzött küldöttség nyomban felkereste — a rektor nem lévén az egyetemen — Csarada János jogkari dékán s azt követelte tőle, hogy dr. Mándoky, aki állítólag a rendőrt bevezette az Alma Mater falai közé, kövesse meg az ifjuságot. A dékán megnyugtatta a küldöttséget, de az ifjuság háborgását még ez sem volt képes lecsillapítani. Végre is Csarada dékán megjelent a zajongók között és kijelentette, hogy a rendőr jogtalan megjelenéseért elégtételt fog szerezni az egyetemi ifjuságnak. Dr. Mándoky pedig, noha semmi része nincs a dologban, kész arra is, hogy a lapokban kérjen bocsánatot az esetleges sértésért. A dékán szavai olyan megnyugtatóan hangzottak, hogy az ifjuság lassan-lassan elszéledt és délután 2 órára már ismét rend és nyugalom volt az egyetemen. Dr. Mándoky Lajos a következő nyilatkozatot teszi közre:

„Abból az incidensből kifolyólag, amely ma délelőtt az egyetemen lejárott, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én nem akartam sérteni sem az ifjuságot, sem az egyetem autonómiáját, mert semmi részem sem volt abban, hogy az a rendőr az egyetem épületébe bemenészkedett. Engem Concha Győző tanár ur arra kért, hogy egy fiatal embert, aki meglopta, fogassak el és én mindössze annyit tettem, hogy az illető fiatal embert egy rendőr után igazolásra szállítottam fel. Akkor, amikor ezt tettem, fogalmam sem volt arról, hogy ezt az egyetemi tanárnak végezt, jelentéktelen szolgálatot sértésnek fogja tekinteni az egyetemi ifjuság.”

— **Hajószerecséltenség.** A Harvich Linie egyik gőzöse Nieuve Vaternégnél sűrű ködben összeütközött az Axminster nevű angol gőzessel és előreszén léket kapott. Az utasokat a rotterdami gőzösnének sikerült partraszállítani. Az Axminster gőzös is, mely Newyorkba igyekezett, károkat szenvedett.

— **Tűzhalt a börtönben.** Brieux Diraison ügyvéd, Brieuxnak, az ismert nevű francia színművésznek atyja, mint Párisból jelentik, tegnap a rendőrségi fogházban tragikus körülmények közt halt meg. Vasárnap este egy kinematográf-előadáson vett részt, mely alkalommal a nézők egyikével összetűzött s kölcsönös szidalmazások után verekedni kezdtek. A jelenlevő rendőrtisztviselő mindkettőjüket letartóztatta és bekísértette őket a rendőrségi fogházba. Amikor tegnap reggel a cellát, amelybe Brieux-t elcsukták felnyitották, az ügyvédet holtan találták a padlón. A vizsgálat megállapította, hogy a cellában nagyon hideg lehetett és Brieux az ott talált szalmával be akart fűteni a kályhába. Eközben ruhája meggyuladt és súlyos égési sebeket szenvedett, melyek következtében reggelre meghalt.

— **Gyilkos inas.** Kelemen András 15 éves urasági inas ma Kaposvárt szerelemféltésből hasbalötte Kuti Teréz 16 éves szobalányt annak szolgálati helyén. A leányt súlyos sébével a kórházba szállították.

— **Hevesi Ödön temetése.** Ma délután fél három órakor temették el Hevesi Ödönt, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár volt vezérigazgatóját. A Kerepesi-úti temető halottas házában, ahová halomszámra hordták a szebbnél-szebb koszorúkat, volt föllálítva a ravatal s innen kísérték utolsó útjára Hevesi Ödönt. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatósága, felügyelőbizottsága, választmánya, tisztviselői és főtisztviselői, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, az Országos Központi Hitelszövetkezet, a Hazai Bank, a Budapesti Giro- és Pénztár-Egyület, a Miskolci Takarékpénztár igazgatósága, az Érsekújvári Takarékpénztár igazgatósága, a Torontálmezei Takarékpénztár, a K. K. Priv. Böhmische Union Bank Prágából, Budapest székeséfváros közönségének koszorúja és még többen tetek koszorút a koporsóra. A halottas házból már jóval fél három előtt sereglett össze a gyászoló közönség. A főváros pénzügyének vezető emberei, a bankok, takarékpénztárak és vidéki pénzügyintézetek küldöttségei álltak körül a ravalt, annyian voltak, hogy legtöbbször csak a halottas ház előtti téren jutott hely. A gyászoló családtagok közül ott voltak: Popovics államtitkár, Schmidt József és Nagy Ferencz volt államtitkárok, Libits Adolf udvari tanácsos, Rózsavölgyi alpolgármester. A Pesti Hazai Takarékpénztár igazgatósága testületileg jelent meg a temetésen. Ott voltak: Walder Gyula, Becker Béla ügyvivő igazgatók, Hatvany-Deutsch Sándor, Hajós József, Kléhl István, Baumgarten Lajos és számosan az intézet tisztviselői közül, a Kereskedelmi Bank igazgatósága Láncezy Leó vezérigazgató vezetése alatt Fellner Henrik, Weisz Manfréd igazgatósági tagok, a Hazai Bank részéről Szitányi Ödön vezérigazgató, dr. Planer Miksa ügyvivő igazgató, Németh Antal, Gorove Árpád aligazgatók, Keszthelyi Ernő, a lipótvárosi fiók főnöke, Zsengeri Manó cégvezető, Róna Richárd osztályfőnök, Ullmann Adolf, Lukács József, a Magyar Általános Hitelbank igazgatói, Beck Miksa, dr. Beck Marcell, a Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgatói, Trébits Ignác, a Magyar Földhitelintézet, Ormódy Vilmos, az Első Magyar Biztosító Társaság vezérigazgatója, Chorin Ferencz, a Salgótarjáni Köszénbánya Társaság elnöke, Seidl Ámbros, az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatója és még számosan, valamint több vidéki takarékpénztár küldöttsége. A gyászszertartást Novák István erzsébetvárosi plébános vezette nagy segédlettel. Három órakor, amikor a gyászszertartás véget ért, megindult a menet Hevesi Ödön utolsó nyugalóhelye felé.

— **Adamovics Vilnát megbírságotlák.** A zürichi rendőrség hivatalos lapja fölhívást közöl, amelyben Adamovics Vilnát, Wölfling Lipót elvált feleségét fölhívja, hogy fizesse meg a tíz frank bírságot, amelyet hatósági személylyel szemben tanúsított engedetlenségért róttak ki rája, mert különben a pénzbírság átváltozik két napi elzárásra.

— **Villamos vasút Abbáziában.** A Mattuglie déli vasút állomásról Abbázián át Lovranáig vezető villamos vasút építését teljesen befejezték már. A próbjáratot a múlt vasárnap tartották meg és a vasutat már legközelebb átadják a forgalomnak. A villamos vasuta Fiume felé is ki akarják építeni és ennek a vonalnak munkálataihoz is legközelebb hozzáfognak. Tervezik azt is, hogy Abbáziából kiágazólag a Maggiore-hegyre építsenek keskenyágányú villamos vasutat Fiume felé is ki akarják építeni és ennek a vonalra, amely turisztikai szempontból különösen fontos.

— **Beiratkozás az eperjesi jogakadémián.** Az eperjesi jogakadémián az utólagos beiratkozás február 18-ig tart. A rendes határidő elmulasztása okadatolandó. Felvilágosítást ad a jogakadémia dékáni hivatala.

— **Öngyilkos postatiszt.** Mayer Jakab, fiumei postasegédtsz lakásán két lövéssel agyonlőtte magát. Az öngyilkos estében feldöntötte az asztalon égő lámpát, amely a lakást lángborította. A szoba butorainak nagyrésze már elégett, amikor az égő szobából az életuntat a tűzoltók a kórházba szállították, ahol csakhamar meghalt. Az öngyilkos postatiszt zalamegyei illetőségű, huszonhat éves nőtlen ember volt s öngyilkosságának oka hivatali bajai és rossz egészségi állapota.

— **Tolsztoj a porosz zsarnokság ellen.** Párisból jelentik nekünk, hogy a „Matin” tegnapi száma Tolsztoj Leó grófnak Sienkiewicz Henrikhez intézett levelét közli, amely a lengyelek ellen irányuló porosz kisajátítási törvénnyel foglalkozik. Magáról a kisajátítási kérdésről ezeket mondja Tolsztoj:

— E fosztogatási eszme megteremtői és végrehajtói iránt nagyobb részvétellel viseltetem, mint az áldozatok iránt. Más országban és más viszonyok közt ezek maradnának, akik voltak. De vádoló vagyok az elnyomókra; vádoló az embereket, akik egy rablónéphez, egy rablónemzethez tartoznak és ezzel szolidárisaknak jelentik ki magukat.

— **Széchenyi László afférjének vége.** New-Yorkból érkezett telegrammok szerint a kiváncsi közönség csalódására Reilly fényképész visszavonta a panaszát gróf Széchenyi ellen. A rendőrő mosolyogva mondta:

— Így végződik a híres per! Rámnézve nem marad más hátra, minthogy gróf Széchenyinek házasságához szerencsét kívánjak.

Minthogy az egyezés még a tárgyalásra kitérített idő előtt létrejött, gróf Széchenyi nem is volt kénytelen a bíróság termében megjelenni.

— **Gyilkosság a záróra miatt.** Nyavalyásfalván tegnap reggel meggyilkolva találták Zsula Sándor közönségi esküdtet. A boncolásnál kitért, hogy Zsulát botokkal verték agyon. Koponyacsontja darabokra volt zúzva. Az esküdt este a korcsmák bezárását ellenőrizte. A mint a vizsgálat megállapította, az egyik korcsmát mulató vendégekkel telve találta, mire elrendelte, hogy a korcsmát azonnal zárják be. A mikor ellenőrző körútról hazafelé ment, a megzavart mulatók meglesték, agyonverték és holttestét egy keribe dobták. A csendőrség a tettesteket elfogta.

— **A tiifiszi bankrablás.** Egy orosz ember, aki Krusinszky Vladimirnek nevezi magát és valószínűleg résztvett a múlt évi tiifiszi bankrablásban, a stockholmi rendőrség kezébe került. A letartóztatott szombáton érkezett Finnországból és stockholmi bankokban több ötszáz rubeles bankjegyet akart beváltani, amelyekről megállapították, hogy a Tiifiszben rabolt pénzből származnak. Krusinszkyt akkor tartóztatták le, amidőn a déli gyorsvonallal akart elutazni.

— **Éhínség Szerbiában.** Néhány bécsi és budapesti lap azt a hírt közli, hogy Szerbia sok vidékén éhínség uralkodik, egyes helységek teljesen élelmiszerek nélkül szűkölködnek és az inség következtében az ország közbiztonsági állapota meglazult s a lopások és rablások esetei egyre szaporodnak. Illetékes helyről kijelentik, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak s a tény csak az, hogy a belgrádi terület néhány községe a rossz termés miatt élelmiszerekben hiányt szenved ugyan, de a szerb kormány már megtett minden intézkedést arra, hogy ezek a községek elegendő élelemhez jussanak.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Fiumében rettenetes módon vetett véget életének Mayer Jenő nevű postatiszt. Az elmúlt éjjel Mayer Jenő postatiszt az ágyát petróleummal leöntötte, azután fölgyújtotta, majd pedig beugrott az égő ágyába és kétszer a fejébe lőtt. A házbeliiek a lövések zajára berohantak az öngyilkos szobájába és eloltották a tüzet. Mayer még hörgött, amikor ráakadtak, de a kórházban, ahová a mentők szállították, meghalt. A szerencsétlen ember még egész fiatal ember volt. Mi készítette a szörnyű tett elkövetésére, senki sem tudja.

— **Pisztoly-párbaj.** Ma délután négy órakor a czinkotai határban dr. Varságh Zoltán és dr. Gaál Endre pisztoly-párbajt vívtak. Varságh segédei voltak Muzsa Gyula és Hédervári Lehel országgyűlési képviselők, Gaál segédei Luby Géza orsz. képviselő és dr. Bartos János. A párbaj kétszeri golyóváltás után sebesülés nélkül végződött. A felek nem békültek ki.

— **Házasság.** Dr. Pogány Jenő tatai ügyvéd eljegyezte Pfeiffer Artur czeplédi vallásalapítványi uradalmi herlő leányát, Juliskát.

Szönyei J. László, az országos magyar iparművészeti muzeum tisztviselője, január 21-én tartotta eljegyzését Eperjessy Etelka okleveles tanítónő-patronesszel, Eperjessy Károly rendőrkapitány és Schöpke Ágnes kedves leányával.

Dr. Kántli József m. kir. ezredorvos és hó 25-én délután esküszik örök hűséget Zettin Ignác főmérnök leányának, Flórának, Sátoraljnihelyen.

— A csernoval eset epilogusa. A csernovali eset miatt a belügyminiszter Andaházy Pál főszolgabíró ellen fegyelmi eljárást indított.

— Csalás a mentők nevében. A Mentő-Egyesület igazgatóságától a következő panaszos sorokat kaptuk:

A társadalom hiénái minket sem kímélnék meg. Most, hogy a nagyközönség hozzánk való jósa megnyilatkozott, különféle gyanus és előtünk ismeretlen egyének arra használják fel ezen alkalmat, hogy nevünkben a főváros gyárainál, intézeteinél, kereskedőinél, sőt magánosoknál is, különféle napárakat, könyveket stb. ajánlanak megvételre és hirdetésre. Mi ugyan megtettük a megtorló lépéseket, mindamellett tisztelettel arra kérünk mindenkit, hogyha valaki, bármily ügyben, nevünkben jelentkezik és Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület pecsétjével ellátott, arcképes, hivatalos igazolványunkat felmutatni nem képes (mert intézetünk valamennyi tisztje és tagja bir ilyen igazolvál) őt a legközelebbi rendőrnek átadni és erről bennünket akár telefonon is, értesíteni szives legyen. Hazaifias tisztelettel a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület igazgatósága.

Jó lesz tehát, ha a nagyközönség megszívleli a mentők figyelmeztetését és mihamarabb hívőre juttatja a szemfüles jómadarakat.

— Nagy rablás az utcán. Csak orosz területen történhetik meg olyan rendkívüli rablás, melyről Odesszából érkezik távirati tudósítás. A híradás szerint a forradalmárok az utcán megtámadták egy bank pénzbeszedőjét és 30.000 rubelt elraboltak tőle. A rablók erre senkitől nem akadályoztatva elmenekültek.

— Meg akartak mérgezni egy családot. A legkülönösebb és legvakmerőbb módon akartak mérgezni Párisban egy egész családot. Az „Abbatiale” kastélyban, melynek özvegy Hebertné, Lajos Fülöp egykori miniszterének, Hebertnek sógornéja a tulajdonosa, néhány nappal ezelőtt családi tanácskozással gyűltek össze a család tagjai. Az említett özvegy ugyanis tavaly óta gondnokság, aló van helyezve. A tanácskozáson az özvegyen Livül a kerületi békebíró, az özvegy veje, Cahn nagyiparos és Rousseau, ismert párisi közjegyző és Cahn gyermekei vettek részt. A 14 tagból álló társaság délnyugati asztalhoz ült és midőn a sültet felszolgálták, keserűségezt érezték, úgy, hogy senki sem evett belőle. A vizsgálat kiderítette, hogy minden hus, mely a kamrában feküdt, hasonlóan keserű ízű és a huson apró ásványkristályok voltak észlelhetők. Ez alapján Cahn feljelentést tett a rendőrségnél. A hus vegyszeri vizsgálata kiderítette, hogy a hus valaki megmérgezte strichninnel, de az illető nem tudta, hogy a strichnin olyan keserű ízűvé teszi az ételt, hogy az élvezhetetlenné válik. Azonkívül oly nagy mennyiségben hintette rá a husra, hogy a lehetetlenséggel határos, hogy azt valaki megízlelés után megejtse volna. Ha ezeket a körülményeket a merénylő nem hagyta volna figyelmen kívül, úgy mind a 14 ember elpusztult volna a strichnines hus élvezetétől. A rendőrség gyanúja az özvegy egyik közeli rokonára esett, aki annak a vagyonnak, melyet Hébert hagyott hátra s melyből Hébertné csak a hasznélvezet illeti, az özvegy halála után birtokába jutott volna. A vizsgálat azt is kiderítette, hogy az illető valószínűleg új folyamán mászott be az ablakon keresztül az éléskamrába és ott a hus behintette strichninnel. A mérgezett hussal különböző kísérletet tettek és az állatok, melyeknek belőle enni adtak, kilyétel nélkül elpusztultak.

— Pokoli hőség Ausztráliában. Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy Ausztráliában a hőség eddig nem tapasztalt fokra emelkedett. Ma Melbourneból táviratozzák, hogy a napszúrás több mint száz embernek oltotta ki az életét. A Viktória városrész több pontján nagykiterjedésű erdőgégés dühög. Számos tanyai ház elpusztult. A kár jelentékeny.

— Tífusz a tolonczházban. A rendőri sajtóiroda ma a következő kommunikát adta ki:

Mende-monda szárnyán hírek kerültek forgalomba, hogy a tolonczházban a tífusz járványszerűen lépett fel. Nehogy azok tulozva lássanak napvilágot, a rendőrség kijelenti, hogy tífuszos megbetegedések történtek ugyan a tolonczházban, azok azonban egyáltalában nem járványszerű jellegűek. Legelőször november havában egy átkelési toloncz betegedett meg tífuszban, aki a betegséget már magával hozta. Azóta — tehát három hónap alatt — tizenegy megbetegedés történt, ami figyelemmel a városban meglehetősen elterjedt tífusz esetek mellett, egyáltalában nem minősíthető különösen súlyos állapotnak. A rendőrség természetesen így is szigorú intézkedéseket tett. Két terem, melyekben ilyen megbetegedések történtek, dezinficiáltatásuk után egészen bezárt. Azonkívül pedig, kivéve a közbiztonság elleni kihágások miatt elítélteket, a többi kihágás miatt pénzbüntetésre, illetve azt helyettesítő elzárásra ítéltk ügyében a büntetés kitöltését e gy hónapra fölfüggesztette.

— Vasúti baleset. A zsolnai gyorsvonatot Nogradverőce és Vác között kedden könnyebb baleset érte. Nogradverőcén ugyanis egy teherárúkoszira néhány száz csirkét raktak fel ketrecekben, melyeket másnap Bécsbe akartak szállítani. Éjjel a kocsi, anélkül, hogy az állomás személyzete észrevette volna, elszabadult és a lejtős pályán Vác felé rohogott. Nemsokára jött a zsolnai gyorsvonat, mely megállás nélkül rohan át Verőcén. A váci határban utolérte a megfutamodott kocsit a 80 kilométer sebességgel rohanó gyorsvonat és összeütköztek. Szerencsére a kocsit kilökte a mozdony a vágányokból s csak a csirkék kerültek a kerek alá. A vonat ezután nagy óvatossággal bejutott a váci állomásra s itt konstatálták, hogy a gyorsvonat elejét összetörte a megfutamodott kocsi, mely a pályán összetörve hevert. A gyorsvonat mozdonycsere után ment Vacról Budapestre.

— Napimádók. Chikágó kellő közepén valóságos kinczkamrárt fedeztek fel egy perzsának a házában, ki a régi napimádók vallását tanította. Sajátságos, hogy a félőrült profétának, ki híveitől a legnagyobb önsanyargatást kívánta, Chikágóban számos követője akadt. Főképpen nők csatlakoztak hozzá, kik az önsanyargatásban a végtelenségig elmentek. A proféta egy éles tűkből alkotott kinczszerzővel felvázolta a hátukat és a nyílt sebeket lótszólalással és sóval dörzsölte be. A bűntől a napimádók annyira vitték, hogy többen közülük éntífuszt kaptak. Az egész felekezet megbetegedett és többen a napimádók közül a borzasztó önsanyargatásoktól megőrültek.

— Halálozás. Meltzi Hugónak, a kolozsvári egyetem tanárának tragikus halála Kolozsvárott mely részvétet keltett. A hóselelt kar az elhunyt tanár özvegyénél ma testületileg kifejezte részvétét, a koporsóra pedig koszorút tett s a halálesetről külön gyászjelentést ad ki. A temetés csütörtökön délután lesz az egyetem előcsarnokából. A ravatalnál dr. Márki Sándor fog beszédet mondani, a sirnál pedig az elhunyt egyik tanítványa.

Id. Balázs Gergely földbirtokos e hó 17-én 72 esztendőskorában meghalt Gyergyóalfalun. A megboldogult évtizedek óta rendíthetlen híve volt a függetlenségi eszméknek.

Stuller István, a cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasút hivatalnokja, e hó 21-én 45-ik évében meghalt Budapesten.

Özv. farmosi Keczei Sándorné, szül. alsó-balázsalfalvi Cserényi Franciska, január 19-én életének 58-ik évében rövid szenvedés után elhunyt Désen.

Osztie András nyug. igazgató-tanító, a módosi hitelszövetkezet igazgatója, a koronás érdemkereszt tulajdonosa, január 18-án Gyertyámoson 63 éves korában hirtelen elhunyt.

Özv. Virág Tamásné, szül. Szentpéteri Teréz, folyó hó 20-án, életének 76-ik évében Marosújváron elhunyt.

— Merész tolvajok. L. a cza Miklós majorosnak a Szent László-ut 83. számú házában levő lakásába ma délelőtt két fiatalember állított be. Csak a tizenegy éves Mariska és a hat éves Róza volt otthon. A fiatal emberek valami ürügygel a kis leányokat kicsalták az istállóba, az egyik idegen visszalopódzott az őrizetlenül hagyott lakásba s a felkészített szekrényből száz korona készpénzt ellopott. A kis leányok azonban azonnal észrevették a lopást s lármát csaptak, mire a tolvajok megugrottak.

— Fratelli Deisinger fiumei cég Budapestén a királyi bérpalotában árulja a létező legjobb kávét 3 korona 90 fillérért.

x Tátrafüredről táviratozzák, hogy a tátrai téli élet jelenleg tetőpontján áll. Nap-nap mellett a leggyönyörűbb, napos, verőfényes időjárás uralkodik, mely a sportolást rendkívül elősegíti. Érdekes, hogy a tátrafüredi vendégek a déli órák alatt a Grand-hotel előtti nyitott tornácban nyári ruhákban sütkéreznek. A levegő csodálatosan üde és ózondus. A sport-pályák kitünő karban vannak s a Tátrafüredi Téli Sport-Club hetenként rendez bobsleigh- és toboggan-versenyeket.

x Zászlók, címerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

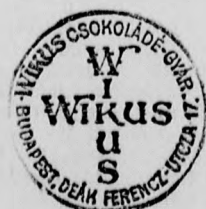
x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x Variété-Színház. Erdélyi bohózata „A varázspolka” teljes mértékben bevált. A közönség elejétől végig hangos kacagással kíséri az egész előadást. Az előadó személyzet nagyban hozzájárul a sikerhez, amennyiben minden egyes szereplő tehetségének legjavát nyújtotta. Főbb szerepeket játszanak: Láng Etel, Antal Erzsé, Solti Hermin, Gerő, Sarkadi, Sárai, Dalnoki, Solti, Zsoltár és Erdélyi. A műsor többi száma is kitünő. Harry Hopkins állatidomító rendkívül komikus jeleneteivel. Ketrecezőben a legkülönbözőbb állatok: kutya, nyul, farkas, galamb, patkány, majom, kakas stb. stb., a legnagyobb egyetértésben férnek meg. Azonkívül a kitünő 2 Orensens komikus akrobaták.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Magyar Színház. Maurice Donnay is volt valamikor kezdő drámaíró és akkor írta azt a darabot, amelyben halványan akart valamit, de nem tudta kifejezni. Cspikédni akarta a Párisban bodorgó operett-királyokat, akik színésznőket vagy orfeumdámákat vesznek feleségül, szórakozni akart naiv ifjakon, akiket tanítómester kell, hogy bevezessen a szerelem titkaiba. S mert sok mindent akart a szerző, a „Herczegek iskolájá”-ban, a Magyar Színház tegnap bemutatott újdonságában, kevés jutott határozott kifejezésre. Lehet, hogy eredetiben több és élesebb nyelvek villantak föl, átültetésben éppen csak, hogy bágyadtan sistergett egy-egy csaknem halva született rakéta. Nem Adorján Andor hibája ez, ő, mint fordító tökéletes munkát produkált, de az idegen közönség soraiban nem gyűjtött, ami a párisinak oly kedvesen ismerős volt, csak a sivár malaczságok csaltak ki egy-egy brutálisabb nevetést. Különböleg meglehetősen egyhanguságban pergett le a négy fölvonás, amelynek az a témája, hogy egy elcsapott és Párisban élő balkán-királynő párisi viveurt fogad a fia mellé, hogy beavassa a szerelembe. Ami hely és idő marad, az azzal telik, hogy a feleséges mama kaczerkodik a francia ural, mert nemcsak a kezdőknek van szükségük tapasztalt partnerre, de a haladókknak is, legkivált, ha tíz évig özvegyi sorban pauszáltak — hogy a királynő szavaival éljünk. Ebbe a törékeny és kissé fakó keretbe csak cochoneriák és trágárságok illeszkednek, amelyek rikitőbb szint kapnak az aláhúzó színészeketől. Emellett a főpróba után egy szállásra való malacz kinnrekedt a színházból, ami azért kár, mert egy párral több vagy kevesebb igazán mindegy, ha már ugys a sertés igyében folyt le az este.

Az előadásnak — mint ezt mondani szokás — vendégművész nő kölesönzött érdekességét. Pálma y Ilka játszott a királynőt néhol egyhanguan, de alapjában graciózen, sok bájjal. Csontos, Molnár, Rátkay, Polgár Ilona, Hajós Mariska, ők mind nagy igyekezettel asszisztáltak, igazán csak keveset tehettek arról, hogy ez a darab nem lesz hosszúcletli e földön. (U.)

WIKUS
Csokoládé-Gyár
BUDAPEST
IV. DEAK FERENCZ-UTCA 12

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDE
WIKUS
CACAOFOR

(*) Népszínház-Vigopera. Ma este „A tékozló fiú” helyett „A bálkirálynő” került színre a „Parasztbecsület”-tel együtt. Küry Klára gyengélkedése miatt Angela szerepét Turchányi Olga játszotta. A művész női alakítását is siker kísérte, mert temperamentumos s mindvégig diszkrét játéka nagyon tetszett a közönségnek. Nyílt színen és a felvonások után zajosan megtapsolták és többször a lámpák elé hívták partnerével, Pázmánnal együtt. Az előadás azonban a lehető leg gondatlanabb volt, különösen a kórus fegyelmetlensége volt szembevetendő. Vajon a Népszínház főrendezője hol volt az előadás alatt?

(*) A M. Kir. Operaházban holnap, csütörtökön, „Sámson és Delila” kerül színre a következő szereposztásban: Delila — Szamosy Elza, Sámson — Anthes, Főpap — Takáts, Abimelek — Ney B., Öreg zsidó — Szendrei, Hirnák — Pichler, Filiszteusok — Kertész, Kárpát. A dalművet Márkus szerző, karmester vezényli, rendező Alszevgy Kálmán főrendező. (Évi bérlet 14. sz.) — Pénteken bérletszűnetben, mérsékelt helyárakkal az „Ezred leánya”-t ismétlik meg Szoyér Ilona, Valent Vilma, Gábor, Hegedűs, Dalnoki fellépésével. A szombatra kitűzött Mignonban a főszerepeket Szamosy Elza, Sándor Erzsébet, Arányi és Takáts éneklik. Vasárnap a Denevér kerül előadásra bérletfolyamban, Krammer Teréz, Szoyér Ilona, Kaczer Margit, Gábor, Kertész, Kornay, Mihályi közreműködésével.

(*) Darabváltozás a Nemzeti Színházban. Márkus Emília betegsége miatt „A nők barátja” holnapra, csütörtökre hirdetett előadása elmarad s helyette Zsiros István „Fátum” című társadalmi színműve kerül színre. A Várszínházban holnap, csütörtökön az előre hirdetett „Hálás utókor” helyett pedig „Constantin abbé” kerül színre Ujháziival a czímszerepben.

(*) Blaha Lujza a városházán. Blaha Lujza megjelent ma a városházán és látogatást tett dr. Bárczy István polgármesternél, akinek, mint a népszínházi bizottság alelnökének, köszönetet mondott azért a figyelemért, amelyben öt jubileuma alkalmából részesítette.

(*) Ujházi Ede huszonöt éves tanári jubileuma. Az Országos m. kir. színművészeti Akadémia január 25-én, szombaton este fogja megünnepelni Ujházi Ede tanári működésének huszonöt éves fordulóját. Ez alkalommal az Uránia színpadán a Czigány kerül színre, melyet a mester maga vezet.

(*) Kariskola a fővárosban. A Népszínház-Vigopera igazgatósága könnyű módot akar nyújtani azoknak, akik a karénekesi pályára hivatást éreznek magukban és színiiskolájának keretében február 1-től fogva esti tanfolyamot nyit karénekesek kiképzése végett. A tanfolyamot Barna Izsó karmester fogja vezetni, akinek e téren való sikeres működését általánosan ismerik. A tandíjat 10 koronában állapította meg az igazgatóság. A tanfolyamon naponta lehet jelentkezni a Népszínház-Vigopera iskolájában, Csokonai-utca 2. sz. I.

(*) A Rákóczi-síremlék bírálóbizottsága. A kultusz-miniszter által a kassai Rákóczi-síremlékre hirdetett pályázat bíráló bizottságába a művészeti testületek kiküldték képviselőiket. A bizottság tagjai báró Forster Gyula elnökön és Thaly Kálmán történetírón kívül az Országos Képzőművészeti Tanács részéről: dr. K. Lippich Elek min. tanácsos, Strobl Alajos és Fittler Kamill előadók, Benczúr Gyula, Telcs Ede és Zala György szobrászati szakosztályi tagok, Alpár Ignác és Pecz Samu építészeti szakosztályi tagok, Benczur Gyula és Szinnyei Merse Pál festészeti szakosztályi tagok; a Magyar Képzőművészetek Egyesülete részéről: Istók János és Róna József; a Műemlékek Országos Bizottsága részéről: Schulek Frigyes és dr. Eber László; a Mérnök- és Építész-Egyesület részéről: Kertész K. Róbert; az Építőművészek Szövetsége részéről: Lechner Ödön. A bizottság a jövő héten tartja alakuló ülését a városi Szépművészeti Múzeumban, ahol a pályázatra beérkezett művek már fel vannak állítva.

(*) Wagner Szigfrid új operája. Hamburgból sürgönyzik tegnapi kelettel, hogy Wagner Szigfrid „Sternengebot” című új operája tegnap az ottani városi színházban nagy külső sikert aratott. Az elő-

adás kitünő volt. A nagyon komoly mű határozott haladást jelent Wagner korábbi operáihoz képest. A szerzőt a második felvonástól kezdve számtalan kihívással ünnepelték.

(*) Finn művészek Budapesten. A világhírű finn festőművész, Axel Gallén Kallela, akinek a kiállítását a napokban nyílik meg a Szépművészeti Múzeumban, Helsingforsból levelet írt a kultusz-minisztérium művészeti osztályának és bejelentette, hogy több finn művész társaságában jön le Budapestre. A finn festők és szobrászok hosszabb ideig maradnak Magyarországon, mivel alaposan kívánják tanulmányozni a magyar szépművészetet.

(*) A Thália-Társaság a vidéken. A Thália-Társaság január hó 25. és 26-án Nyiregyházán játszik, ahol Heyermanns: „Remény” című halászhagyományát és Hebbel „Mária Magdolna” című drámáját adja elő. Onnan Egerbe megy a társaság, ahol 28. és 29-én ugyanezeket a darabokat fogják eljátszani.

(*) Gyermekszínház. A Gyermekszínházban holnap, csütörtökön, január hó 23-án ismét színre kerül Komor Gyula bájos énekes és táncos varázsrégiéje, a „Piroska és a farkas, vagy a villámkirály leánya”, melynek vasárnapi előadása teljesen zsúfolt ház előtt folyt le. A közönség nagyon jól mulatott a gyermekek kedves mókáin és sokat tapsolt a kis szereplőknek, melyek közül különösen Feld Rózsika, Messinger Sára, Bordás Irén, Krausz Ilona, Flaschner Anna, továbbá Német Nándor és Szántó Sándor tűntek ki. A fényes kiállítás sem tévesztette hatását. A holnapi előadásra is már tömeges előjegyzés történt. Jegyek válthatók a szokásos elővételi helyen és a színház helyiségében (VI., Révay-utca 18.). Az előadás 4 órakor kezdődik.

(*) A Nemzeti Szalon Máramaroszigeten. A Nemzeti Szalon XXXIII-ik vidéki kiállítását Máramaroszigeten rendezik, melynek előkészítése végett Déry Béla, a Nemzeti Szalon titkára a helyszínére utazott. A kiállítás eszméjét a városi és megyei hatóságok a legelkésebb támogatásban részesítik.

(*) A londoni magyar kiállítás képzőművészeti csoportjának szervező-bizottsága K. Lippich Elek elnöke alatt holnap, csütörtökön, e hó 23-án délután fél 5 órakor a Mücsarnok tanácstermében ülést tart.

(*) Hangversenyek. Friedmann Ignác bemutatató zongora-estéje holnap, csütörtökön, január 23-án a Royal-teremben lesz. Jegyek a „Harmonia” zeneműkereskedésben, valamint az esti pénztárnál kaphatók.

Culp Julia egyetlen dalestéjére, amely február 7-én lesz a Royal-teremben, a jobb ülések már teljesen le vannak foglalva. A művész női kívánságára pótlólag több sor 3 koronás ülést állítottak fel. Ezek még kaphatók.

A Brüsszeli vonósnégyes február 17-én érkezik Budapestre második és ezuttal utolsó kamaraszínházának megőrzésére. Culp és a Brüsszeli hangversenyére jegyek Méry Bélánál kaphatók.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal, ha azt angolokorban szenvedő gyermeküknek **SCOTT-féle Emulsió** adják. A

feltűnő gyorsan izmosítja a gyermeket, erősíti a csontokat és elősegíti fejlődésüket. Ez a rendkívül hatásos valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmúlhatatlan és nemcsak fiatal és öreg ember, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emésztli.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végigjárt — a halászt — körítke figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 R. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszárban.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 22.

A főváros mai közgyűlését a gyors letárgyalások, zajtalanság és általános érdektelenség jellemezték. A máskor két gyűlést is igénybe vevő munkaprogramot hét órára, minden különösebb emóció nélkül lemorzsoltták.

A padokból lanyhaság, sok üres hely és általános vitakedvetlenség ásitott az elnöki szék felé, ahol Fülepp Kálmán elnök főpolgármesternek ugyancsak kevés dolga akadt a csengővel. Erélyesebb beavatkozásra jóformán csak egyetlen-egyszer mutatkozott szükség, amikor Fűredi Mór és Baránszky Gyula szóviadala kissé erősebb mozgásba hozta a kedélyeket.

A városatyák figyelmetlensége ellen indignálódva kelt ki Nagy Andor, mondván, hogy kifogást tesz az ellen, hogy a közgyűlésen csak két-három, ugynevezett vezér-alakot hallgatnak meg figyelmesen, míg a többiek, legyen bármilyen igazuk, lehurrogják.

A közgyűlés csendben fogadta a megleckéztetést, aztán még gyorsabban és még figyelmetlenebbül száguldott végig a napirend pontjain.

Napirend előtt bejelentette az elnök, hogy a király tizezer koronát adományozott a főváros szegényeinek. Fájdalommal emlékezett meg Hevesi Ödön és dr. Gebhardt Lajos haláláról. Bejelentette az elnök, hogy dr. Pertik Ottó és Déry Izidor virilistáknak az ebbeli jogosultsága megszűnt. Így tehát, mivel Hevesi Ödön is virilista volt, három hely üresedett meg a legtöbb adót fizetők sorában. Erre a három helyre behívték a legtöbb szavazatot kapott póttagokat: Lill Tivadart, Tiller Samut és Klenovics Györgyöt.

Kasics Péter interpellációt jelentett be a mai közgyűlésre. A főpolgármester azonban ma táviratot kapott Kasicstól, amelyben tudatja, hogy a betegsége miatt nem jelenhet meg a közgyűlésen. Gelléri Mórnak az inas-iskolák ügyében előterjesztett indítványát kiadták a tanácsnak.

A napirendre térve, hozzájárult a közgyűlés, Neuschloss Kornél hozzászólása után, ahhoz, hogy a városi cigarkusz bérletét a legkedvezőbb ajánlatot tett vállalkozónak adják ki. A városi közlekedési múzeum céljaira átengedett területet további tíz évre bocsátják a Máv. rendelkezésére. Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a Budapesti Tejcarnok Szövetkezet részéről bérben birt területet néhány négyszögöllel megbővítsék. Azután elfogadták a pénzügyi és gazdasági ügyosztály javaslatát. Hozzájárult ahhoz, hogy a dunai bérpartok 1908. évi bérösszegét a tavalyihoz képest állapítsák meg. Az iskolák elnevezése és a magyar nemzeti jellegnek megfelelő külső díszítése tekintetében Mayer Gyula bizottsági tag kéri, hogy adják vissza ezt az ügyet a tanácsnak azzal, hogy az iskolaszékek meghallgatása után tegyen új előterjesztést; addig pedig ne hozzanak érdemleges határozatot.

Ember Károly hozzászólása után elfogadták a tanács javaslatát.

Elfogadták a statisztikai kiadványok szövege ügyében tett javaslatot. Ezzel kapcsolatosan, Mayer Gyula kifogásolja, hogy a külföld részére szánt kiadványokat németül fogalmazzák. Hozzájárult a közgyűlés a tanácsnak ahhoz a javaslatához, hogy a légszusz-világítás kérdése megoldásának az előkészítésére kiküldött bizottság autonóm-jogúlag járhaszon el.

Ertler Jozefa irgalmasrendi apáczafeleknő és az Angolkisasszonyok intézete kérték a telkeik után esedékes burkoló-járulékok elengedését. Ez ellen Fűredi Mór felszólalt. Baránszky Gyula következetlenséget vet a felszólaló szemére, aki a multkor megszavazta egy bizonyos más burkoló-járulékok elengedését. (Nagy zaj: „Egyforma eljárást kell követni!”) Fűredi Mór kijelenti, hogy a felszólalásában semmiféle czélatosság nem vezette. A nagy többség a tanács javaslatához képest, ahhoz járult hozzá, hogy a kivett burkoló-járulékokot segély címen térítsék vissza a kérelmezőknek.

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
ipari és házi célokra

Telefon: Detall 75-26. Engros 164

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, V. kerület, Váci-körút 80.

Sürgönyozim: ANTRACIT

7857

A mai napirendre több korengedély iránt való kérvényt tettek ki. Nagy Andor kéri az ügyeket előadó Földváry Antal főjegyzőt, hogy miként egyeztethető az meg a főváros érdekeivel, hogy ilyen tömegesen adja a korengedélyeket, tehát a nyugdíjazásra való jogosítványokat. A főjegyző előadta, hogy ennek az a főoka, hogy a fővárosnál még mindig igen nagy számmal vannak az ideiglenes jellegű alkalmazottak. (Főkiáltások: „Ez a baj!”)

A főlészáló tudomásul veszi a választ; egyszerűen azonban kifogást tesz az ellen, hogy itt a közgyűlésen csak két-három ugynevezett vezér-alakot hallgatnak meg figyelmesen.

Előterjesztésre került a Budapesti Állatvásárpénztár Részvénytársaság és a főváros között kötendő szerződés tervezete. A közgyűlés ezt Székács Antal módosításával elfogadta.

Vosits Károly tanácsos, Szilágyi Károlynak az óbudai belvizek levezetése ügyében a multkor tett interpellációjára válaszolt. Ugyancsak Vosits tanácsos válaszolt Telkes Aladár interpellációjára, a kelenföldi pályaudvar vízvezetéké ügyében is.

Sipos Ágost az iparos-inasiskolák ügyében intézett a multkor interpellációt a polgármesterhez. A választ ma Piperkovits Bátor tanácsos adta meg.

Kiseb jelentőségű ügyek, főlegbevezések elintézése után, a közgyűlés este 7 órakor véget ért.

(Kossuth Lajos szobra. Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter, a tanács fölterjesztésére, értesíti a székesfőváros hatóságát, hogy a Kossuth Lajos-émléksoborra beérkező pályaművek kiállítása céljából a városligeti Iparcsarnok északi részének a középső hajóját átengedte, a február közepétől számított három hónapi időre. A pályázat különben február 26-án déli 12 órakor jár le és a pályaműveket erre a határidőre az Iparcsarnokba kell küldeni. A székesfőváros tanácsa legutóbb intézkedett a bíráló-bizottsági tagoknak az egyes testületek, egyesületek stb. részéről való kiküldése iránt. Külföldi szakértőket a tanács Albert Bartholomé párisi, Charles van der Steppen brüsszeli és Dávid Calan dr. a torinói szobrász-művészeket kérte fel, akik a mult évben a Szabadságharc-szobor bíráló-bizottságában is résztvettek.

(A sertésvágóhíd munkarendje. A sertésvágóhídon új munkarendet léptettek életbe, amely szerint délután négy óráig lehet vágni s hat óráig dolgozhatnak föl a levágott állatot. A hentesek és nagyvágók tiltakoztak az új rend ellen, mert a három és négy óra között levágott sertést, hat óráig földolgozni lehetetlen. A vágóhídra felügyelő bizottság Melly Béla tanácsos elnöklésével ma tartott ülésén úgy határozott, hogy rendkívüli esetben az igazgató 6 óra után is adhat engedelmet a földolgozásra és a zsírolvasztásra. Megengedte a bizottság, hogy vasárnap reggel hat órától délelőtt tíz óráig a vasúti kocsiokba berakodhassanak. Földváry Imre intézkedést kért az ellen az állpot ellen, hogy helyszüke miatt a vasúti kocsiokból nem tudják kirakni az állatokat. Melly Béla tanácsos megnyugtatta a bizottságot, hogy már megtették a szükséges intézkedéseket.

(Adóemelés. A pénzügyi bizottság albizottsága tegnap befejezte az 1908. évi előirányzat tárgyalását. Megállapodtak abban, hogy a községi adót tíz százalékkal felemelik, a tisztviselők fizetésrendezésének és a drágasági pótléknak a szükségletét azonban csak akkor állítják a költségvetésbe, amikor a törvényhozás megszavazta a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot.

A bizottság a rendes deficitet 375.569 koronában állapította meg. Ehhez ma hozzávette a tüzlőség szervezésére szánt 246.155 koronát. Az összes deficit tehát a költségvetésben 621.724 korona lenne. A bevételek közül törölte a bizottság a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslat alapján előirányzott 1.900.000 koronát, illetőleg a rendőrségi kvótát nem a törvényjavaslatban megállapított 800.000 koronával irányozta elő, hanem 2.100.000 koronával. Így 2.521.724 koronára rugtatta fel a bizottság a deficitet. A többi szervezésre, illetőleg fizetésrendezésre vonatkozó javaslatot, a drágasági pótlékra 1.300.000, a szolgák fizetésrendezésére 84.000, a fogalmazói és kezelői személyzet szervezésére 76.000

koronát, továbbá a hitfelekezetek segítségére 16.000 koronát, különböző kisebb segítésekre 8000 és a Városi Szemlére 6000 koronát, összesen tehát 1.734.000 koronát a költségvetéstől függetlenül állapítottak meg. A költségvetés deficitje és ez a külön megállapított szükséglet összesen 4.250.000 korona. Ennek fedezéséül a bizottság azt a javaslatot teszi, hogy azoknak, akik száz koronánál több adót fizetnek, a községi adóját tíz százalékkal emeljék fel. Ebből az adóemeléssel 2.600.000 koronát várnak. Ezenkívül fedezetül szolgálna a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslatban biztosított 1.900.000 korona. Összesen tehát ötödfél millió bevétel lenne. A negyedmillió fölöslegről 700.000 koronával kívánják dotálni a tüzlői felszereléseket, a többi a burkolat fenntartására előirányzott összeghez csatolnák. Kimondotta a bizottság azt is, hogy a költségvetéstől elkülönített javaslatokat, vagyis az 1.740.000 koronát csak annak a feltételnek a kikötésével kívánja megszavazni, hogy azt csak akkor folyósítják — január 1-től számítva — ha a főváros megkapta az államtól az 1.900.000 koronát. Ha nem kapja meg, az adóemeléssel bevett összeget a háztartás rendezésére fordítják s a fizetésrendezés és drágasági pótlék elmarad.

(A fertőzött tej behozatala ellen. A gümőkóros tehének tejének a köz- és állategészségügyre háruló veszélyek csökkentése végett, a különösen veszélyes tögy-gümőkóros tehéneknek adás-vétel mellett való fokozatos irtását határozta el a földmivélségi miniszter. Arra való tekintettel pedig, hogy a tögy-gümőkór felismerése nagyobb jártasságot és tapasztalatot igényel, a miniszter a tögy-gümőkóros tehéneknek a főváros területén való irtásával a kerületi m. kir. állatorvost bizta meg.

Mulatságok.

** Álarcos-bál a Vigszínházban. Az idei farsang legsikerültebb mulatsága lesz a aigszínházi Álarcosbál, mely február hó 7-én fog lezajlani. Ez lesz az első álarcos-bál, amelyet a Vigszínházban tartanak. A Vigszínház igazgatósága az álarcos-bált a Budapesti Ujságírók Egyesülete javára rendezi.

** Protestáns-bál. Az e hó 23-én a Royal-szálló termeiben tartandó Protestáns-bálra a rendező-bizottság már minden előkészületet megtett s a siker biztos előjelei között várja a bál napját. A bálra már eddig is számos előkelőség váltotta meg jegyét. A közönség állandóan keresi a jegyeket, amelyek pálcózi Horváth Zoltán bálgazdánál (Ferenciek-tere 7.), január hó 24 és 25-én pedig a Hungária-szállóban lévő bálrodában kaphatók. Táncosjegyek csak a bálrodában a jelzett két utolsó napon adhatnak ki.

** A Pestmegyei bál. Minden előjel arra mutat, hogy a Pestmegyei bál az idei farsangnak egyik kimagasló eseménye lesz. Az érdeklődés a főváros és a vidék legelőkelőbb köreiben már is igen nagy, s bizonyosra lehet venni, hogy az újból életre keltett bál régi fényében fog ragyogni. A bál díszelőki tisztességét Gulner Gyula főispán mellett a rendezőség felkérésére a következő előkelőségek fogadják el a vármegyei bizottsági tagok közül: Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc, Darányi Ignác miniszterek, Babó Mihály, gróf Benyovszky Sándor, Beniczky Ádám, Beniczky Lajos, Darányi Béla, Förster Aurél, Hajós József, Holló Lajos, Palóczy Horváth István, gróf Keglevich Gábor, Nemeskéri Kiss Pál, báró Podmaniczky Géza, báró Prónay Gábor, Szemere Huba, gróf Teleki József, gróf Teleki Tibor. A meghívók a napokban mennek szét. A bál iroda a Vármegyeház első emeletén van, ahol délelőtt 10—1 óra között lehet felvilágosítást nyerni. A bál február 21-én lesz a fővárosi Vigadó összes termeiben.

** Kereskedelmi-bál. A kereskedők ezidei bálja iránt fővárosszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik, úgy, hogy február 8-án a Royal termei előreláthatólag zsúfolásig megtelnek. A bál iroda V. Hold-utca 15. szám alatt van, hol most már állandóan két-két bizottsági tag áll az érdeklődők rendelkezésére.

** Az artisták Tingli-Tanglija. Páratlanul sikerültnek ígérkezik a Magyarországi Artista-Egyesület Tingli-Tanglija, amely szombaton este lesz a Főszépalotában lévő Upor-kávéházban. Az ünnepegy méltóképpen fog csatlakozni az Artista-Egyesület eddigi nagyszerű mulatságaihoz. Jegyek csak korlátolt számban kaphatók.

Kovács Menyhért és Társa „Hungária Gyorshizláló abrakfűszer-vállalat”

Budapesten, VI. kerület, Felsőerdőseer-utca 41. szám.

M. kir. földmivélségi miniszter által 1906. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Hungária Gyorshizláló Abrakfűszer” minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kitűnő eredményel lett kipróbálva szarvasmarháknál, lovaknál, sertéseknél, juhoknál és az összes baromfiaknál. Számtalan elismerő-levelek rendelkezésre állanak. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Nyilt-tér
(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpép
Kapható: **MÜLLER J. L.** ca. és biz. u. sz. 11.
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 2.
Fogpépészet, árgoria és finomabb árteteknek.
Egy tubus 40 fillér. **Fogpép**

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 30% engedélyezett tucatszámú 10 forintig. Capot-Amerleán rövid, 2-3 for. 1/2. Mintagyűjtemény (35 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frt. Diana-övek, legfinomabb 2,50, 6.-, 8.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedély. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia
Budapest, VI., Deák-ter 6. sz.
Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

EGYESÜLETEK.

(—) Az orvosszövetség tisztújító közgyűlése. A budapesti orvosok szövetsége ma este tartotta meg dr. Kertész Ábá udvari orvos elnökle alatt ez évi tisztújító közgyűlést a tagok élénk részvétele mellett. A titkári jelentés és a beteg elnökről, babarcsi Schwartzert Ottórról való megemlékezés után a tagdíj-ügyeket intézték el, majd pedig a budai ambulatórium orvosainak kérelmét látták el. Miután az adóreformot is behatóan tanulmányozták, a tisztújításra került a sor. Elnök ismét babarcsi Schwartzert Ottó lett.

(—) Közművelődési értekezlet. A belföldön és külföldön a magyar állam és nemzet ellen legújabbak ismét megindult, sőt folyton fokozódó nemzetiségű támadások parancsoló szükségé teszik immár a magyarság sorakozását az állam és saját védelmére. A kezdeményező lépést ebben az irányban az Országos Magyar Szövetség tette meg, amely legutóbb értekezletre hívta meg a kulturegyesületek képviselőit s az értekezleten felvetette egy közös kongresszus tartásának és egy közművelődési központ létesítésének eszméjét. Az eszme visszhangra talált s a kulturegyesületek küldöttei ma délben újból értekezletet tartottak az Ujvárosi háznál a közművelődési kongresszus programjának megállapítása végett. Az értekezleten Széll Kálmán, Sándor József, Rakosi Jenő, Pekár Gyula, Clair Vilmos és mások nagyhatású beszédet mondtak a hazafias ügy érdekében. A kongresszus idejére vonatkozólag ma még nem történt végleges megállapodás.

(—) Éremek. Az Éremkedvelők Egyesülete nek választmánya e hó 18-án tartott választmányi ülésében az egyesület titkára jelentést tett a Nemzeti Szalonban rendezett érem- és plakett-kiállítás eredményéről. A kiállítás szép anyagi sikerrel is járt; a kiállított művek közül körülbelül ezernyolcszáz koronáért vásároltak. A választmány elhatározta, hogy a londoni magyar kiállításon részt vesz és hogy Keller és Reiner berlini műkereskedő cég meghívásának eleget tesz és egy tartalmas kollekciót tavasszal a cég helyiségében kiállít. Ezen a kiállításon csak eladó művek szerepelhetnek. Tudomásul vette a választmány, hogy a Mikes-érem verőtökéjén történt hiba következtében ezen érem csak néhány hét múlva kerülhet kiosztásra, amennyiben új verőtöke lesz készítenő. Elhatározták, hogy Re-

ményi J. plakett ter. új pártoló nők az ülés

TÖ

\$ A P

igazságügy

ügyében el

fel a kir. l.

fasczikulus

kilöt nyom

kuriai bír

még ma r

a kir. kor

a Kuria l.

elnök eln

jolyaán c

\$ Ham

Reisinger

erte, hogy

lanul elias

megboszul

örségre s

miatt, Pan

szabad bej

utazása c

százkoron

galóbiró k

ellen. Reisi

nyilatkoz

fűtöttem a

ezt a kijel

sára hoztá

hamis vád

Ella ellen

vénysszék

ítélkező ta

megmaradt

Koch Alad

zel is kitar

lottam ham

melyből k

vedett viz

\$ Kir

magát Bón

akiknek k

kereste s

árulta nek

téményeit.

a népkölt

ben akart

közepén é

s felmutat

nem a leg

ról. A ren

füzlapoátá

büntetőtör

lete alatt

DR
Elektr
Intéze
Budape

Gyógy
Elektromá
tás.
Röntgen
kezelés.

Magas fe
mal való
valisatio
Kék fény

Villamos
trothern
Villamos
Villamos
ratio).
Galván, F
áramma
Villamos
Szénsava

Főbb
Altalános
rasthen
— Ren
Kezelés e

Re

Hae
usk

ményi József fiatal szobrászművészt felhívják a plakét tervezetének végleges kidolgozására. Több új pártoló tag felvétele után gróf Teleky Sándor elnök az ülést bezárta.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A Polónyi-Lengyel-pör. Polónyi Géza, volt igazságügyminiszternek Lengyel Zoltán elleni ismert ügyében előterjesztett bírói kérésére ma került fel a kir. Kuriához. Az ügy hatalmas pórcsomói hat faszikulusban vannak elhelyezve s közel harmincz kilőt nyomnak. Az aktákat az elnök Válfay Bertalan kuriai bírónak osztotta ki, aki azok tanulmányozását még ma megkezdi. Ezután indítványtétel céljából a kir. koronabíróhoz kerülnek az ügyiratok s a Kuria I. büntetőtanácsa dr. Bernáth Géza másod-elnök elnökelete alatt valószínűleg már a jövő hét folyamán dönteni fog a bírói kérésre.

§ Hamis feljelentés. A múlt év augusztus 22-én Reisinger Ella orfenni büfeteleányt az a csapás érte, hogy szeretője, Koch Aladár pénzér bucsuzat-lanul elhagyta s Berlinbe utazott. A leány, hogy megboszulja szeretőjének hűtlenségét, elment a rendőrségre s panaszt emelt Koch Aladár ellen lopás miatt. Panaszában előadta, hogy Koch Aladár, akinek szabad bejárata volt az ő lakásába, közvetlenül elutazása előtt ellopott a ruhaszekrényéből két darab százkoronás bankjegyet. A panasz folytán a vizsgálóbíró kiadta az elfogató parancsot Koch Aladár ellen. Reisinger Ella ezután Koch barátai előtt így nyilatkozott: — Annak a striciznek ugyan jól befűtöttem avval a „link” feljelentéssel! A leánynak ezt a kijelentését Koch barátai a rendőrség tudomására hozták, amelynek feljelentésére az ügyészség hamis vád büntetése miatt megindította Reisinger Ella ellen az eljárást. Ma tárgyalta a büntetőtörvényszéknel dr. Bakonyi táblabíró elnökelete alatt jellemező tanács ezt a bűnügyet. Reisinger Ella ma is megmaradt azon állítása mellett, hogy szeretője, Koch Aladár, akit ő nemcsak szerelemmel, de pénzzel is kitarított, meglopta. A bíróság azonban a vádlottat hamis vád büntetéstől hat havi börtönrre ítélte, melyből két hónapot kitöltöttnek vettek az elszendvedett vizsgálói fogsággal.

§ Királlysértő népköltő. Népköltőnek nevezte magát Bóné István az egyszerű földművesek előtt, akiknek kunyhóit az ország minden részében felkereste s éjeli szállásért s néhány falat enni valóért árulta nekik sajátkezű írásával sokszorosított költeményeit. A múlt év őszén azonban, úgy látszik, a népköltő megunt a folytonos vándorlást s egy helyben akarta kihuzni a szigorú telet, mert november közepén önként jelentkezett a fővárosi rendőrségnek s felmutatott több rimes szerzeményt, amelyben nem a leghizelgőbb módon nyilatkozik az uralkodóról. A rendőrség letartóztatta az önként jelentkezett filzipóát, akit a kir. ügyészség vádjá alapján a büntetőtörvényszék ma dr. Bakonyi táblabíró elnökelete alatt királlysértés címén hat heti fogságra ítélte.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.
Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102—39.

- Gyógytényezők:**
- Elektromágneses gyógyítás.
 - Röntgen sugarakkal való kezelés.
 - Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
 - Kék fényvel való kezelés.
 - Villamos hőfürdők (Elektrothermi).
 - Villamos fénfürdők.
 - Villamos masszázs (Vibratio).
 - Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 - Villamos vízfürdők.
 - Szénsavas fürdők.
- Főbb javallatok:**
- Altalános idegesség (neurasthenia, hystéria).
- Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

KÖZGAZDASÁG.

Magyar papírok a bécsi tőzsdén. Évek hosszú során át, mióta a kiegyezési harcok aktuálisabbak lettek, szüneteltek azok a törekvések, hogy magyar értékpapírokat a bécsi tőzsdén jegyeztessenek. A bécsi tőzsde vezetősége a lefolyt idők alatt nagy ellenszenvet tanúsított a jegyzési iránti kérelmekkel szemben, úgy, hogy a bécsi bankok nem is folytattak újabb kotirozások érdekében. Most, hogy a kiegyezést megkötötték, a bécsi tőzsde vezetősége is konziliánsabb magatartást tanúsít papírjainkkal szemben s néhány bécsi pénzintézet máris felhasználta az alkalmat az érdekkörükhez tartozó vállalatok részvényei érdekében. Így a Wiener Bankverein — amint értesülünk — jegyeztetni szándékozik a Magyar Ruggyantaárugyár r.-t., a Kábelgyár r.-t. (Pozsony) és a Magyar Gázizzófény r.-t., továbbá a Klotild Első Magyar Vegyipar r.-t. részvényeit a bécsi tőzsdén. Ennél az utóbbinál különösen azért volna szükség a részvényeknek új piacot szerezni, mert a vállalat — hír szerint — tökécmelést készít elő s így az új darabok elhelyezésére nagyobb tér nyílna. A jegyzéseket most már minden valószínűség szerint megengedik, mindazonáltal a Wiener Bankverein csak akkor szándékozik bevezetni a tőzsdén a papírokat, amikor már a vállalatok lefolyt év mérlegelőterjesztése kerültek s azután a tárczájában lévő darabokat lassankint eladja. Ugyancsak a „Vasárugyár r.-t. Sopron-Grác” részvényeit, melyeket csak rövid idő óta jegyeznek a budapesti tőzsdén, szintén jegyeztetni akarják Bécsben; ezt a kérelmet az Allgemeine Verkehrsbank terjesztette be a bécsi tőzsdetanácsához. Itt említjük, hogy a Hazai bank r.-t. szintén foglalkozik azzal, hogy részvényeit Bécsben jegyeztesse s ez irányban a Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft fog közbenjárni.

Fizetésekreptelenségek. A bécsi hitelezői védegyet ma a következő fizetésekreptelenségeket közli: Gyöngyösi Bernát keresk. Hatvan; Berkovits Albert keresk. Zágráb; Epstein Ignác kereskedő Bácsopolya. Itt említjük meg egyuttal, hogy Buchholz és Schwarzkopf csernovitzi vegyeskereskedő cég fizetésekreptelenséget jelentett. Árutarozása meghaladja a 234.000 koronát, amely összeg 310 hitelező között oszlik meg. Pénztartozása még ismeretlen.

A Felsőmagyarországi Bánya- és Kohómű r.-t. tökeviszafizetése. A Felsőmagyarországi Bánya- és Kohómű r.-t. részvényei iránt az utóbbi időkben élénk érdeklődés nyilvánult meg tőzsdéi körökben. Ezt arra vezetik vissza, hogy a társaság újabb tökeviszafizetésre készül, amely részvényenkint 50 koronát tenne ki. Tavaly, a márczius 5-én hozott közgyűlési határozat értelmében a társaság már leszállította alaptőkéjét 4 millióról 3 millióra, a részvényekre való visszafizetés után. A papirokból egyébként kevés van forgalomban, mert azoknak legnagyobb része a Kohner-család és Lánzy Leó tulajdonában van.

Szőlősgazdák gyűlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgató-választmánya ma ülést tartott, amelyen dr. Drucker Jenő igazgató előterjesztései alapján megállapították a február 3—8-ig tervezett szőlészeti és borászati tanfolyam részleteit, majd beható vita tárgyává teték a szőlő léggár ellen való biztosításának ügyét, melylyel legutóbb a pécsi kongresszus is foglalkozott s elhatározták, hogy az egyesület márcziusi közgyűlésekor e tárgyat újra napirendre tűzik. Sajnálatlalt vette a választmány tudomásul, hogy a pénzügyminiszter a boritaladó leszállítására nézve a folyó évi állami költségvetés keretében sem talált módot s ezért egy országos tiltakozó gyűlés tartására az előkészületeket megteszi.

A Hazai takarékpénztár mérlege. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár ma tette közzé az intézetnek a lefolyt 1907-ik évre vonatkozó mérlegét. A mérleg biztosságot tesz róla, hogy az intézet kitűnő vezetése a takarékpénztárt az üzleti föllendülés magas fokára emelte. A mérlegben kitűntetett tiszta nyereség az idén 7,168.209.27 koronát tesz ki a tavalyi 7,125.311 koronával és az 1905. évi 6,572.099 koronával szemben.

A mérlegszámja a következő:
Tartozik. Vagyon: Készpénzkészlet 4,656.805 korona 44 fillér, egyesületi házak 6,946.000 korona, leszámított váltók a tárczában 91,811.870 korona, 26 fill., nyilvithiteli váltók jelzálogos fedezettel 10,245.385 K 20 fill., előlegek értékpapírokra 33,848.058 K 92 fill., kölcsönök: ingatlanokra készpénzben 7,626.009 K 56 fill., ingatlanokra záloglevelekben 120,833.121 K 93 fill., közhasznú művekre 4,623.826 K 26 fill., törvényhatóságoknak és községeknek 180,345.587 K 11 fill., m. kir. kincstárnak (eladott államjavak vételárának leszámítása) és államilag biztosított kötvényekre 560.385 K 33 fill., adósok folyószámlái 60,829.911 K 41 fill., az egyesület tulajdonába végrehajtás útján jutott ingatlanok 321.042 K 79 fill., értékpapírok és december 31-ig járó kamataik 89,447.462 K 45 fill., a záloglevelek biztosítására rendelt külön alap értékpapírai és december 31-ig járó kamataik 6,056.033 K 33 fill., a kamatozó és nyereségek kötvények biztosítására rendelt külön alap értékpapírai és december 31-ig járó kamataik 9,023.667 K 34 fill., egyesületi záloglevelek készlete és december 31-ig járó kamataik 1,724.413 K 33 fill., egyesületi kamatozó kötvények készlete és december 31-ig járó kamataik 7,936.819 K 50 fill., sorsolt egyesületi záloglevelek és kamatozó kötvények készlete és december 31-ig járó kamataik 116,922 K 42 fill., idegen pénztárjegyek és december 31-ig járó kamataik 6,289.944 K 42 fill., egyesületi nyugdíj-alap értékpapírai 1,819.555 K 16 fill., menház-alap értékpapírai 401.265 K — fill., honvéd-alap értékpapírai 19,980 K — fill., összes vagyon 645,486.067 K 16 fillér.

Követel. Teher: Alaptőke 15,000.000 K, tartalékok: rendes tartalék-tőke 15,513.902 K 64 fill., külön tartalék-alap 17,379.145 K 09 fillér, egyesületi nyugdíj-alap 1,823.841 K 99 fill., betétek könyvecskére 254,232.641 K 96 fill., forgalomban lévő pénztárjegyek 15,500 K, hitelezők folyószámlái 73,273.855 K 87 fill., kibocsátott 4% kor. záloglevelek 94,964.200 K, kibocsátott 4% frt. kam. kötvények 53,171.200 K, kibocsátott 4% kor. kam. kötvények 50,180.800 K, kibocsátott 4% kor. kam. kötvények 23,647.200 K, kibocsátott nyereségek kötvények 29,955.000 K, forgalomban lévő sorsolt záloglevelek 519.600 K, forgalomban lévő sorsolt kam. és nyereségek kötvények 1,057.800 K, nyereségek kötvények fel nem vett nyereségek 654.480 K, kamatozó kötvények és záloglevelek fel nem vett szelvényei 62,444 K, egyesületi részvények fel nem vett szelvényei 15,650 K, alapítványok 507,882 K 42 fill., átmeneti tételek 6,342.713 K 92 fill., tiszta jövedelem: 7,168.209 K 27 fill., összes követelés 645,486.067 K 16 fillér.

Igazgatóválasztás a Hollandi Életbiztosító Társaságnál. Amszterdamból jelentik, hogy a Hollandi Életbiztosító Részvénytársaságnál a központi igazgatóságban változás állott be, amennyiben dr. S. R. I. van Schevichaven igazgatói állásáról leköszönt s a társaság a felügyelő-bizottságba választotta be. Helyét az eddigi igazgatósági titkár, dr. J. van Schevichagen titkárral töltötték be. Az új igazgató hosszabb ideig tartózkodott hazánkban, sőt megtanult magyarul is.

Megint beszüntették az áru felvételt. A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a katonai igazgatóság a kassa—oderbergi vasutra és azon túl Oderbergen át, valamint Oderberg állomásaira rendelt kocsirakomány teherárak felvételét folyó hó 21-től további intézkedésig beszüntette. Az olasz vasutak Udine Mestre vonalán lévő Pordanone állomáson beállott árutörölődés miatt ezen állomás részére rendelt kocsirakomány teherárak felvételét élelmiszerek kivételével folyó hó 21-től 25-ig beszüntették.

Az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár mérlege. Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatósága mai napon tartott ülésében a takarékpénztárnak múlt évi vagyonmérlegét állapította meg. A múlt évi tiszta nyereség, beleértve a 321.557 korona 76 fillérről nyereségátvitelt, 3,194.005 korona 06 fillér s elhatározta az igazgatóság, hogy a február 8-án megtartandó közgyűlésnek úgy, mint a múlt évben, 116 korona osztaléknak kiifizetését fogja javaslatia hozni.

A hegyvidéki akció kiterjesztése. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy a hegyvidék gazdasági talpraállítása érdekében megindított munkát Arva, Trencsén és Liptó vármegyére kiterjeszti és ezen vármegyék népe gazdasági helyzetének fokozatos javítására 100.000 koronát vett fel idei költségvetésébe. Nevezett vármegyék közönsége évek óta több ízben fordult az akciónak kiterjesztése érdekében a miniszterhez, aki a javaslatokat most valószínűleg meggyakorlatilag. A miniszter vándortanárt és szakképzett munkavezetőket küldött a

Reggelizés előtt fél pohár Schmidhauer-féle
Használatát valódi áldás gyomorbetegségeknek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az eróziótt gyomorral 2-3 óra alatti feljelen rendbe hozza
Egy üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér

Déltáni forgalom.

Délután helyi fedezési vásárlásokra az árfolyamok néhány fillérrel javultak.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Table with 2 columns: Item (Buza 1908, Rozs 1908, Zab 1908, Tengeri 1908) and Price range.

Értéktőzsde.

Egy pár nap óta a nemzetközi piacról a helyi értékek piacára torlódtott át az érdeklődés, mely most ott is szünőben van.

Előzőzsde.

Előzőzsde tartott. Köttek: Osztrák hitelrészvény 639.25, Magyar hitelrészvény 769.50-770.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde változatlan. Köttek: Osztrák hitelrészvény 638.75-639., Magyar hitelrészv. 769-769.75.

582.-589.-, Kereskedelmi bank 3435.-3445. Központi takp. 1680.-1685. Magyar jég és vizs. biztosító 338.-.

Utőzőzsde.

Az utőzőzsde üzletlenül folyt. le, kötések csak Rimamurányi részvényekben fordultak elő.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, január 22. (Az Egyetértés távirata.) Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.00-13.45 korona, mosoni 12.00-12.35 korona.

Uj-rozs: tőtfelvidéki 11.10-11.35 korona, csepeli 11.05-11.30 kor., pestmezei 11.10-11.35 korona.

Arpa: morvaországi 9.30-9.80 kor., marchfeldi 8.80-9.30 kor., bácsvidéki 8.80-9.40 kor.

Magyar tengeri: régi 7.75-7.95, új 7.45-7.60 korona, cinquantin 8.70-8.90, új 8.30-8.75 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, január 22. A mai előzőzsde valamivel barátságosabb hangulatban nyílt meg, a külföldi pénzügyek helyzetére való tekintettel.

miután a külföldi jegyzések nem adtak impulzust nagyobb forgalomra.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitelr. 639.-, Magyar hitelr. 768.75 Ländlerbank -.-.-, Allamvasut 677.50 -.-.-

1 órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 639.-, Magyar hitel 768.75 Ländlerbank 412.50, Unio-bank 543.50, Allamvasut 677.75.

Bécs, január 22. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2 százalékos papir-járadék 96.80, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.80.

Bécs, január 22. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 111.70, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 150.-.

Table with 4 columns: Buza, Kilos, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Rows include Tiszavidéki, Pestvidéki, Bácsvidéki, Bányási, Bácskai.

Table with 4 columns: Egyéb gabonaművek, Kilos, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Rows include Ross, Arpa, Zab, Tengeri, Rönök.

Table with 4 columns: Burgonya, Fehér, Rózsá, Sárga. Rows include Dunántuli, Kétszorosmagyarországi, Víziségi, Bányási, Pest.

Table with 4 columns: Különléte, Faj, Penz, Aru. Rows include Kétszorosmagyarországi, Víziségi, Bányási, Pest.

Table with 2 columns: Államadósság közzéadások, Aru. Rows include Magyar aranyjáradék, Koronajáradék, All. köl. Vaskapu.

Table with 2 columns: Záloglevelek, Elsőbbségek, Aru. Rows include Belvár. tkpt. r.-t., Egyesült. lör. tkpt., Kiehbirt. orsz. földh. társ.

Table with 2 columns: Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Államadósság közzéadások. Rows include Magyar aranyjáradék, Koronajáradék, All. köl. Vaskapu.

Table with 2 columns: Különléte vállalatok, Aru. Rows include Concordia, Előb. Budapesti, Erzsébet.

Table with 2 columns: Bankok részvényei, Aru. Rows include Anglo-osztrák bank, Budapesti bankgyűjtő-társ., Előb. magyar iparbank.

Table with 2 columns: Takarékpénztárak, Aru. Rows include Belvárosi takarékpénztár, Budapesti-Erzsébetvárosi tak., Budapest-Lipótvárosi bank r.t.

Table with 2 columns: Biztosító társaságok, Aru. Rows include Előb. magyar áll. biztosító, Fonctore pesti bizt. int., Nagy jég- és vízszint.

Table with 2 columns: Különléte vállalatok, Aru. Rows include Concordia, Előb. Budapesti, Erzsébet.

Table with 2 columns: Sorsjegyek, Aru. Rows include Bazilika sorsjegy, Osztrák fölföldi, Bácsvidéki sorsjegy.

KÜLFÖLDI ERTEKTŐZSDE

Berlin, január 22. (Tőzsdei jelentés.) Habár a mai megnyitási forgalomban egyes értéknemek, mint bányarészesvények és amerikai papírok árfolyama némileg csökkent, a további folyamatban a kissé nagyobb mértékben nyilvánult pénzhiány, valamint az a remény, hogy nem sokára további kamatlábemlések várhatók, általánosságban szilárdabb irányzat kapott lábra. Ennek dacára azonban az üzlet szűk határok között mozgott, mert a spekuláció egyelőre még várakozó álláspontot foglalt el. Járadék közül a japániai és oroszok, a londoni járadékpiac szilárdaságának hatása alatt további emelkedést értek el, míg amerikai értékek New-Yorkkal egybehangzóan gyöngye irányzatúak voltak. Bankok némileg magasabban zárultak. Osztrák értékekben nem nyilvánult semmiféle ösztönzés. A készpénzpiac túnyomán szilárd volt, az üzleti forgalom azonban csekély. Magánleszámítási kamatláb 4%, napipénz 4%, utimópénz 5%.

Zariatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjárdék 98.40, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 93.25, osztrák hitelrészvény 200.70, Déli vasut 27.60, orosz bankjegyek 214.25, 4 százalékos új orosz kölcsön 74.60, Disconto Commandit 172.50, Dinamitruszt - Harpeni 203.75, Unifikált török járadék 95.80, 4-2 százalékos ezüst-járdék 96.60, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.75, Magyar koronajárdék 93.25 Osztrák-magyar államvasut 144.60, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék - Alt. villamossági Edison 201.25, Gelsenkircheni 187.90, Laura ohó 218.25 Ingadozó.

Frankfurt. (Zárlat.) január 22. 4-2 százalékos papírjárdék - 4 százalékos osztrák aranyjárdék 98.20, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.75, Osztrák hitelintézeti részvény 200.50, Osztrák-magyar államvasut 144.50, Északnyugati vasut - Bustiehradi vasut Londoni váltóár 204.67, Bécsi Bankverein 130.70, Villamos részvény 146.50, 3 százalékos magyar aranykölcsön 96.50, 4-2 százalékos ezüstjárdék 98.80, Osztrák koronajárdék 96.65, Magyar koronajárdék 93.30, Osztrák-magyar bank 127.70, Déli vasut részvény 27.70 Elbevolgyi vasut - Bécsi váltóár 848.83, Párisi váltóár 813.75, Union bankrészvény - Alpesi bányarészvény 300 - Nyugodt.

Hamburg. (Zárlat) január 22. 4-2 százalékos ezüstjárdék 98.20, 1860. sorsjegy 150.90, Déli vasut 27.60, 4 százalékos Aranyjárdék 97.70, Osztrák hitelrészvény 200.75, Osztrák-magyar államvasut 144.20, Olasz járadék 103.75, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.90 Nyugodt.

London, január 22. Angol consol 84%.

Páris, január 22. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.80, Osztr. aranyjárdék 98.45 Magyar aranyjárdék 93.85, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 486.-, 4 százalékos Olasz járadék 102.60, Déli vasut elsőbbségi kötv. 314.- 5 százalékos marokkói járadék 503.-, 4 százalékos 1890. Román kölesön 95.80, 4 százalékos Kons. amort. román járadék - 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 95.80, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 96.45, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 506.-, 4 száz. Szerb járadék 1907. 452. 4 százalékos spanyol járadék 93.67, 4 százalékos unifikált török jár. 96.20, Török sorsjegy 175.75, Török dohányrészvény 439.-, Osztrák földhitelintézet 11.10, Osztr. Länderbank 452.-, Magyar jelzálogbank 458.-, Banque de Paris 14.64 Banque Ottomane 710.-, Osztr. magyar államvasut 720.-, Déli vasut - Meridional vasut - Keleti vasutak 659, Waggon Lits - Hartmann gépgyár 607.-, Rio Tinto 17.31, Sucrerie d'Egypte 38.-, Tula 376, Thomson Houston 607.-, Urikányi köszén 157, Chartered 21.-, De Beers 358.-, East Rand 96.-, Jagersfontein 30.-, Transvaal Consols 96.-, Transvaal Land Company 45.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25 Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csek Londonra 251.75, Magánkamatláb 3/4, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest Kőbánya.

Budapest, január 22-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül) - fillér. Fiatal nehéz (páronként 300-400 kilogramm terjedő súlyban) - fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felül súlyban) 118-129 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 120-122 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 120-124 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) - fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) - fillérig.

Sertésleltétel: 1908. évi január 25. napján volt készlet 21787 drb., 1908 január hó 21-én felhajtott 150 darab, 1908 január 21. napján elszállított 31 darab, 1908 január 22. napjára maradt készletben 21906 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: kellemebb.

Sertéskonsumvásár.

Budapest jan. 22. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 1086 darab sertés, 51 darab süldő, - darab malacz. Pófelhajtás - drb sertés, - drb süldő, - malacz. Mai napi felhajtás 901 darab sertés, - darab süldő, - darab malacz, összesen 1987 darab sertés, 51 darab süldő darab malacz. Eladatott 1318 darab sertés, 5 darab süldő, - darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 66) drb sertés, 46 darab süldő, - drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsúlyban 90-94 fillér, ételsúlylevonással - fillér, II. rendű 280 kg.-tól fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig - fillérig, ételsúlylevonással 108-120 fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül - fillérig, ételsúlylevonással 108-120 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig - fillérig, ételsúlylevonással 109-120 fillérig, könnyű 220 kg.-ig - korona, ételsúlylevonással 112-118 fillérig, Belföldi süldő - 80 korona. Horvát süldő - korona. Malacz - korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők.) A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

VIZÁLLAS.

Table with columns for dates (Jan. 21, Jan. 22) and locations (Duna, Sáva, Szamos, etc.) listing various items and prices.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1908. január 23-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézte:

Hazánkban tegnap kevés csapadék a keleti részekben fordult elő. Helyenkint élénk szél volt. A hőmérséklet ma reggel többnyire néhány fokkal alacsonyabb a tegnapiénál; a maximum: Fiumében 11 C° és a minimum: Rajeczfürdőn, meg Aknaszlatinán -11 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Fagypont körüli hőmérséklet és északkeleten némi csapadék várható.

Table with columns for station names (Allomás), wind direction (szélirány és ereje), and other meteorological data.

Kivonat a hivatalos lapból.

Január 22.

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Koltai Miklós miniszterelnökségi díjtalan számgyakornokot ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztte a pénzügyminiszteri számvevőszékhez kinevezte; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Dercsényi Julia beregszászi állami polgári iskolai igazgató-tanítónót igazgató minőségben meg erősítette és Illés Mihály érdi állami elemi iskolai tanítót a mosonvármegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálatára rendelte be; a szegedi törvényszék elnöke Vörös András szegedi törvényszéki napidias szolgát a szegedi törvényszékhez III-ad osztályú hivatalsszolgárává nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Okányik Kornélia abonyi állami polgári iskolai redes tanítónót ugyanebben a minőségben a magyaróvári állami polgári iskolához és Bodosi Lajos szilágycsüti állami elemi iskolai tanítót a mérési állami elemi iskolához ugyanebben a minőségben áthelyezte.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS, Kiadótulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság, Igazgató: ERDŐS ARMAND

Ekszerek ezüstnemek, egy házi szerek, ötvös-művek, órák, angol ezüst különleges ségek a legjutányosabb árban beszerezhetők. részletfizetésre is SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál. Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás k.-t. 13.

Ön gyöngéd férj?

Ha igen, akkor vigyen haza a feleségének egy füveg menyecske likőrt.

Gyártja az Első Alföldi Cognacgyár részv.-társ. Kecskeméten.

6 évi jótállással 6 ÓRÁK arany- és ezüst-lánczok, ÉKSZEREK CSEKÉLY RÉSZLET-FIZETÉSRE. DIAMANT S. BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 9. szám az udvarban.

vezetésével miniszter- enes mino- zteri szám- oktatásiügyi ami polgári gben meg- iskolai ta- éghez szol- zék elnöke ijas szolgát hivatalzol- ásügyi mi- olgári isko- ósággban a Bodosi La- tót a mérai ósággban át-

ársaság.

iek egy- k. ötvös- k. angol- önleges- rezhatók

e is gyarorsnál k ingyen. s k. t. 3.

ri?

en gy rt.

gyán méten.

6

Csekély részletfizetésre.

STINHAZAK

Csütörtökön 1908. január 23-án

Nemzeti színház

FATUM.

Dráma 3 felvonásban. Irták Zsirisván. Báró Alpári Dezső Barihos Erna a neje Szacsvainé Klla, leányuk Lenkey H Ezenkereszthy V. Meszlényi Gró. Valky Sándor Gál Gró. Valky László Odri Zinneburg herczog Császár Lovag Trautmannsburg Dezső Petárdy Jóni Falt Bonis Gró. Luinyovszky Garanszegi Bró Wessenyér Balassa Orvostanár Vizvári M. Korács Margit Vízvári M. Gozdanovics Pethes Kezdeté fél 8 óraker

Király színház

Varázsköringő

Operett 3 felvonásban. Irták Dörmann és Jacobszoh. Fordította Mérei Adoll. Zenéjét szerzette Strausz Oszkár. Személyek XIII. Joahim Németh Lothár Németh Heléna Papir Niki Petráss S. Gsapó Guszt Ráthonyi Falt Csapó Friderika Ötvs G. Francsi Ötvs G. Vendolin miniszter Szabó Sigismund, lakáj Sáfány Kezdeté fél 8 óraker

III. Kir. Operaház

Sámsón és Delila.

Dalml 3 felvonásban és 4 képbén. Zenéjét szerzette Saint-Saens Kamill. Szövegét írta Lemaire, fordította Radó Antal. Sámsón Anthes Delila Szamosi Filistertus főpap Takács Héber főpap Szendrői 1.) Filistertus Kertész 2.) Filistertus Karpát Libmólek Ney B. Kezdeté 7 óraker

Magyar színház

Herczegek iskolája

Vígjáték 4 felvonásban. Irták Maurice Donnay. Fordította Adorján Andor. Személyek: Szilvesztra királynője Pálmál I. Szasa, a fia Z. Moinar Corcleux, a nevelője Csoritos Rouceval Réthey Braullis Kórmendi Troybemolles Vándori Gardeno Csizser Gaetan Tarnai Garán Rátkai Garantiá asszony Tarnoki G. Raymondé Percy Pógar J. Chochoffe Hájos M. Mariotte Printemps Fajlan C. Julie Radler Lóráht I. Kezdeté fél 8 óraker

Várszínház

Constantin abbé.

Vígjáték 3 felvonásban. Irták Halévy. Cseményer és Decour celie. Fordította Paulay Constantin abbé Ujházy Jean Reynano Mihályi Paul de Lavardens Bonis De Larnac Hókányi Fernard Gabányi Siját Ca. Alszegi Miane D. Ligeti Lavardens Helveinó Kezdeté 7 óraker

CHICAGO színház.

VII., István-ut 39 szám. Telefon 93-08. szám.

Film kölcsön-osztály.

Használt filmek eladása, Előadások rendezése ugy helyben mint vidéken elvállaltatik.

Uránia színház

A szerelem története.

Először: Kezdeté fél 8 óraker.

Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal WATSCHEK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szemüvegek és látóeszközök is legelőször kaphatók. Dacva árverezék börténve.

KALLAI LAJOS motorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 23. szám. (Régi házszám VI., Gyár-utca 50. szám.) Teljes jótállás kitünő oszplésért! KALLAI LAJOS-féle bmeves villamos benzinköze mobil gépalkészletek melyek gépköz nélküli járdák áta könnyen szembes tarthatók, legjobban ajánlatok. GÖZGÉPEK BECSERÉLTETNEK. Ezen motorok több 100 példányban kitünően működnek az ország minden részében. Többek között: Kozma József Kadarkut, Somogy megye. Tóth Péter bagyi földbírók, Csantavér, B. H-m. G. Biró József földbírók, Czegléd, Fertő megye. Olcsó árak részlete. Arjgyzzék ingyva.

CIMBALMOK, legújabb szabadalmazott acél beelő szerkezettel, melynek hangja, hangtartalása rendkívül jónak bizonyult, részletfizetésre is legmegszébbmön jótállással kaphatók. Fonografok, gramofonok, hegedők, fuvalák, oziperák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kiün- tetve elismert jó munkáeri. Arjgyzzék ingyen küld Mogyoróssy Gyula m. kir. szabadalmazott hangszergyáros udapest, VIII., Rákoczi-ut 71 Telefon 58-20.

Siessünk

árunkat beszerezni, mivel tetemes áremelkedés lesz. — Kérem a hirdetését kivágni és össze- gyűjteni, mivel mindég más árut hirdetek ugy, hogy a t. vevő közönségnek összes áruimról meglesznek az árak.

- 1-ső rendü konyhafelszerelési cikkek: 1 drb csiszolt üveg gentri korsó 1 1/2 liter 50 kr. 1 drb csiszolt F. üveg dugóval 1 lit. 50 kr. 1 drb üveg gyümölcs v. tortaállvány 25 kr. 1 drb üveg gyümölcs v. tortaállvány 6 kr. 1 drb tifány gyümölestál remek szép, ezelőtt 200 kr., most 50 kr. 1 drb tifány virágváza remek szép 15 20 25 30 35 75 kr. 1 drb nikkal állvány tifány tállal azelőtt 300 krajczár, most 100 kr. 1 szines üveg likör készlet aranyozva most 95 kr. 1 szines üveg boros készlet aranyozva most 200 kr. 1 szines üveg sörös vagy vizes készlet aranyozva most 250 kr. 6 személyes asztali üveg készlet 5 csikkal 300 kr. 6 személyes asztali üveg készlet metszve és gravírozva 480 kr. 6 személyes üvegtál 6 tányérral 60 kr. 1 drb vizes pohár csiszolt, 1 sávval 7 kr. 1 drb boros pohár csiszolt, 1 sávval 5 kr.

Tessék figyelemmel lenni a legközelebbi hirdetésre, Nászajándékok nagy választékban, Ingyen láda, ingyen csomagolás! Takács Ferencz BUDAPEST, VIII., Baross-tér 4. sz.

Hol kell Erényi-Ichtiol-Salicilt használni?

- 1. Ahol a viszketegségi bőrbaj ellen nem lehet találni más megbízható szert.
- 2. Ahol a sömörös viszketegségtől nem tudnak megszabadulni.
- 3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.
- 4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak.
- 5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak
- 6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.
- 7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdalmakat okoz.
- 8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.
- 9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek.
- 10. Ahol az ótvar nem volt eddig gyógyítható teljesen.

Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil 8 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA-gyógyszertár Budapest, Károly-körút 5.

(Postal megrendelések utánvétel mellett aznap szállítanak.)

Több mint egy millió köszönőlevél keszt be a világ minden részéből.

FÖVAROSI ORFEUM WALDMANN IMRE igazgató. VI., Magyocz-ut 17. Ma és minden este: Menetekel, Wegner, Ch. Dieck, H. Lamore és a maga nemében egyedül álló új januári műsor többi része. Az előadás kezdete 8 óraker, Jegyelövétele a nappali pénztárnál 10-1-ig és d. u. 3-6-ig. A tollkörtben reggeltől 6 óráig VÖRÖS ELEK cigányzene-karn hangversenyez.

DELI S. csemege-különlegességek BUDAPEST, Ferencz József-tér GRESHAM-PALOTA.

INÁK

Csütörtökön, 1908 január 23 án
Népszínház-Vigopera

Tündérszerelmem
Fantasztikus operett 3 felvonás
ban. Irta Martos Ferencz. Zene-
jét szerző: Huszka Jenő.
Mátó Kürthy
Borbála, a felesége V. Asz. I.
Gergő, a fiuk Körvei
Orsolya, a lányuk Tallián
Csababár, baktér Nagy
Csababárné Izsóné
Vizi király Horváth
Csilla, leánya Dalla Donna
Zinczér, tücsök király Virág
Remete Székely
Mari, parasztlány Báthori G.
Kezdeté 8 órákor

Vígyszínház

Az őrnagy ur.
Bohózat 3 felvonásban, for-
dította Heltai Jenő.
Személyek

Montiron ezredes Fonyvesi
Labourdette, őrnagy Hegedüs
Henri Freville Tanai
Mouillard közhuszár anolozai
ardinet őrmester Győző
Bauricourt kapitány Ilyka
Pilarin apó Bárdi
Ózsvay Martinné R. Postagani
Paulette Varsányi L.
Champeaux Góth
Kezdeté 8 órákor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET
Andrássy-ut 69. Telefon 98-16.

MICZHERCZEG
Lehár egyfelvonásos operettje.
Utazás egy siker körül.
Bohózat egy felvonásban.
- A szerelmem trombitája. -
Egyfelvonásos tróla.
GÓZFÜRDŐBEN.
Tréfás jelenet.
25 kabaret szám.
Szerzők: Szomaházy, Heltai,
Molnár.
Szereplők: Medgyaszay Vilma
Vörös Illi, Keleti Jánoska, Poor
Lili, Nyarai, Sarkadi, Tihanyi,
Bárony Béros

Árpád színház.

(Telefon 68-39.)
Nagy akadályverseny Epsomban.
(Grand steeple chase.)
Varázstükör. Szerelmi drá-
ma nyílt tengeren. Az ének
hatása.
A legvonsabb vízijárművek.
Japán serpentin tánczos-
nők. Főnyeremény a Lot-
tón. Egy nyug. tábornok
elbeszélése a háborúról.
A kis hajóinas.
Kezdeté 8 órákor.

FOLIES CAPRICE.

REVAY-UTCZA 18.
Igazgatók: LEITNER és KELETI | Rendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/2 9 órákor.
Ujdonság! Ma Szonácziós!
11 órákor Was Männer fesselt? 11 órákor
Bohózat írta: Setyr. Rendező: Trebitsch Sándor.
Ezt megelőzi:

„Kirándulás a szabadba“
(Kabaret) előadja a Folies Caprice egész személyzete.
1/4 10 órákor: **Leánynézőben.**
Bohózat írta: Setyr. Rendező: Rott Sándor.
Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig.
Az 1-50 emeleti **Casino de Parisban** reggeli
5 óráig zene és tánc.

TÁTRA-MULATÓ

VII. KIRÁLY-UTCZA 77.
Igazgatóság: WABITS és GRUNER.
Rövid vendéjátéka
Dr. Hegedüs József
az angyalföldi tébolyda volt orvosának a
PARALITIKUS
című jelenetben. - Első fellépte
Posen Bernát
aktuális humoristának saját tulajdon műsorával. - Naponta
többé mint 25 előrendű attrakciós szám.
!! Grand Revue de Etoiles!!
Pénztárnyitás 5 órákor. Kezdeté 8 órákor.
Telefon 15-10.

BUDA KIRÁLY KESERÜ
ELSŐRANGÚ HÁSHÁTO

Előleges jelentés.

A fő- és székváros
legujabb és leg-
modernebbül be-
rendezett szálló-
dája a

Meteor-szálloda

BUDAPEST
VII., Erzsébet-körut 6. sz.
120 szobával
január 25-én
megnyílik.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28
Telefon 52-88

BONBONNIERE.
Minden este a nagyszerű januári műsor
FELLEPNEK
4 **KIS SZINDARAB**
25 **CABARET SZÁM**
4 Színpadi tréfa.
FELLEPNEK
Nagy Endre
Fábián Kornélia
Kepi Jolán
Sajó Géza
Mähr, Kóváry
Jegyek: Bárd-nál Kosuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipszer-nél
Andrássy-ut 4. sz. Cabaret pénztáránál, Teréz-körut 28.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.
Socurs Blanche kombinált trambolin
jelenet.
HARRY HOPKINS ellátódott,
világéneke egy kétszerben
2 Orenses, komikus akrobaták.
Uj! **Varázspolka** Uj!
Vígjelenetek. Irta: Erdélyi Emil.
Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig
zene és tánc.
Hegedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.
Vasár és ünnepeken délután fél 4 órákor délutáni
előadás mérsékelt helyárrakkal.

Olcsó írógépek. Néhány használt
Remington, Yost,
Underwood stb-
kifogástalan állapot-
ban, olcsón eladó. **Gereben, Kristóf-tér 2.**

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz
bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan-
nak minősítendő.
Dr. Preisz Hugó
a.m. kir. állami bakteriológiai intézet
vezetője.
A Csillaghegyi forrásvíz központi iro-
dája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

HÁZTARTÁS

Körthy Emilné lapja, a magyar gazdasszonyok né-
külözhetetlen közlönye 1908. januárban kezdi meg XIV.
évfolyamát. Mintegy 100 rovata a külső és belső háztartás
minden ágára kiterjed. Évenként ezernél több konyharecept,
Előfizetési ára:
Negyedévre 3 kor. Félévre 6 kor. 1 évre 12 kor.
Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., József-körut 31/B.
Tessék mutatványszámot kérni.

Farsangkor minden magyar mulat
de ez csakis úgy lehetséges,
ha rendel magának
Wagner a Hangszer-Király-tól
egy farsangi beszélő-gépet.
5. sz. „Bákóczy” beszélő-gép 40 K
6. „Tánc” beszélő-gép 50 „
7. „Cabaret” beszélő-gép 60 „
WAGNER a
„HANGSZER-KIRÁLY“
több fővárosi zene-iskola és
zenekarok szállítója
BUDAPEST,
VIII., József-körut 15/E. Telefon 67-85.
Hangszerkatalógus díjtalanul küldetik.

HA FÁJ A FEJE,
24 pasz-
tilát tar-
talmaró
doboz 1 kor.
20 fill.
netővászék hanem használja azonnal
Bereivás-feleMIGRAIN-pasztilát
Minden
gyógyeszer-
tárban és
drogóriában
kapható.
Körak-
tár: Beretvds Tamás gyógy-
szerésznél Kispest, Rákóczi
utca 8.
Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

Nászajándékok
jubileumra díszárnyak, év-
eszközök, műipari ezikkék
részletfizetésre
is kaphatók jutányos áron
POLGÁR KÁLMÁN
műfőadás ékszerterelepén
Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em.
Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

HETI MŰSOR.

Január	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Népszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia színház
24 Péntek	A vetélytárs	Mari, az ezred lánya. Piros cipő	Patachon	Varázskeringő	Parasztbecsület Balkirálynő	Hercegek iskolája	—	A szerelmem története
25 Szombat	A képzelet beteg	Mignon	Vigárok hazassága Nincs elváromni valóia?	Varázskeringő	Bovbouché Tündérlak Ma- gyarhonban	Hercegek iskolája	Az igazság felé Az utolsó fejezet	—
26 Vasárnap	d. u. este	Pry Pál Az örök küzde- lem előtt	Az őrnagy ur	János Vitez	Balkirálynő Parasztbecsület	Hercegek iskolája	—	A tanca A szerelmem története

Műipari cikkek kereskedelmi vállalata, Iván és Vári, Budapest, VI., Teréz-körut 1/c.

kedvező havi részletfizetésre

Sziremlékeket, irköveket, irszobrokat, irdiszitményeket

Márványipartelep: V. Lipót-körut. Sziremlékek minta albumát és jegyzéket tessék kérni. Vidéki képviselőket keresünk.

Hol keressük a LEGJOBB POWDERT?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (Dró Spilényi) szimfónikus legkedveltebb arcférsport. Valamennyi arcor legjelesebbje egy nappalra, mint eszére, tekintélyek által megvizsgálva, meggyőzték és tökéletesen ártalmannak találták. Mint pipercikk nélkülözhetetlen, az arcbőrnek a leggyöngédibb fényét, ifjúkori üdéséget, szépséget és rozspirt kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

CREME POMPADUR

Öszeköttétésim folytán sikerült a világhírű és föltűnő hatásos „Crema Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összeállítanora. Es ezen szer, melyivel a hírnév Pompadur asszony egész egy koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. E kitűnő szer jóval föltűnő minden eddigi enemi gyarmányt. „Crema Pompadur” este és reggel alkalmazták, arcot és kszet bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégey ára 1,60 frt. Egy tégey ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

es. és kir. udvari Hátszerész és pipere-szappan gyárosai. Budapest, IV., Koronahéczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Drága hús, olcsó hal

- Table listing fish prices: Kétféle hal, Tengeri lazac, Tőkehal kicsi, Tőkehal nagy, Tőkehal helgolandi, Dorsch, Sima lepényhal, Vörös laposhal, Tengeri pisztráng, Rhombushal, Nyolghal.

Magyar Halkonservgyár és Halkereskedelmi r.-t. Budapest; Közp. vásárosarnok, Garay-téri halcsarnok, Király-utca 60. Batthyányi-téri vásárosarnok. Ujpest, Árpád-ut.

Szabadalom-értékesítés.

Fraod Machworth Bulkeley mérnök Cot Taplowban és Johnston Charles Patrick mérnök Amandaleban a

33440. számú és

„Eljárás és készülék levegőnek szénhidrogénnel való keverésére”

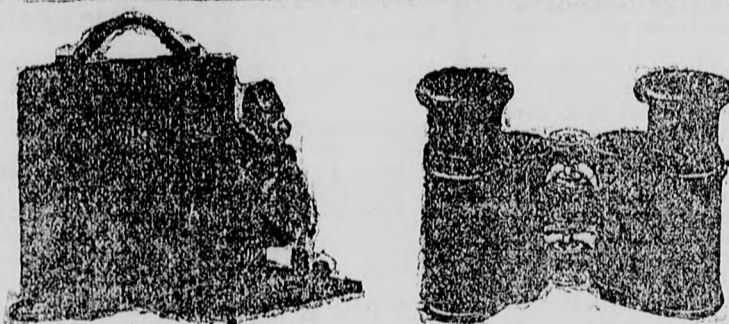
című magyar szabadalom tulajdonosai, magyar szabadalmuk gyakorlatbavétele czéljából magyar gyárosokkal összeköttetést keresnek. A szabadalom tulajdonosai hajlandók szabadalmukat esetleg el is adni, gyártási engedélyeket adni, vagy más a szabadalom kivételére vonatkozó megfelelő javaslatokat elfogadni. Bővebb felvilágosítással szolgál a

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat Pásztor czég Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. sz

Polgár Sándor

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és készletész BUDAPEST VII. Erzsébet-körut 50. Legelőnyösebben beszerzők orvosai, sebész és betegápolási eszközök. Gumai, aruk, Suspensorium, Irrigator, fesskendők stb. legújabb találmánya csész. és kir. szabad. Polgár-féle székülő, has- és köldök kűk. - Valódi francia különlegesség (óvszeres) Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Paul címre tessék ügyelni.

Grammofonok, hangszerek, fényverek,

látésővek és fényképező-gépek

részletfizetés mellett árfelemelés nélkül kaphatók. Aufrecht és Goldschmied áruházában BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 28. sz. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

PÉNZSZEKRENYEK GELLÉRI ÉS SCHULLER CZÉGNÉL BUDAPEST, IX., RÁKOS-U. 4.

GYARTANAK: TŰZ- ÉS BETÖRÉSMENTES PÉNZSZEKRENYEK, NYERET, KÖNYV- ÉS ORKMÁNSZEKRENYEK, ANYAKÖNYVI SZEKRENYEK, PÁNCZÉLSZEKRENYEK ÉS PÁNCZÉLSZOBÁKAT LEGJOBB HÍVITELBEN. Állandó nagy raktár. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párizsi világkiállítás „Grand Prix” 1900. Kwizda-fele RESTITUTIONSFLUID mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára K 2.50. Az udvari istállóknak továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóknak több mint 40 év óta használtaiban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és enyhítésre, az inak megerősítésére stb. képesti a lovat a legnagyobb munkabírásra trainingban. A Kwizda-fele Restitutionsfluid csak akkor valódi ha a fenti védjeggyel van ellátva - Védjegy, orvunkap és gőnyvétel törvényesen védve. Főraktár: TÖRÖK JOZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrássy-ut 28. szám.

E hirdetés minden szövegegyeszeri belkötés közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés minden szövegegyeszeri belkötés közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Ráivány-utca 6/C 288

Magán építő iparos
iskola előkészítő építő, közműves és kőfaragó vizsgálóhoz biztos sikerrel. Szerevény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat. Vágylóssy műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17 27225

Csemegecsözlöt
fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 5 koronáért, leginomabb táblaalmát, 4 koronáért, mézédess narancsot 3 koronáért szállít Róttmann Hermin Élelmiszeriparvezető 27850

Lengyelül
sikeresen tanít társalgási és nyelvtani uton gyakorolt levelező tanító. Ugyancsak ügyvédi és kereskedelmi munkák fordítását is elvégzi. Király-utca 54. III. 21

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. 27903 E.

Egy hordó
66 hectoliter
Egy hordó
18 hectoliter
1906 évi ébor, Biharó-szegen eladó Értekezni lehet Debreczenben, Tóth József Szentanna 32. 27932

Jókai
összes munkáit, Pallaslexikont, Egyetemes Regénytárt, Athenaeum olvasótárat és legjobb könyveket keresek megvételre. Ajánlatokat „Könyvedvő” jellegre a kiadóhivatalba

Kanári malacok
kiképzett előnevelésnek daruval 8-8 ut. tenyész-és tenyésztőket 1 forinttal felkészítés mellett szállít **STERN** Csongrádról. 27842

Lakást.
fizethetőséget akar kiadni, vagy kiadni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méréleg-u. 2. Telefon 81-08 Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvánartva.

1000 családnak
azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség ingatlan naponta nyilvánartva.

STENOGRAFIA
Ha eletpályán boldogulni akarsz, tanulj meg gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, nevet nyelvet a Stenografia országos G. bejegyzett gyorsíró- és gépiró iskolában Sokszorosított tanfolyamok, copying office, iztos átnaközvetítés. V. Váci körút 33

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egvestárgyakból is) felosvára. Budapestre ugyszintén államszámvílo tani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium. Budapest VI. Róza-n. 44. III. 8

Erdőbirtokot
vagy erdőt sürgősen keresek megvételre. Részletes leírás és feltételek: „Fakereskedő” jelige alatt kérék a kiadóba. 27368

Asszonyok vigyázatok!
Tulnag gyermekáldás ellen okvetlen megantit védekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszöndő és hálaírat. 1 koronáért (esetleg bélyegeken) megküldi Fischer Róza asszony, Budapest, Damjanich-utca 28. B. 2. 27853

Nem kell
már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, fizethetőséget, állás. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvánartva.

Polgári iskolai
reáliskolai, gimnáziumi kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. „Tanár” Budapest, Thököly-u. 8. I. em. 3. ajtó. 26814

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Zálogcédulákat,
brilliantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszerket legmagasabb áron veszek Brillantokért többet fizetek, mint ajonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8 26316

Fenyőborovicska
(Guntperus) BARTA-téle. 3 liter 7.50, 4 liter 9.- bérmeztve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes 26973

Aczélsodrony-
ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakterrel 3.50 frt, vaskerettel 5.50 frt és feljebb Heizer és tsa sodronykerítés- és ágybeté -gyárban. Népszínház-utca 1. sz. Az Apolló színház épületében. 27910

BUTOR
árveresről, finom és egy szerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bórfolelek, gyönyörű tükör, diván, bórsek, íróasztal, porzasszonyos és egyes darabok; Földes B. VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Parketagyár
Gyöngyösdön ajánlja gyártmányait.

Polgári, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (nőgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyeget kérék. 25463

Ki a YES-OUI-SI
eztmlt lapot megrendeli, jászva minden megerősítés nélkül az önállóan az angol és francia nyelvokot alapon megtanulhatja. Előzetési ár negydedven. Kéni minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványszámokat küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrassy-u. 97. szám.

Építkezéseket!
Oyarak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál. Borsody építésiroda Bpest. Rákóczi-ut 71 273

Szepességi csemegék
BARTA-téle veresafonya beőfött, máina, szamóca, csipkebogyólat, gomba- és huskonzerveket, pasztolomokat a nál a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Saját gyártmányu vas és rézbutorok
Rézagy 45.- frt
Vasagy matracozsal 8.50
Gyermekágy 11.50
Sodronyágy-betét 3.50
Vas- és rézbutorok gyári árban.

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. szám
TELEFON 57-01.

Fénykép-készítéket
objectivet vesz, elad, cserél id-ve Appolló lemeznek egyedül elárulító helye.
HATSCHKEK EMIL
Andrassy-ut 18.
Békja: Erzsébet-körút 28.
Alapítástól 1877.
Ezikkal olcsóbb, mint rézvel fizetése.

Onnek évni kell a feleségét!
Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diszkrétén küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

FRIED J.
műbutorraktár, kárpitos és diszítő
Bpest, V., Nádor-u. 14
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindennemű kárpitos- és diszítómunkákat. 27811
Mintaraktár művezi kivitelű butorokból, francia és angol szövegekből. Költségvetés díjmentes. 26618

Nagy és Fia
Állandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Semmelweis-(Ujváros)-utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.
Fióküzlet nincsen. 26618

Rekedtség
biztos és kellemes orvosa sága a Réthy-féle czukork-60 fillérért mindenütt kapható.

Veresafonyabefőt
BARTA-téle, 5 kilós postakosárúvög 6.- körona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. 26972

Mérnöki műszerek
vesz, elad, cserél, lejtmérők, Planiméter, Teleskop, Goertz-Zeiss-Írűderstb.
HATSCHKEK EMIL
Andrassy-ut 18.
Fiókja: Erzsébet-körút 38

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szövegek, kényesítő körülmények miatt eladók; mahagoni hálószoba 180 frt, íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 frt, nagy perzasszonyok, lámpák, 3 áru villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze 26614

Kolozsvári
Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alapon és lelkiismeretesen készítettük elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszertünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikert biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Változójából speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen olcsó díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kiemertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Vadászfegyver
örökéshől származó gyűjtemény, potom áron egyenként is eladó. Modern Toplewer kulcsu 18 frt. Grener zárú angol lakatu visszaugró kakasu 25 frt. Öntöltő és töltényvető sörétes Winchester 35 frt. Főbb szép Hammerles és Drilling feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek között velodogg-hammerles és Brauning is alkalmi vételárban. Radó, Egyetem tér 5E.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmitna szövegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2
ez evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bórsekék és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.
Használt szökek átalkatása bórsekékre olcsó árban, legolcsóbb bórbutorok és állványok.

A KINEMATOGRAF
MINDEN SZÁMÁT FOLDAKÖZIM A MOZGÓFENYVÉPEL A MOZGÓFENYVÉPEL 30% ÉS GRÁMÓFONNAL 25% OTT BUDAPEST, BAROSS 59

Régi ezüsttárgyakat
és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugyanint régiségeket, drágakövet, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utoda Budapest, IV., Váci-utca 18, I. emelet. 26764

Ajtók ablakok,
VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használat és újak olcsón kaphatók!

Lefkovits Jakabnál
Bpest, V., Csáky-utca 28. Korall-utca sarok. Lipót körút közelében

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!
Kitűnő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János
angol uri szabóterem.
BUDAPEST.
Andrassy-ut 56. I. em.
Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-töltdi szövegekből.

Modern urasági butorok
alkalmi vétel és eladás
háló-, ebédő-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szövegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.
GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Lizi Forenez-tör 8. sz. ezeltől Gyár-utca
Telefon 14-09.

Bőrsekéipar
Bőrsejtölés és bőrfaragás

Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3
(a Váci-körút mellett).
Gyönyörű választék a legfinomabb modern stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédő, uriszoba és szalonbutorokban. Részálhálószobák, bórarniturok és kárpitosiékben Porzsa, smyrna és más szövegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból, gaz, villamos stb.-hez.

Gyorsírás (Gabelsberger)
Gereben
gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál. Németül tudóknak tandíjkezevmény. Írógépek-tatásnövendékeknek díjmentes.
Kristóf-tér 2. szám.

Lakást,
bérhelyiséget, fizletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia, Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvánartva

Izlésesen
butorozati különbejáratu utcazi szoba egy vagy két intelligens ur részére fűrdő használattal azonnal kiadó. Csepregi-utca 2. szám, I. emelet 9 ajtó.

Butor
új és használt beraktrórástól visszamaradt, csillárok, lámpák, irodai berendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladók. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Samuel Központi városához épület Gerlóczy-utca 2 raktár 10-11-12.

Csemegealma
léli nemes fajalma és óriás birsalma postakosaránként 3 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag 15000 darabok lek-vár 2.40 kor. Kitűnő birs-alma-sajt 2 kor., Cukor-édes szilvaiz 1.40 K. kilója Fajböröknek hectoliter-jét 50 koronáért szállítja Szabó KIL. Csongrád.

Ajtók és ablakok
régii és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás-rácsoratok, kerkerlősekkeramitlapok, Kehlheim, lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,
épület-bontás vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Fiók üzlet Szelet-ut 5.

Urasági butorokat, szönyegeket, osillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleket is) veszek és eladok.
Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3
(a Váci-körút mellett).
Gyönyörű választék a legfinomabb modern stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédő, uriszoba és szalonbutorokban. Részálhálószobák, bórarniturok és kárpitosiékben Porzsa, smyrna és más szövegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból, gaz, villamos stb.-hez.